deisis

Revistă de Cultură și Spiritualitate
editată de Mitropolia Ortodoxă Română pentru Germania, Europa Centrală și de Nord

Nr. 24/2016

Zeitschrift für Kultur und Spiritualität
herausgegeben von der Rumänischen Orthodoxen Metropolie für Deutschland, Zentral- und Nordeuropa

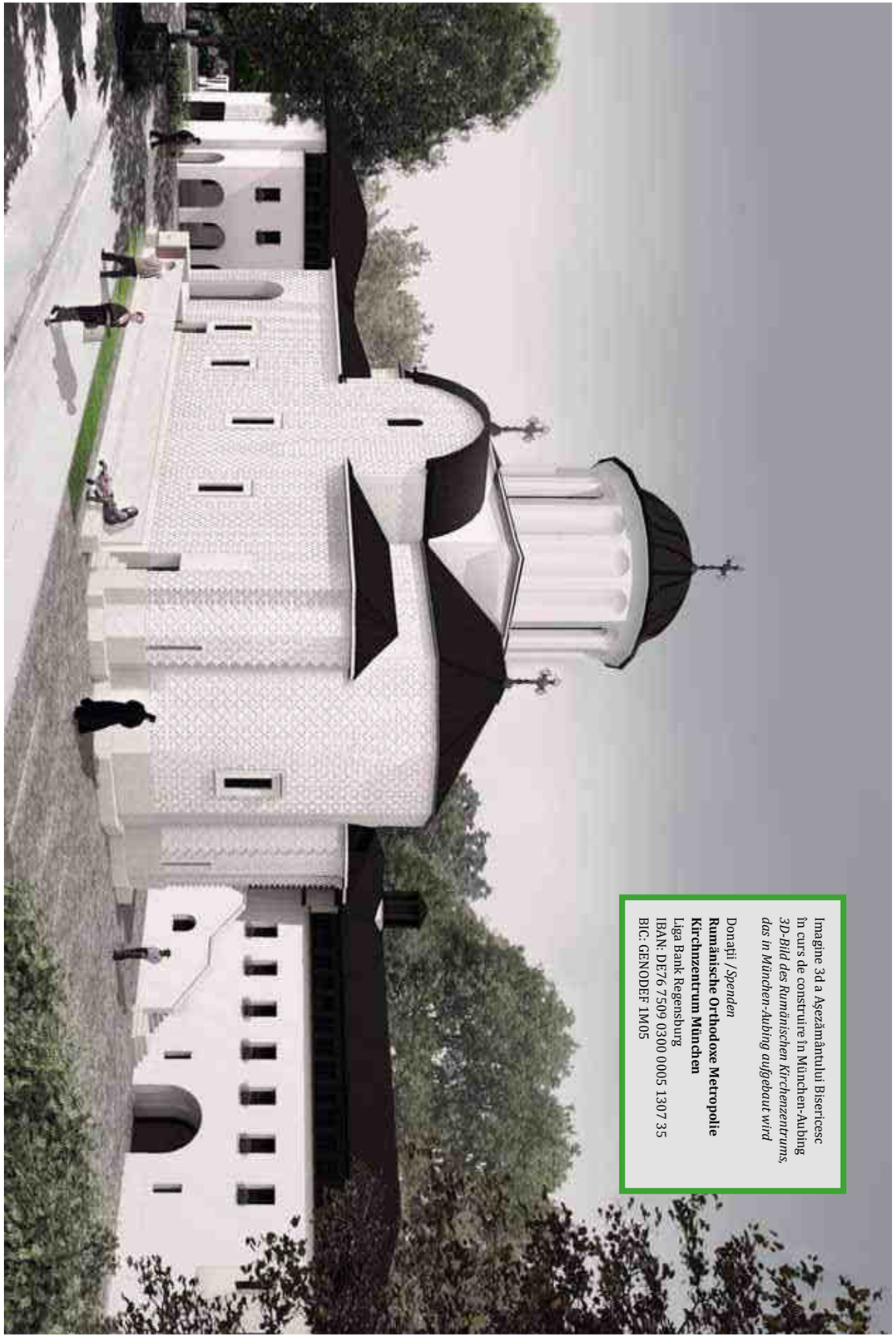

Imagine 3d a Așezământului Bisericesc în curs de construire în München-Aubing
3D-Bild des Rumänischen Kirchenzentrums, das in München-Aubing aufgebaut wird

Donații / *Spenden*
Rumänische Orthodoxe Metropolie Kirchnzentrum München
Liga Bank Regensburg
IBAN: DE76 7509 0300 0005 1307 35
BIC: GENODEF 1M05

Icoana lui Iisus Hristos,
încadrat de Maica Domnului și de Sfântul Ioan Botezătorul, se numește

Deisis

adică rugăciune stăruitoare de mijlocire. Este imaginea bisericii rugându-se. Hristos ca Judecător ține Sfânta Evanghelie în mână, semn că judecata Lui este după cuvântul evanghelic. Dar prezența Maicii Domnului și a Sfântului Ioan Botezătorul arată cum judecata lui Hristos ține seama și de limitele sau de nevoile oamenilor, mijlocite de către Maica Domnului și de Sfântul Ioan. DEISIS este icoana în care se răsfrânge viziunea lui Dumnezeu asupra persoanei umane. Mai mult, Fecioara Maria și Sfântul Ioan întruchipează ideea divină despre masculin și feminin, astfel încât credinciosul care privește icoana se judecă pe sine raportându-se la această idee sau model. DEISIS mai arată și înțelepciunea lui Dumnezeu în expresiile Sale graduale. În centru este totalitatea conținutului Cuvântului întrupat în Hristos, Dumnezeu și om. Apoi, aceeași înțelepciune, descoperindu-se treptat, iese din Hristos și se manifestă în întruchipările Sale istorice, umane și pilduitoare: în Fecioara Maria și în Sfântul Ioan.

Die Ikone, in welcher Christus zwischen der Mutter Gottes und dem Hl. Johannes dem Täufer sitzt, heißt

Deisis

also inbrünstiges, vermittelndes Gebet. Es ist das Bild der Kirche im Gebet. Christus hält als Richter das Evangelium in der Hand, ein Zeichen dafür, dass sein Urteil nach dem Wort des Evangeliums getroffen wird. Die Anwesenheit Seiner Mutter und des Hl. Johannes des Täufers aber zeigt, dass Christus in seinem Urteil die von der Gottesmutter und dem Hl. Johannes vermittelnden Grenzen und Bedürfnisse der Menschen berücksichtigt. DEISIS ist die Ikone, in der die Vision Gottes über die menschliche Person ihren Ausdruck findet. Mehr noch verkörpern die Jungfrau Maria und der Hl. Johannes die göttliche Vorstellung von „männlich“ und „weiblich“, so dass der Gläubige, der die Ikone betrachtet, gemäß dieser Vorstellung oder dieses Modells über sich selbst nachdenkt. DEISIS zeigt auch die Weisheit Gottes in ihren stufenweisen Verwirklichungen. Im Zentrum steht die Ganzheit des fleischgewordenen Logos in Christus, Gott und Mensch. Dieselbe Weisheit, sich stufenweise offenbarend, von Christus her kommend, manifestiert sich in Seinen geschichtlichen, menschlichen und modellhaften Gestalten: in der Jungfrau Maria und im Hl. Johannes.

Mitropolia Ortodoxă Română
pentru Germania, Europa Centrală
și de Nord
Rumänische Orthodoxe Metropolie für Deutschland Zentral- und Nordeuropa

Fürther Straße 166–168
D-90429 Nürnberg
Telefon: +49 911-326910
Fax: +49 911-3236912
E-Mail: mitropolia@mitropolia-ro.de
Site: http://www.mitropolia-ro.de

Episcopia Europei de Nord
Rumänische Orhodoxe Diözese von Nordeuropa
Hässlingbyvägen 7
136 91 Haninge – Stockholm, Suedia
E-Mail:
secretariat@episcopiascandinavia.se
Telefon: +46 853 035 600
Fax: +46 853 035 601
Site: http://www.episcopiascandinavia.se

Centrul Bisericesc München
Kirchenzentrum München

Paul-Heyse Str. 19
D-80336 München
Telefon: +49 89-66060884
Fax: +49 89-54572058
Email: secretariat@cbrom.de
Site: http://www.cbrom.de

Contact Redacția Revistei:
Kontakt zur Redaktion:
deisis@cbrom.de

Impressum

Coperta față / Umschlag Vorderseite:
Fotografie de la Sf. Liturghie din 17.01.2016, cu prilejul aniversării a 40 de ani de existență a Parohiei Nașterea Domnului din München
Foto von der Göttlichen Liturgie vom 17.01.2016, zum 40jährigen Jubiläum der Pfarrei „Die Geburt des Herren“ in München

Coperta spate / Umschlag Rückseite:
Imagine 3d a Așezământului Bisericesc în curs de construire în München-Aubing
3D-Bild des Rumänischen Kirchenzentrums, das in München-Aubing aufgebaut wird

Colegiu de redacție / Redaktionskollegium:
Înaltpreasfințitul Mitropolit Serafim
Preasfințitul Episcop Macarie al Europei de Nord
Preasfințitul Episcop-vicar Sofian Brașoveanul
(Redactor responsabil / Verantwortlicher)

Colaboratori / Mitarbeiter:
Pr. Sebastian Schipor
Günther Pflanzer
Antuza Scholz
Marianne Bamberger

Tehnoredactare / Gestaltung:
Udo Zerbes

Tipărit la Tipografia / Druck:
Tipografia Partoș
Str. Zugrav Nedelcu nr. 5, Timișoara
office@tipografiapartos.ro
www.tipografiapartos.ro

Așteptăm cu interes întrebări, opinii, articole sau comentarii spre publicare la adresa / Wir freuen uns über Ihre Meinung, über Fragen und Artikel an: **deisis@cbrom.de**

Cuprins
Inhalt

Cuvânt de întâmpinare 4
Begrüßungswort 7

Pastoralia / Hirtenbriefe

Arhiepiscopul şi Mitropolitul Serafim
Praznicul Învierii Domnului 2015 10
Osterpastorale 2015 14

Praznicul Naşterii Domnului 2015 31
Weihnachtspastorale 2015 35

Episcopul Macarie al Europei de Nord
Învierea, împlinirea urcuşului duhovnicesc 20
Osterpastorale 2015 25

Pastorala la Naşterea Domnului 2015 40
Pastorale zur Geburt des Herrn 2015 45

Articole / *Artikel*

Cristina Benga
Adolescenţa – provocarea de a reinventa relaţia cu părinţii 51
Pubertät – die Herausforderung, die Beziehung zu den Eltern wieder zu entdecken 54

Diacon Dr. George Tapciuc
Educaţia din perspectiva Vechiului Testament 58
Die Bildung aus der alttestamentlichen Perspektive 62

Pr. Conf. Dr. Constantin Necula
Educaţia religioasă a preotului, fundament educaţiei religioase a comunităţii 66
Die religiöse Ausbildung des Priesters, Grundlage zur religiösen Erziehung der Gemeinde 72

Pr. prot. Alexandru Nan
Învăţământul religios în Germania 81
Orthodoxer Religionsunterricht in Deutschland 85

Cezar Marksteiner-Ungureanu
Învăţământul religios în şcolile din Austria 89
Der Religionsunterricht in den Schulen von Österreich 92

Pr. Sebastian Schipor
Poziţia copilului sau despre cum ne îngrijim a ridica deşarte hambare urmaşilor noştri 95
Mutter und Sohn oder wie wir uns bemühen, leerstehende Scheunen für unsere Nachkommen zu bauen 97

Contribuţii / Beiträge

Pr. prot. Alexandru Nan
ÎPS Părinte Mitropolit Dr. Serafim Joantă, distins cu cel mai înalt ordin bavarez 101
S. E. Metropolit Dr. Serafim Joantă erhielt den Bayerischen Verdienstorden 102

Ierodiacon Dr. Ioan Popoiu
A opta întâlnire ATORG (Thüringer Wald, 2.–4. 10. 2015) 104
Das 8. Treffen der Jugendverband ATORG (Thüringer Wald, 2-4.10.2015) 107

Pr. Daniel Dascălu
Sub un alt cer – Arca mântuirii din Apele Nordului 110
Unter einem anderen Himmel... Die Arche des Heils in den Gewässern des Nordens 112

Răzvan Bucuroiu
Împărăţia din regat 114
Das Gottesreich im Königreich 119

Hrisov 125
Urkunde zur Kirchweihe 127

Rugăciune pentru înălţarea unei biserici 128
Gebet um die Errichtung einer Kirche 130

Cuvânt de întâmpinare

Episcop-vicar Sofian Braşoveanul

Sfântul Sinod al Bisericii noastre, la propunerea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, a declarat anul 2016 drept *Anul omagial al educației religioase a tineretului ortodox* şi *Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul şi al tipografilor bisericeşti* în Patriarhia Ortodoxă Română. Un prilej binevenit la a reflecta la scopul și importanța educației religioase în viața tinerilor, precum și la două dintre instrumentele prin care se înfăptuiește aceasta: omul-educator și cartea.

Realitatea cotidiană ne confruntă continuu cu situații noi, surprinzătoare, de multe ori absurde, din care constatăm încă o dată că omul care și-a pierdut orientarea și tensiunea spre Dumnezeu sau care L-a înlocuit pe Dumnezeu cu un idol, cu un chip fals creat de el, omul care încetează să mai fie un *homo adorans*, își pierde încet și sigur și calitatea de *homo sapiens*, recăzând tot mai mult în animalitatea din care a fost desprins și ridicat de Dumnezeu, pentru a fi un fiu al Său în lume, un împărat, coordonator, deci lucrător și ordonator al creației, o încununare a acesteia, care, apropiindu-se el însuși de Dumnezeu și trăind în comuniune cu El, să conducă întreaga creație spre desăvârșirea pentru care a fost destinată. Suntem confruntați tot mai adesea cu situații în care ne este dat să vedem cum, pentru unii oameni, scopul suprem al vieții ajunge să fie satisfacerea și justificarea anumitor patimi, pe care le declară ca fiind un fel de împlinire a umanului și doresc să le impună drept normă a existenței umane, în timp ce alții vor să-i aducă pe ceilalți la lumina cunoașterii lui Dumnezeu prin întunericul groazei, terorii și uciderii. Şi, având în vedere cele ce se întâmplă în jurul nostru, tot ceea ce copiii văd și aud îndată ce se ridică din leagănul prunciei, ne întrebăm ce pot ei să înțeleagă despre rostul lumii și al omului, despre originea și scopul nostru, al tuturor, despre cum ar trebui să trăiască în această lume pentru a fi împliniți și fericiți, despre idealurile pe care ar trebui să le aibă și, mai ales, despre cum ar putea să le atingă.

Pentru a da un răspuns lămuritor copiilor, trebuie să avem mai întâi un răspuns pentru noi, cei maturi. Iar răspunsul pe care trebuie să-l dăm prin toată viața noastră este acela că omul se poate cunoaște și înțelege pe sine în adevăr doar raportându-se la Dumnezeu, Creatorul, Tatăl și Destinația sa finală. Doar având-L pe Dumnezeu în centrul atenției și vieții noastre ne găsim locul cuvenit în mijlocul creației, ne putem raporta corect la aceasta și la tot ce ne înconjoară, putem dezvolta o relație sănătoasă, responsabilă, cu semenii noştri. Cu cât ne lăsăm mai mult însuflețiți de Dumnezeu, cu cât, prin rugăciune, Îi oferim fața noastră lui Dumnezeu, spre a primi în ea suflarea divină, Duhul Sfânt dumnezeiesc, cu atât sporim în umanitatea dăruită nouă de El, deoarece, așa cum spunea părintele Stăniloae, „cu cât suntem mai umani, cu atât suntem mai divini, și cu cât suntem mai divini, cu atât devenim mai umani”, idealul împlinirii umanului în creştinism fiind sfântul. Iar sfințenia nu este altceva decât o primire continuă și recunoscătoare a darului vieții din partea lui Dumnezeu, asumarea lui responsabilă și potențarea acestuia spre împlinirea propriului destin, pe baza unei comuniuni de iubire tot mai intensă cu Dumnezeu și cu semenii.

Dedicarea anului 2016 educației religioase a tineretului ortodox constituie așadar un prilej pentru a medita la importanța cunoașterii lui Dumnezeu și a intrării în dialog cu El, un prilej spre a aprofunda înțelegerea originii, rostului și scopului nostru în lume, lucruri pe care suntem datori să le mijlocim copiilor și tinerilor. Dar acest an omagial trebuie să fie mai ales un prilej la care să ne întrebăm cum transmitem sau cum ajutăm transmiterea de informații, de cunoştințe prin viața noastră noi, clericii, părinții, educatorii, învățătorii, profesorii, știut fiind că peste 85% din comportamentul copiilor reprezintă o imitare a comportamentului perceput în jurul lor. Noi, teologii de profesie, afirmăm pe bună dreptate că Întruparea Fiului lui Dumnezeu este culmea Revelației divine nu numai cu privire la Dumnezeu, ci și cu privire la om. Afirmăm că „în Hristos, Fiul întrupat al Tatălui, vedem ideea mai înainte de veci a lui Dumnezeu despre om“ (Arhim. Sofronie).

Sfântul Antim Ivireanul, pe care îl comemorăm anul acesta, este un minunat exemplu de împlinire a umanului prin Dumnezeu, un model de viață înălțată, sfințită, oferită slujirii lui Dumnezeu și oamenilor. Este un model de om, care s-a ridicat prin vieţuire la înălțimea ideii pe care Dumnezeu o avea despre el. Sfântul Antim constituie și o continuă încurajare pentru noi, ca, privind spre Dumnezeu, spre persoana divino-umană a Domnului Iisus Hristos, spre exemplul sfinților, să ne curățăm viața și să ne înălțăm ființa, așa încât frumusețea vieții noastre să fie o carte mereu deschisă, în care cei mai mici să poată citi și vedea cum se poate trăi

frumos, să fie atraşi spre o viaţă în frumusețe. „Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, aşa încât să vadă faptele voastre cele bune să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri“ (Mt. 5, 16), ne îndeamnă continuu Domnul Iisus Hristos. Este un îndemn la un nou tip de educație; la o educație nu atât prin cuvinte, cât prin exemplu. Şi nu printr-un exemplu care ar dori să se propună ca atare, care n-ar fi străin de alunecarea în narcisism, ci de o viaţă care, desăvârşindu-se, luminându-se, luminează. Probabil că „Anul educației religioase“ am putea să-l numim şi „Anul educatorului religios“ şi să ni-l asumăm ca atare.

Sus să avem inimile!

Begrüßungswort

Weihbischof Sofian von Kronstadt

Die heilige Synode unserer Kirche hat das Jahr 2016, aufgrund des Vorschlags Seiner Heiligkeit Patriarch Daniel, zum *Ehrenjahr der religiösen Erziehung der orthodoxen Jugend*, zum *Gedenkjahr des heiligen Hierarchen und Märtyrers Anthim der Iberer* und der im kirchlichen Dienst in der Rumänischen Orthodoxen Patriarchie tätigen Buchdrucker erklärt. Das ist eine willkommene Gelegenheit um über den Zweck und die Bedeutung der religiösen Jugenderziehung sowie über zwei grundlegende Mittel dieser Tätigkeit nachzudenken: die Person des Erziehers und das Buch.

Die alltägliche Realität stellt uns kontinuierlich einem neuen, überraschenden und oft unsinnigen Sachverhalt gegenüber. Dabei stellen wir fest dass der Mensch, der seine Orientierung und seinen Zugang zu Gott verloren hat, oder Gott mit einem Götzenbild, mit einem falschen, von ihm geschaffenen Antlitz, ersetzt hat, kein *homo adorans* mehr sein kann. Zudem verliert er langsam aber sicher auch die Eigenschaften eines *homo sapiens*, er fällt zurück in die Tierhaftigkeit, aus der er doch von Gott gelöst und emporgehoben wurde, um als sein Sohn in dieser Welt zu leben, damit er ein König, Koordinator, d.h. Erbauer und gleichzeitig Ordnungshüter des Schöpfungsaktes und Krone der Schöpfung sei. Der Mensch führt die ganze Schöpfung zur vorausbestimmten Vollendung indem er sich Gott unentwegt nähert und in Gemeinschaft mit Gott lebt. Oft begegnen wir und setzen uns mit Menschen auseinander deren hauptsächliches Lebensziel die Befriedigung und Rechtfertigung gewisser Leidenschaften ist. Diese werden dann zu einer Art humanen Erfüllung erklärt um sich dann als eine Art Norm der menschlichen Existenz durchzusetzen. Andere haben die Absicht ihre Mitmenschen zum Licht der „Erkenntnis Gottes“ auf einem Weg des Schreckens, des Terrors und des Tötens zu führen. Und wenn wir alles wahrnehmen, was um uns herum passiert und von den Kindern von klein auf gesehen und gehört wird, fragen wir uns, wie diese den Sinn der Welt und des Daseins des Menschen, unseren Ursprung und unsere Bestimmung, ein Erfüllung und Glück verheißendes Leben, die erstrebenswerten Ideale und den Weg diese zu erreichen, begreifen können.

Damit wir den Kindern auf all diese Fragen antworten können benötigen wir zuerst eine richtige Antwort für die Erwachsenen. Unsere Ant-

wort kommt durch unser ganzes Leben zum Ausdruck: der Mensch kennt und versteht sich selbst in Wirklichkeit nur aufgrund seines Verhältnisses zu Gott, zu seinem Schöpfer, zum Vater, zu seiner endgültigen Bestimmung. Nur wenn Gott sich im Zentrum unserer Aufmerksamkeit, unseres Lebens befindet, können auch wir den uns zustehenden Platz in der Mitte der Schöpfung finden, eine korrekte Beziehung zur Schöpfung und zu unserem Umfeld aufbauen und zu einem gesunden, verantwortungsvollen Umgang mit unseren Mitmenschen gelangen. Wenn wir es zulassen, von Gott beseelt zu werden und Ihm durch unser Gebet unser Antlitz zuwenden um den göttlichen Hauch, den göttlichen Heiligen Geist zu erhalten, dann wächst auch das von Gott verliehene Menschliche in uns. Vater Stăniloaie sagte „je menschlicher wir sind, umso göttlicher sind wir – und je göttlicher wir sind, umso menschlicher werden wir." Das Ideal der Erfüllung des Menschlichen im Christentum ist der Heilige.

Die Heiligkeit ist aber nichts anderes als der fortdauernde, dankbare Empfang des Lebens, eines Geschenks Gottes, dessen verantwortungsvolle Annahme und Weiterentwicklung zur Erfüllung der eigenen Bestimmung, durch eine immer stärkere Liebesgemeinschaft mit Gott und den Mitmenschen, führt.

Das Jahr 2016 wird der religiösen Erziehung der Jugend gewidmet. Bei dieser Gelegenheit sollten wir über die Bedeutung der Erkenntnis Gottes und des Zwiegesprächs mit Gott nachdenken, wir sollten unser Verständnis über unsere Herkunft, über den Sinn und unsere Existenz auf dieser Welt vertiefen, da wir verpflichtet sind, diese Dinge auch den Kindern und Jugendlichen zu vermitteln. Dieses Ehrenjahr sollte auch eine Gelegenheit sein, die Art und Weise dieser Übermittlung zu hinterfragen. Als Kleriker, Eltern, Erzieher, Lehrer, Professoren leisten wir - durch unser eigenes Leben - Hilfe zur Weiterleitung dieser Kenntnisse und Informationen. Es ist bekannt, dass über 85% des Verhaltens der Kinder eine Nachahmung des in ihrer Nähe empfundenen Handelns darstellt. Wir können als Berufstheologen mit Recht behaupten, dass die Menschwerdung des Gottessohnes nicht nur im Hinblick auf Gott sondern auch auf die Menschen den Höhepunkt der göttlichen Offenbarung darstellt. Von Archimandrit Sofronie ist die Aussage bekannt: „Wir sehen in Christus, dem menschgewordenen Gottessohn, den ewigen Leitgedanken Gottes über den Menschen"

Der Heilige Antim Ivireanul, dessen wir in diesem Jahr gedenken, ist ein wunderbares Beispiel der Erfüllung des Humanen durch Gott, ein Vorbild eines hochgestellten, geheiligten, den Menschen und dem Dienst an Gott gewidmeten Lebens. Er ist das Ideal eines Menschen, dem es gelungen ist, sich durch sein eigenes Leben auf die Höhe der göttlichen Vorsehung zu erheben. Der Heilige Antim ist für uns eine fortwährende Ermutigung damit wir, indem wir auf Gott, die göttlich- menschliche Person unseres Herrn Jesus Christus, auf das Beispiel der Heiligen schauen, unser Leben reinigen und unser Wesen erheben, damit die Schönheit unseres Lebens ein allzeit offenes Buch für unsere Kinder darstellt, damit diese ein schönes Leben führen und sich zu einem schönen Leben hingezogen fühlen. Unser Herr Jesus Christus ermutigt uns immerzu durch die Worte des Evangelisten: „So soll euer Licht vor den Menschen leuchten, damit sie euere guten Werke sehen und euren Vater im Himmel preisen." (Mt. 5, 16). Das ist ein Ansporn zu einer neuen Art von Erziehung, die sich nicht allzu vieler Worte, dafür aber des guten Beispiels bedient. Doch der Mensch, der sich damit einfach nur durchsetzen will, ist nicht davor gefeit zum Narzissmus abzugleiten. Vielmehr sollten wir in unserem Leben zur Vollkommenheit und zum Licht streben um dadurch selbst Spender des Lichtes zu werden. Das „Jahr der religiösen Erziehung" könnte auch als „Jahr des religiösen Erziehers" benannt werden. Nehmen wir es als solches an.

Erheben wir die Herzen!

Übersetzung ins Deutsche: Günter Pflanzer

Pastorala IPS Mitropolit Serafim la Praznicul Învierii Domnului 2015

Gândul bun ne înviază în fiecare zi

„Nu vă potriviți cu acest veac, ci schimbați-vă prin înnoirea minții!“ (Rom. 12, 2)

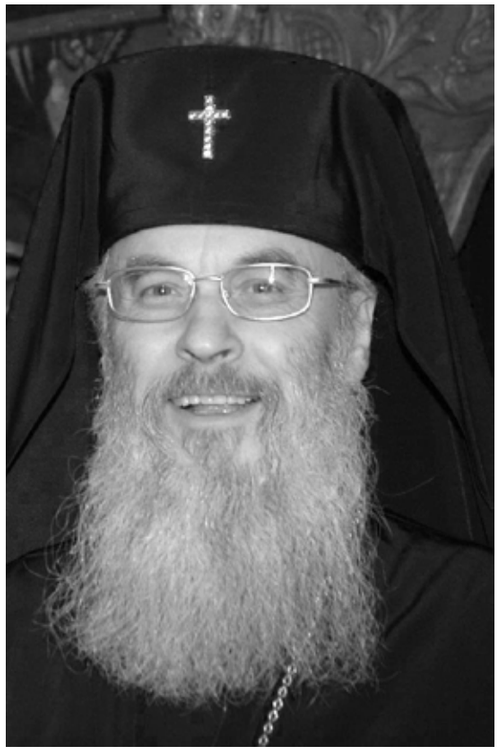

Hristos a înviat!

Preacucernici Părinți și iubiți credincioși,

Dăm slavă și mulțumire bunului Dumnezeu că ne-a învrednicit să ajungem în pace la marele Praznic al Învierii Domnului nostru Iisus Hristos. După ce ne-am pregătit cu post și cu rugăciune și prin mărturisirea păcatelor în Taina Spovedaniei, ne bucurăm astăzi de Învierea Domnului, prin care El a biruit moartea, „vrăjmașul cel din urmă al omului“ (cf. I Corinteni 15, 26), a dăruit oamenilor iertarea păcatelor și le-a deschis tuturor calea către Împărăția lui Dumnezeu. Învierea Domnului este adevărul suprem și temelia credinței noastre creștine. Căci „dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credința voastră, sunteți încă în păcatele voastre”, zice Sfântul Apostol Pavel (I Corinteni 15, 17). Noi credem cu tărie în **Învierea Domnului, care este și învierea noastră zilnică din păcatele și ispitele care ne împresoară, iar după moartea trupului, și învierea noastră veșnică.**

În fiecare zi, prin greutățile și încercările prin care trecem, simțim cum elanul vieții ni se împuținează, ca și când am muri parțial, dar simțim și cum înviem imediat dacă ne rugăm lui Dumnezeu, adică biruim durerea și necazul, iar viața ni se înnoiește. Aceasta este minunea Învierii Domnului, care nu-i doar un fapt istoric, petrecut acum 2000 de ani, ci o realitate permanentă, prezentă în viața noastră și care ne salvează din necazuri și suferințe – oricât de grele ar fi acestea – și ne salvează și din moarte, dacă ne silim să fim una cu Hristos. Puterea Învierii în viața noastră de toate zilele se arată în primul rând prin aceea că suntem curajoși în lupta cu ispitele vieții și răbdători în necazuri și greutăți, până când, încetul cu încetul, le biruim cu totul.

O cântare din această noapte sfântă a Învierii spune: „Astăzi toate s-au umplut de bucurie: și cerul și pământul și cele dedesubt”. Sufletele noastre, cerul și pământul și toată zidirea lui Dumnezeu, toate sunt acum pline de bucuria Învierii, care rămâne în noi și în lume atâta timp cât Îl avem pe Hristos în inima noastră. **Toată viața noastră, zi de zi și ceas de ceas, poate fi un Paște neîncetat ,dacă ne silim să-L purtăm pe Hristos viu în sufletele noastre, prin rugăciune. Iar semnul că Hristos cel Înviat este în sufletul nostru e tocmai bucuria și pacea pe care le avem în noi și pe care nimeni nu ni le poate lua.** Sfântul Apostol Pavel se întreabă: „Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau primejdia, sau sabia?”. Și tot el răspunde: „Sunt încredințat că nici moartea, nici viața..., și nici o făptură nu va putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru“ (Romani 8, 35-39). Dacă ne lăsăm abătuți și întristați, înseamnă că L-am uitat pe Hristos, Care trăiește ascuns în noi, de la Botez, și am devenit pradă gândurilor negative, de descurajare sau de deznădejde, strecurate în mintea și sufletul nostru de cel rău. Aceste gânduri de la diavolul ne tulbură și ne împovărează viața. De aceea nu trebuie să acceptăm nici un gând rău, ci numai gândurile bune și curate, care vin de la Dumnezeu. Să nu uităm că fiecare gând este încărcat de o energie pozitivă, dacă gândul este bun, sau negativă, dacă gândul este rău. Influența gândurilor asupra ființei noastre și asupra semenilor noștri este deosebit de mare: gândurile bune ne înseninează viața, ne dau curaj și răbdare în lupta cu greutățile vieții, pe când gândurile rele ne robesc și ne pervertesc viața, ne tulbură și ne chinuiesc permanent. Având mereu gânduri bune față de cei ce ne urăsc sau nu ne vor binele, îi vom câștiga, încetul cu încetul, de partea noastră, căci gândul bun, chiar neexprimat, îi influențează în bine.

Părinții noștri duhovnicești, care au avut o mare experiență cu privire la

influența gândurilor, ne învață să fim atenți la fiecare gând care ne apare în minte și să primim numai gândurile bune, pentru ca viața noastră fie mereu senină și să avem pace și bucurie în suflet. Părintele Tadei (+2003) de la Mănăstirea Vitovnița din Serbia, care toată viața sa i-a învățat pe oameni să se păzească de gânduri rele, repeta mereu: **„Cum îți sunt gândurile, așa îți este și viața”**. Acesta este și titlul unei cărți a lui, tradusă și în românește. Dacă te sileşti să ai mereu gânduri bune, vei fi un om bun și fericit, iar dacă accepți gânduri rele, vei fi un nemulțumit și un nefericit!

Toți Părinții duhovniceşti vorbesc şi despre un „război al gândurilor”, pe care-l cunoaștem fiecare, dacă suntem atenți la mișcările minții noastre. Văzduhul este plin de duhuri bune, dar și de duhuri rele, care se prezintă la poarta minții noastre ca să fie primite sub formă de gânduri. Omul credincios nu va lăsa nici un duh sau gând rău să intre în mintea sa, ci numai pe cele bune. Dacă lăsăm să intre în minte gânduri de necredință, de mânie și de răzbunare, de mândrie, de lăcomie, de desfrânare, de critică și de judecată a semenilor, de ceartă, de nemulțumire cu starea pe care o avem, de minciună, de frică și de deznădejde, care sunt tot atâtea duhuri rele, vom fi uşor biruiți de ele și vom avea mult de suferit. Cât de nefericiți pot fi bieții oameni stăpâniți de astfel de patimi, care s-au înrădăcinat în ei pornind tocmai de la gândurile rele pe care le-au acceptat și cu care s-au obişnuit! Îmi sună până astăzi în urechi cuvintele Părintelui Cleopa (+2009) de la Mănăstirea Sihăstria, care-i învăța pe credincioșii adunați în masă în fața chiliei lui: „Fiți atenți la gânduri și nu lăsați să vă intre în minte și în inimă decât gândurile bune. Dacă primiți gânduri rele, acestea, cu timpul, vă vor chinui, de nu veți mai ştiți cum să vă scăpați de ele”. Și zicea mai departe Părintele că „Sfinții numesc gândurile rele „furnico-leu», pentru că, la început, ele au puterea furnicii, dar după ce te obişnuieşti cu ele, vor avea puterea leului”.

O altă mare ispită care ne tulbură pacea și bucuria sufletului este aceea a prea multelor griji pe care ni le facem. Viața nici unuia dintre noi nu este uşoară. Ne confruntăm zilnic cu tot felul de probleme, cărora trebuie să le facem față cheltuind multă energie sufletească. De multe ori ne simțim epuizați. De aceea trebuie să strigăm mereu după ajutorul lui Dumnezeu, Care ne știe necazul și suferința și este singurul Care ne poate ajuta cu adevărat. Curajul și elanul vieții sunt energii divine, care se înnoiesc și se înmulțesc în noi atunci când ne rugăm acasă, la serviciu, pe drum și în orice loc, dar mai cu seamă când mergem la biserică și ne rugăm împreună cu semenii noştri. La biserică ascultăm și Cuvântul lui Dumnezeu, care este plin de învățături pentru viața noastră de zi cu zi. Între multe alte învățături, Mântuitorul Iisus Hristos ne îndeamnă să nu ne împovărăm viața cu grija zilei de mâine, ci să punem toate grijile noastre înaintea lui Dumnezeu și să ne încredințăm întru totul purtării lui de grijă. Căci Dumnezeu poartă de grijă fiecărei făpturi – cu atât mai mult omului, creat după chipul și asemănarea Sa: „Nu vă îngrijiți de ziua de mâine, căci ziua de mâine se va îngriji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei” (Matei 6, 34). Aceasta nu înseamnă să nu ne facem, dacă este nevoie, planuri pentru ceea ce trebuie să lucrăm în viitor. Dar orice plan și orice gând de viitor le încredințăm lui Dumnezeu și-L rugăm ca El să le împlinească după voia Sa, iar nu după cum vrem noi. Altfel, gândul la viitor ne împovărează de prisos ziua prezentă. De aceea, Părintele Tadei zice: **„Omul este o făptură rațională, creată de Dumnezeu ca să poarte greutatea unei singure zile”**. Deci **să nu ne împovărăm ziua de astăzi cu grija zilei de mâine și de viitor, căci vom cădea de prea multă povară.**

Iubiți credincioși,

Sfântul Sinod al Bisericii noastre a declarat anul 2015 ca „an omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi“ și, totodată, ca „anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii”. Suntem deci chemați să ne angajăm cu toții în misiunea parohiei de care aparținem și să contribuim fiecare la întărirea vieții parohiale, ajutându-l pe părintele nostru duhovnicesc în lucrarea sa liturgică și socială, de slujire a semenilor aflați în suferință sau în diferite lipsuri. **Sfântul Ioan Gură de Aur vorbește aici de „Taina Altarului“ și de „Taina fratelui”, care nu pot fi despărțite. Slujim la Altar, dar slujim și pe frații aflați în nevoință.** Toți credincioșii parohiei sunt misionari, în frunte cu preotul; toți sunt chemați să-l propovăduiască pe Hristos prin viața lor de credință, de ascultare, de smerenie, de susținere a parohiei în diferitele proiecte pe care le are. Parohia este o familie duhovnicească unită prin dragostea și înțelegerea între membrii ei, care se ajută întreolaltă și ajută și pe alții. Un credincios bun este un misionar, începând cu familia sa, în care se străduiește să ducă mereu de la Biserică Duhul lui Hristos, adică pacea și

buna înțelegere, ca să-i câștige pe toți pentru Hristos. Mai cu seamă copiii așteaptă exemplul bun al părinților, adică dragostea și blândețea lor, rugăciunea lor și răbdarea în necazuri și greutăți. Nu putem să-i atragem pe copii la Hristos, nici pe cei maturi, decât prin blândețea și bunătatea noastră. Iar ca să fim blânzi și buni, avem nevoie toți, preoți și credincioși, de multă rugăciune și de multă nevoință duhovnicească. Pentru întărirea vieții parohiale, vă pun la inimă să organizați ore de religie pentru copii, întâlniri cu tinerii, cu familiile, pelerinaje la mănăstirile din țara noastră și de la Locurile Sfinte. Între 4-7 septembrie, anul acesta, va avea loc la Cluj o mare adunare a tinerilor ortodocși din Europa, la care m-aș bucura să participe cât mai mulți tineri și din Mitropolia noastră.

Mulțumindu-vă tuturor pentru angajarea în viața de parohie și pentru susținerea proiectelor de construcții și înfrumusețări de biserici, precum și a proiectului „Burse pentru copii săraci din Moldova“ și dorindu-vă să petreceți Sfintele Sărbători ale Învierii Domnului cu pace și bucurie, chem binecuvântarea Domnului peste voi toți, părinți și copii, tineri și vârstnici, și vă asigur de rugăciunea mea stăruitoare către Hristos Domnul, Cel înviat din morți, a Căruia fie slava, cinstea și închinăciunea în veci!

Hristos a înviat!

Al vostru de tot binele voitor și rugător către Domnul,

† Serafim
Arhiepiscop și Mitropolit

S. E. Metropolit Serafim – Osterpastorale 2015

„Stellt euch nicht dieser Welt gleich, sondern ändert euch durch Erneuerung eures Sinnes“ (Römer 12, 2)

Ehrwürdige Väter und geliebte Gläubige, Christus ist auferstanden!

Wir entbieten Gott unseren Dank und unsere Anbetung dafür, dass Er uns wieder in Frieden das Große Hochfest der Auferstehung unseres Herrn Jesus Christus erreichen und feiern lässt. Nachdem wir uns mit Fasten und im Gebet sowie durch das Bekennen unserer Sünden im Sakrament der Beichte vorbereitet haben, feiern wir heute die Auferstehung des Herrn, durch die Er den Tod als „letzten Feind des Menschen“ besiegt hat (vgl. 1. Korinther 15, 26), den Menschen die Vergebung der Sünden geschenkt und ihnen allen den Weg zum Reich Gottes eröffnet hat. Denn „wenn Christus nicht auferstanden ist, so ist euer Glaube nichtig, so seid ihr noch in euren Sünden“, sagt der heilige Apostel Paulus (vgl. 1. Korinther 15, 17).

Wir glauben fest an die **Auferstehung Jesu, die unsere tägliche Auferstehung aus den Sünden und Versuchungen ist, die uns bedrücken, und nach dem Tod des Leibes unsere ewige Auferstehung.** Wir spüren jeden

Tag aufgrund der Schwierigkeiten und Versuchungen, die wir erleben, wie der Elan unseres Lebens abnimmt, so als ob wir schrittweise ein wenig sterben; aber wir spüren auch, wie wir sofort auferstehen, wenn wir zu Gott beten, Schmerz und Leid so überwinden und unser Leben sich erneuert. Dies ist das Wunder der Auferstehung des Herrn, die nicht nur ein historisches Ereignis von vor 2000 Jahren ist, sondern eine permanente Wirklichkeit, die gegenwärtig ist in unserem Leben und die uns aus Unglück und Leiden rettet – so schwer diese auch sein mögen – und uns schließlich auch vom Tode rettet, wenn wir uns darum bemühen, mit Christus eins zu werden. Die Kraft der Auferstehung in unserem alltäglichen Leben wird zuerst dadurch deutlich, dass wir mutig sind in unserem Kampf mit den Versuchungen des Lebens und Geduld zeigen in den Leidenserfahrungen und Schwierigkeiten des Lebens, bis wir diese allmählich überwinden.

Ein Lied aus dieser heiligen Nacht der Auferstehung besagt „Heute ist alles erfüllt von Freude: der Himmel und die Erde und alles was darinnen ist“. Unsere Seelen, Himmel und Erde und die ganze Schöpfung Gottes – alles ist jetzt voll der Freude über die Auferstehung, die in uns und in der Welt bleibt, solange wir Christus in unserem Herzen haben. **Unser ganzes Leben kann Tag für Tag und Stunde für Stunde ein unablässiges Pascha (d.h. Ostern) sein, wenn wir uns darum bemühen, den lebendigen Christus im Gebet in unseren Seelen zu tragen. Und das Zeichen, dass der Auferstandene Christus in unserer Seele ist, ist vor allem die Freude und der Friede, die wir in uns haben und die uns niemand nehmen kann.** Der heiligen Apostel Paulus fragt: „Wer will uns scheiden von der Liebe Christi? Trübsal oder Angst oderVerfolgung oder

Hunger oder Blöße oder Gefahr oder Schwert?“ Und er selbst antwortet: „Ich bin gewiss, dass weder Tod noch Leben (...) noch eine andere Kreatur uns scheiden kann von der Liebe Gottes, die in Christus Jesus ist, unserm Herrn“ (Römer 8, 35–39). Wenn wir uns ablenken und in Trauer versetzen lassen, bedeutet dies, dass wir Christus vergessen haben, Der seit der Taufe im Verborgenen in uns wohnt, und dass wir den negativen Gedanken, der Entmutigung oder der Hoffnungslosigkeit zur Beute gefallen sind, die unserem Geist und unserer Seele vom Bösen eingeflößt werden. Diese vom Teufel kommenden Gedanken trüben und belasten unser Leben. Daher dürfen wir keinen negativen Gedanken akzeptieren, sondern nur gute und reine Gedanken, die von Gott kommen. Vergessen wir nicht, dass jeder Gedanke aufgeladen ist von einer positiven Energie, wenn der Gedanke positiv ist, bzw. von einer negativen, wenn es ein böser Gedanke ist. Der Einfluss der Gedanken auf unser Sein und die Auswirkungen auf unsere Nächsten sind besonders groß: gute Gedanken erheitern unser Wesen, geben uns Mut und Geduld im Kampf mit den Schwierigkeiten des Lebens, während böse Gedanken unser Leben versklaven und pervertieren, uns permanent verwirren und quälen. Wenn wir immer gute Gedanken haben gegenüber jenen, die uns hassen oder uns nichts Gutes wollen, dann werden wir sie allmählich für uns gewinnen, weil jeder gute Gedanke, selbst wenn er nicht ausgedrückt wird, diese zum Guten hin beeinflusst.

Unsere geistlichen Väter, die große Erfahrung hatten im Blick auf den Einfluss der Gedanken, lehren uns, auf jeden Gedanken zu achten, der in unserem Verstand aufkommt und nur gute Gedanken aufzunehmen, damit unser Leben immer heiter sei und wir Frieden und Freude in der Seele haben. Vater Thaddäus (Tadej) Štrbulović, Archimandrit des Klosters Vitovnica in Serbien († 2003), der die Menschen sein ganzes Leben lang lehrte, auf ihre Gedanken Acht zu haben, wiederholte immer wieder den Satz und die Aussage: **„Wie deine Gedanken sind, so ist auch dein Leben“**. So lautet auch der Titel eines seiner Bücher, das auch ins Rumänische übersetzt ist. Wenn du dich bemühst, stets gute Gedanken zu haben, wirst du ein guter und glücklicher Mensch sein, wenn du aber böse Gedanken akzeptierst, wirst du ein stets unzufriedener und unglücklicher Mensch sein!

Alle unsere geistlichen Väter sprechen auch über einen „Kampf der Gedanken“, den jeder von uns kennt, wenn wir aufmerksam sind für die Bewegungen unseres Verstandes. Der Himmel ist voller guter Geister, aber auch böser Geister, die an der Pforte unseres Verstandes vorstellig werden, um in der Form von Gedanken aufgenommen zu werden. Ein gläubiger Mensch wird keinen bösen Geist oder Gedanken in seinen Geist eindringen lassen, sondern nur die guten. Wenn wir in unseren Geist Gedanken des Unglaubens haben, des Hasses und der Rache, des Stolzes, der Genusssucht, der Zügellosigkeit,

der Hyperkritik und des Urteilens über den Nächsten, des Streits, der Undankbarkeit mit dem, was wir haben, der Lüge, der Angst und der Hoffnungslosigkeit, die auch Zustände böser Geister sind, wenn wir also solche Gedanken haben, dann werden wir leicht besiegt von diesen bösen Geistern und werden viel zu leiden haben. Wie unglücklich werden die armen Menschen sein, die von solchen Leidenschaften beherrscht werden, die sich in ihnen eingenistet haben, ausgehend von den bösen Gedanken, die sie akzeptiert haben und an die sie sich gewöhnt haben! Bis heute klingen mir die Worte von Vater Cleopa aus dem Kloster Sihastria in der Moldau († 2009) im Ohr, der die in großen Mengen vor seiner Mönchszelle versammelten Gläubigen lehrte: „Seid wachsam über eure Gedanken, damit nur gute Gedanken in euren Geist und in euer Herz eindringen. Wenn ihr böse Gedanken aufnehmt, werden diese euch mit der Zeit allmählich quälen bis ihr nicht mehr wisst, wie ihr sie wieder loswerdet!“ Und Vater Cleopa sagte weiter, dass „die Heiligen die bösen Gedanken ‚Ameisen-Löwen‘ nennen, denn am Anfang haben diese Gedanken die Macht einer Ameise, aber nachdem du dich an sie gewöhnst, werden sie die Kraft eines Löwen haben“.

Eine weitere große Versuchung, die unseren Seelenfrieden und unsere Glückseligkeit stört, ist jene der zu vielen Sorgen, die wir uns machen. Das Leben von niemand von uns ist leicht. Wir werden täglich mit aller Art von Problemen konfrontiert, die wir bewältigen müssen, welche viel seelische Energie von uns verlangt. Häufig fühlen wir uns erschöpft. Daher müssen wir oft nach dem Beistand Gottes rufen, Der unser Unglück und unser Leid

kennt und der einzige ist, Der uns wirklich helfen kann. Der Lebensmut und -elan sind göttliche Energien, die uns erneuern und sich dann in uns vermehren, wenn wir zu Hause, bei der Arbeit, unterwegs und überall beten, vor allem aber, wenn wir zur Kirche gehen und gemeinsam mit unseren Nächsten beten. In der Kirche hören wir auch auf das Wort Gottes, das voller guter Lehren ist für unser alltägliches Leben. Unser Erlöser Jesus Christus leitet uns an, unser Leben nicht mit Sorgen für den morgigen Tag zu beschweren, sondern all unsere Sorgen auf Gott zu werfen und uns in allem Seiner Fürsorge anzuvertrauen. Denn Gott trägt Sorge um jedes Geschöpf, umso mehr um den Menschen, der nach Seinem Ebenbild geschaffen ist. „Sorgt nicht um morgen, denn der morgige Tag wird für das Seine sorgen. Es ist genug, dass jeder Tag seine eigene Plage hat." (Matthäus 6, 34) Dies bedeutet nun nicht, dass wir uns nicht nach Notwendigkeit Pläne machen dafür, was wir in Zukunft machen müssen. Aber jeden Plan und jeden Gedanken, den wir uns machen, sollen wir Gott anvertrauen und zu Ihm beten, dass Er diese nach Seinem Willen erfüllen möge, nicht nach unserem Willen. Sonst belastet uns der Gedanke an morgen umsonst den heutigen Tag. So sagt auch Vater Thaddäus: **„Der Mensch ist ein rationales Wesen, geschaffen von Gott, um die Beschwernis eines Tages zu ertragen". Wir sollen also nicht unseren heutigen Tag mit der Sorge um morgen und die Zukunft belasten, denn dann werden wir von zu vielen Bürden belastet werden.**

Geliebte Gläubige,

die Heilige Synode unserer Kirche hat das Jahr 2015 zum „Ehrenjahr der Mission der Pfarrei und des Klosters in der Gegenwart" sowie zum „Gedenkjahr des heiligen Johannes Chrysostomos und der großen Seelenhirten aus dem Bistum" erklärt. Wir sind alle gefordert und gerufen, uns in der Mission der Pfarrei zu engagieren, zu der wir gehören, und alle zur Stärkung der Pfarrei beizutragen, indem wir unseren Priester als geistlichen Vater in seinem liturgischen Dienst und seinem sozialen Wirken für bedürftige Nächste unterstützen. Der heilige Johannes Chrysostomos spricht hier von dem „Sakrament des Altars" und dem „Sakrament des Nächsten", die nicht voneinander zu trennen sind. Wir dienen am Altar, aber wir dienen auch den Brüdern in Not. Alle Gläubigen der Pfarrgemeinde sind Missionare mit dem Priester an der Spitze; alle sind gerufen, Christus mit ihrem Glaubensleben zu bezeugen, mit ihrem Gehorsam, mit ihrer Demut, mit ihrer Unterstützung der Pfarrei in den verschiedenen Projekten, die sie hat. Die Pfarrgemeinde ist eine geistliche Familie, die durch die Liebe und das gute Verstehen untereinander geprägt und vereint ist, die sich gegenseitig und auch anderen helfen. Ein guter Gläubiger ist ein Missionar, beginnend mit seiner Familie, in die er fortwährend den Geist der Kirche zu bringen bemüht ist, also Frieden und gutes Verstehen, um alle für Christus zu gewinnen. Vor allem die Kinder erwarten das gute Beispiel der Eltern, also ihre Liebe und ihre Güte, ihr Gebet und ihre Geduld in Leidenserfahrungen und Unglücksfällen. Wir können die Kinder, auch die älteren, nur durch unsere eigene Milde und Güte zu Christus ziehen. Und damit wir selbst mild und gütig sind, brauchen wir alle – Priester wie Gläubige – viel Gebet und viel geistliche Anstrengung. Zur Stärkung des geistlichen Lebens in der Pfarrgemeinde lege ich Euch ans Herz, Unterrichtsstunden für Kinder, Jugendtreffs und Familienbegegnungen zu organisieren sowie Pilgerfahrten zu den Klöstern in unserem Land und zu Heiligen Stätten durchzuführen. Vom 4. bis 7. September 2015 wird es in Klausenburg/Cluj Napoca eine große internationale Versammlung der orthodoxen Jugend Europas gebe; ich würde mich freuen, wenn auch aus unserer Metropolie möglichst viele junge Menschen teilnehmen würden.

Ich danke Ihnen allen für Ihr Engagement im Gemeindeleben und für Ihre Unterstützung der Projekte zum Bau und zum Schmücken der Kirche wie auch für das Projekt **„Burse pentru copii săraci din Moldova"** („Stipendien für arme Kinder aus der Moldau") und wünsche Ihnen, dass Sie das Heilige Hochfest der Auferstehung des Herrn in Frieden und mit Freude begehen und feiern. Ich rufe den Segen des Herrn auf Euch alle herab, Eltern und Kinder, junge Menschen und alte Menschen, und versichere Euch, dass ich unablässig für Euch zu Christus, dem von den Toten Auferstandenen Herrn, beten werde, Dem allein Ehre und Lobpreis und Anbetung zukommt!

Christus ist auferstanden!

† Serafim
Erzbischof und Metropolit

Übersetzung: Pfarrer Dr. Jürgen Henkel, Selb-Erkersreuth

Învierea, împlinirea urcușului duhovnicesc

Preacucernicului cler, Preacuviosului cin monahal şi Preaiubiților credincioşi și credincioase, sfântă îmbrățișare pascală şi salutul binecuvântat „Hristos a înviat!”

Iubiți frați și surori în Hristos,
Cel Răstingit și Înviat,

viața fiecăruia dintre noi este încadrată într-un ciclu de evenimente care ajung adesea să provoace rutina unei vieți depersonalizate. Într-un astfel de context, oamenii trăiesc o viață dominată de clișee și stereotipuri, lipsită de accente personale. Dincolo de aceste realități în plan individual, există un risc foarte mare ca ele să vicieze chiar și relația noastră cu Dumnezeu și viața în Biserică.

Vremea Sfântului și Marelui Post al Învierii Domnului se repetă și ea în fiecare an. Privită doar din perspectivă socială, este o perioadă a anului calendaristic la fel ca altele. Dacă ne angajăm însă în lucrarea duhovnicească, postul este un urcuș prin care, în fiecare an, ne depășim neputințele, înfățișându-ne înaintea Domnului, care ne primește în brațele iubirii Sale nemărginite. Dacă înțelegem fiecare zi a vieții noastre în unicitatea ei, străduințele au ca rod transfomarea în oameni mai buni, mai iubitori, mai aproape de *asemănarea* cu Dumnezeu (Facerea 1, 26), curățiți de păcatele care ne-au dominat.

În cuvântul pastoral pe care vi l-am împărtășit la praznicul Învierii de anul trecut aminteam de faptul că lucrarea de curățire a sufletului în perioada Postului se aseamănă cu urcușul pe scara virtuților, descrisă atât de practic și duhovnicesc de Sfântul Cuvios Ioan Scărarul. Lucrarea acestuia, *Scara*, amintită și în Duminica a IV-a din Postul Mare, oferă tuturor creștinilor, monahi sau mireni, modalitățile de cunoaștere și desăvârșire a viețuirii în Hristos. Anul acesta vom continua această abordare pentru a sublinia scopul urcușului duhovnicesc, acela de împărtășire din înălțimile întâlnirii cu iubirea lui Dumnezeu.

În lumea în care zbuciumul cotidian ne îndepărtează de scopul zidirii noastre, când odihna omului se regăsește doar într-o relaxare fizică, stimulată de senzorialitatea excesivă, urcarea pe o scară a virtuților se dovedește a fi foarte dificilă, dacă nu de-a dreptul imposibilă. Tocmai de aceea, la acest mare praznic al Învierii, când primim în mâini lumină și dorim să o păstrăm cât mai mult pentru bucuria noastră și a celor din jur, este necesar să devenim noi *lumină din lumina Hristos*. În acest context, Sfântul Ioan Gură de Aur ne îndeamnă, prin cuvântul său catehetic de la Slujba Învierii, să ne bucurăm: *„De este cineva binecredincios și iubitor de Dumnezeu, să se bucure de acest praznic frumos și luminat. De este cineva slugă înțeleaptă, să intre, bucurându-se întru bucuria Domnului său. De s-a ostenit cineva postind, să-și ia acum răsplata”*. Răsplata finală vine după judecata finală, semn că până atunci toți gustăm din Domnul, dar nu definitiv și deplin.

Iubiți credincioși și credincioase,

Omul are nevoie de reprezentări iconice pentru a putea să înțeleagă și să păstreze în memorie cele folositoare. Tocmai de aceea, învățătura urcușului duhovnicesc către Hristos Domnul, pe scara virtuților, a fost reprezentată din perioada medievală pe pereții bisericilor, în minunate registre picturale.

Trebuie menționat că ideea urcușului duhovnicesc spre unirea cu Dumnezeu a fost lansată încă din Vechiul Testament, când o astfel de scară a fost văzută de patriarhul Iacov, care *„a visat că era o scară sprijinită pe pământ, iar cu vârful atingea cerul; iar îngerii lui Dumnezeu suiau și coborau pe ea. După aceea s-a arătat Domnul în capătul scării și i-a zis: „Eu sunt Domnul, Dumnezeul lui Avraam, tatăl tau și Dumnezeul lui Isaac. Nu te teme». (...) Iar când s-a deșteptat din somnul său, Iacob a zis: Domnul este cu adevărat în locul acesta“* (Facerea 28, 12-13; 16). Însuși Mântuitorul Iisus Hristos reia această imagine în *Predica de pe munte*. Pornind de la descoperirea vechitestamentară și mai ales de la revelația desăvârșită a Noului Testament, creșterea duhovnicească a fost reprezentată în literatura patristică prin simbolul Scării. Întruparea acestei imagini a fost socotită Maica Domnului, plinitoare a toată Virtutea, ea fiind numită și *Scara* pe care Fiul lui Dumnezeu a coborât la noi și prin care noi urcăm la cer.

În acest cuvânt pastoral mă voi opri asupra ultimelor trepte descrise de Marele Cuvios Ioan Sinaitul, nu doar ca reper, ci mai ales ca finalitate a ostenelilor celui care nu pregetă niciun efort pentru a-L întâlni pe Hristos, Lumina lumii. Urcușul pe aceste trepte nu este ușor, iar icoana Scării subliniază dificultatea prin reprezentarea ispitelor care vin de la diavoli sau din noi înșine și prin chipurile ascetice care se prăbușesc de pe scară în abisul iadului, în dezordinea și urâciunea pustiirii.

Antepenultima treaptă a Scării este a **rugăciunii**. Este una dintre cele mai consistente părți ale cărții Scara, cuprinzând 63 de sfaturi. Sfântul Ioan Scărarul învață atât de practic pe creștin să se roage, încât numai o simplă enumerare a efectelor rugăciunii ar reprezenta hrană spre desăvârșire: *„Rugăciunea este, după însușirea ei, însoțirea și unirea omului și a lui Dumnezeu; iar după lucrare, susținătoarea lumii”*. Paradoxul – *„rugăciunea este mai-*

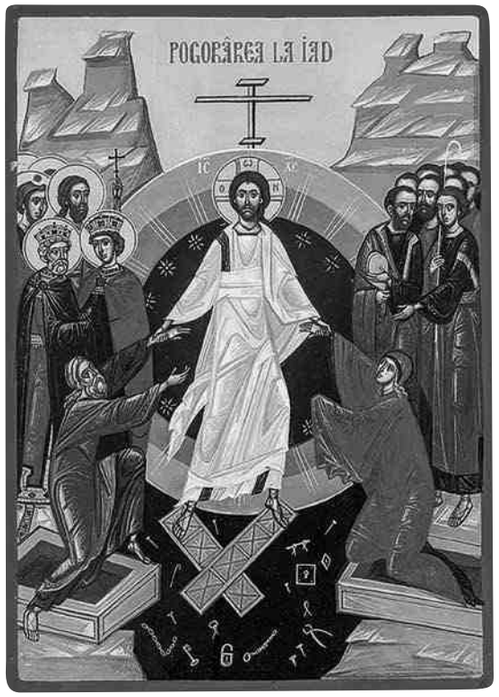

ca lacrimilor și fiica lor...“ – completează imaginea iconică a celor care neavând rugăciunea curată, cad din starea virtuoșilor, pentru că n-au făcut din ea *„lucrare fără de margine“* și *„hrana tuturor ființelor netrupești”*. Figurile hidoase ale demonilor trag până spre ultimele trepte pe cei care, deși au fost tari în virtute, nu au fost tari în rugăciune. Sfântul Ioan Scărarul spune: *„Nu fi îndrăzneț, chiar dacă ai dobândit curăția. Mai degrabă apropie-te în multă smerită cugetare și mai multă îndrăzneală vei avea”*[1].

Cea de-a 29-a treaptă a Scării a fost intitulată de Sfântul Ioan **a nepătimirii** *„sau despre desăvârșirea și învierea sufletului înainte de învierea cea de obște”*. În nepătimire *„se cunoaște propriu-zis cel ce și-a făcut trupul nestricăcios, și-a înălțat mintea deasupra zidirii și toate simțurile le-a supus minții, iar sufletul și l-a pus în fața Domnului”*[2]. Opusul nepătimirii este suferința, pătimirea de contingențele și durerile neîmplinirilor noastre. Acestea nu au hotar, pentru că și patima are o sete de infinit în direcția nimicului. Ce folos are omul care dobândește cunoștințele și deprinderile unora dintre virtuți, dacă pe altele le neglijează: *„nu se desăvârșește nepătimirea de vom nesocoti fie și numai o singură virtute”*.

În pictura exterioară de pe zidul nordic al Mănăstirii bucovinene Sucevița, distanța dintre penultima și ultima treaptă a Scării se mărește semnificativ, dobândind accente înfricoșătoare. Este semnificativ pentru că ultima treaptă, a celor trei virtuți, este reprezentată iconic cu textul dragostei, dar este și înfricoșător prin prezentarea căderii ultimului dintre asceții care ajunseseră la capătul urcușului, aproape de Hristos. Chiar de pe ultima treaptă poate cădea omul. Imaginea ascetului care rămâne agățat de scară doar cu picioarele, fiind tras de mâini de diavoli, stârnește uimirea când sesizăm un aspect cu totul neașteptat. Arhanghelul Gavriil îi străpunge inima cu o suliță ce are vârful în formă de trident. Arhistrategul binevestitor al nașterii Înaintemergătorului Ioan și a Mântuitorului lumii, Iisus Hristos, poartă, de această dată, sulița în locul crinului, străpungând inima neroditoare de iubirea Preasfintei Treimi.

Oricâte virtuți dobândim, sub oricâte nevoințe ne așezăm, dacă nu rodim din dragoste, ne facem înșelători de cele sfinte înaintea lui Dumnezeu. De altminteri aceasta este criteriul ultim al judecății (Matei 25, 35-36). Sfântul Ioan al Scării spune: *„dragostea, după calitate, e asemănarea cu Dumnezeu pe cât e cu putință muritorilor; iar după lucrare, e o beție a sufletului; iar după însușire, e izvorul credinței”*[3]. Lipsa dragostei desăvârșite duce la căderea oricui. În această imagine descurajantă vedem însă un ascet care, de pe treapta nepătimirii, întinde cu îndrăzneală mâinile către Hristos, care ține în mâna stângă un sul pe care stă înscris: *„Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați“* (Matei 11, 28).

Minunată lucrare dumnezeiască!

Domnul Luminii, înconjurat de îngerii slavei, prinde de încheietura mâinii pe ascetul nevoitor, care stă cu un picior pe treapta rugăciunii și cu unul pe treapta nepătimirii. Îngerii coboară pe creștetul său cununa cea nevestejită a măririi, pentru că a fost prins de încheietura mâinii de Făcătorul Său, de noul Adam.

Ce lucrare minunată! Ce taină a iubirii!

În icoana Învierii, așezată spre închinare la această prăznuire, îl vedem pe Hristos cel Răstignit și Înviat cum ridică din iad, tot de încheieturile mâinilor, pe Adam, cel dintâi zidit, și pe Eva strămoașa. Sfântul Ioan Scărarul amintește că *„iubirea pricinuiește minunile..., iar pe cei ce Te iubesc îi faci nebiruiți”*. Întru aceasta nevoință a scării, la capătul ei, brațele lui Hristos ne așteaptă să ne tragă în Împărăția Sa.

Preaiubiții mei,

Fiecare dintre noi, indiferent că suntem puternici sau slabi, sănătoși sau bolnavi, oriunde ne-am afla, în țară sau răsfirați în străinătate, suntem în călătoria vieții către Împărăție. Postul Mare a reprezentat urcușul sufletului, susținut și de osteneala trupului. Am învățat să ne rugăm ca vameșul, am căutat să găsim pocăința fiului risipitor, ne-am întremat sufletește precum bolnavul din Capernaum și ne-am luminat cu privirea la Crucea Domnului. Nu mai contează acum efortul, cât mai ales lucrarea noastră sinceră de apropiere

1 Sfântul Ioan Scărarul, Scara dumnezeiescului urcuș în: Filocalia, vol. 9, traducere din grecește, introducere și note de Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2013, pp. 461-464.

2 Ibidem, p. 478.

3 Ibidem, p. 485.

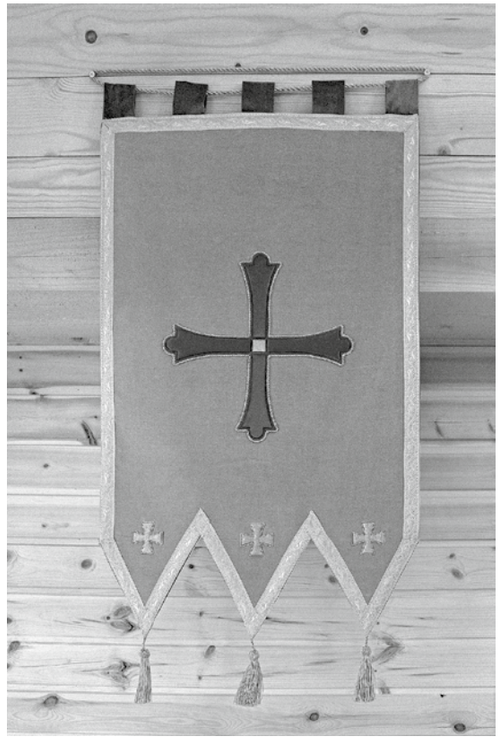

de Dumnezeu.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât ca 2015 să fie *Anul omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi și Anul comemorativ al Sfântului Ioan Gură de Aur*. Tocmai din acest motiv m-am oprit, în acest cuvânt de suflet pe care vi l-am așezat la inimă, la îndemnul unui monah pentru monahi, dar folositor și creștinilor mireni, pentru că, la capătul ostenelilor noastre ne așteaptă aceeași răsplată, ne așteaptă același Hristos. Pe lângă nevoințele personale, vă îndemn să fiți membri destoinici ai comunităților din care faceți parte, să cercetați cât mai mult parohiile și mănăstirile noastre ortodoxe, ca din ele să dobândiți harul mântuitor, sfatul binecuvântat și liniștea odihnitoare în frământările lumii. Învierea lui Hristos, pentru noi, nu înseamnă doar o *resuscitare*, revenire la viața de dinainte, ci, în primul rând, o așezare în statornicia Binelui, a Adevărului și a Luminii, o liniștire în brațele Vieții celei veșnice.

Dacă vom conștientiza că în Biserica strămoșească, cea luptătoare și biruitoare deopotrivă, găsim reperele și remediile încercărilor, nu ne vom lăsa ispitiți nici de bunăstare, nici de secularizare, nici de spaima celor petrecute înaintea noastră, ci ne vom strădui în fiecare zi să dobândim un strop din bucuria Învierii. Bucuria aceasta să o câștigăm prin curățirea de patimi și înmulțirea dragostei dintre noi, ca brațele noastre, ce au fost împrumutate Preaiubitorului Iisus și au miluit pe alții în vremea Postului, să fie prinse de mâinile Sale dumnezeiești pentru a fi trași pe Poarta cea strâmtă a locașurilor bucuriei veșnice.

Hristos a înviat!

Cu binecuvântare și dragoste părintească, al vostru fierbinte rugător către Domnul și de tot binele voitor,

† Episcopul Macarie
al Europei de Nord

Osterpastorale 2015

Dem Hochwürdigen Klerus und dem Ehrwürdigen Mönchsstand,
den hochgeliebten Gläubigen in heiliger österlicher Umarmung den gesegneten Gruß „Christus ist auferstanden!“

Das Leben eines jeden von uns spielt sich ab in einer Folge von Ereignissen, die oft zur Routine eines unpersönlichen Lebens führen. In einem solchen Kontext führen Menschen ein von Vorurteilen und Stereotypen beherrschtes Leben, dem persönliche Akzente fehlen. Abgesehen von diesen Auswirkungen im ganz persönlichen Bereich besteht auch das sehr große Risiko, dass dies auch unserer Beziehung zu Gott und unserem Leben in der Kirche schadet.

Auch die Große und Heilige Fastenzeit vor Ostern wiederholt sich jedes Jahr. Wenn man sie ausschließlich aus sozialer Perspektive betrachtet, dann ist diese Fastenzeit nur ein Zeitraum des Kalenderjahres wie andere auch. Wenn wir uns ihr allerdings geistlich annähern, dann ist die Fastenzeit ein Aufstieg, bei dem wir unser eigenes Unvermögen hinter uns lassen und vor Gott erscheinen, der uns in den Armen Seiner grenzenlosen Liebe empfängt. Wenn wir jeden Tag unseres Lebens in seiner Einmaligkeit sehen, dann führen all unsere Bemühungen als Frucht zu dem Ergebnis unserer Verwandlung in bessere und liebevollere Menschen, die der Gottebenbildlichkeit wieder näher kommen (vgl. Genesis 1, 26), wenn wir von den Sünden befreit werden, die uns beherrscht haben.

In der Osterpastorale, die ich zum Hochfest der Auferstehung im letzten Jahr veröffentlicht habe, habe ich erwähnt, dass das geistliche Werk der Reinigung der Seele in der Fastenzeit mit dem geistlichen Aufstieg auf den Stufen der

Tugenden zu vergleichen ist, wie er auf so praktische und geistliche Weise vom heiligen Johannes Klimakos beschrieben wurde.

Sein Werk, *„Die Himmelsleiter“*, die auch am vierten Sonntag der Großen Fastenzeit zitiert wird, stellt allen Christen, Mönchen wie Laien gleichermaßen, den Weg zur Erkenntnis und zur Vollendung des Lebens in Christus vor Augen. Dieses Jahr werden wir diese Herangehensweise fortsetzen um den Sinn des geistlichen Aufstiegs zu unterstreichen, und zwar die Teilhabe an den höchsten Stufen der Begegnung mit der Liebe Gottes.

In einer Welt, in welcher der Alltagsstress uns vom Sinn unserer Erschaffung entfremdet und die Ruhe des Menschen nur in physischer und in exzessiver äußerlicher Sinnlichkeit gesucht wird, scheint der Aufstieg auf einer Tugendleiter sehr schwierig zu sein, wenn nicht sogar unmöglich. Gerade deshalb müssen wir besonders bei diesem Hochfest der Auferstehung, wenn wir das Osterlicht in Händen halten und uns wünschen, dass wir es möglichst lange zu unserer eigenen Freude und derer um uns herum bewahren können, selbst zum Licht vom Lichte Christi werden. Vor diesem Hintergrund empfiehlt uns der heilige Johannes Chrysostomos in seiner Katechese zum Gottesdienst der Osternacht, dass wir uns freuen mögen:

> *„Wenn jemand fromm ist und Gott liebt, erfreue er sich an diesem schönen und lichtvollen Hochfest. Wenn jemand ein verständiger Knecht ist, gehe er fröhlich ein in der Freude seines Herrn. Wenn jemand sich beim Fasten abgemüht hat, empfange er jetzt den Lohn.“*

Der endgültige Lohn kommt nach dem Jüngsten Gericht, bis dahin erhalten wir einen Vorgeschmack auf Gott, aber nicht definitiv und vollkommen.

Geliebte Gläubige,

der Mensch braucht Bilder, um das Wichtige und Nützliche verstehen und im Gedächtnis behalten zu können. Genau deshalb wurde auch diese Lehre vom geistlichen Aufstieg zu Christus dem Herrn auf der Stufenleiter der Tugenden vom Mittelalter an bereits in wunderbaren Bildern auf den Wänden der Kirchen dargestellt.

Es sei erwähnt, dass die Idee des geistlichen Aufstiegs zur Vereinigung mit Gott schon im Alten Testament entfaltet wurde, als der Patriarch Jakob in einer Vision die Himmelsleiter schaute. *„Er träumte, und siehe, eine Leiter stand auf Erden, die rührte mit der Spitze an den Himmel, und siehe, die Engel Gottes stiegen daran auf und nieder. Und der Herr stand oben darauf und sprach: Ich bin der Herr, der Gott deines Vaters Abraham, und Isaaks Gott. Fürchte dich nicht. (...) Als nun Jakob von seinem Schlaf aufwachte, sprach er: Fürwahr, der Herr ist an dieser Stätte!“* (Genesis 28, 12-13.16) Der Erlöser Jesus Christus greift dieses Bild in seiner Bergpredigt selbst auf. Ausgehend von dieser alttestamentlichen Entdeckung und besonders von der vollkommenen Offenbarung des Neuen Testaments her wurde das geistliche Reifen in der patristischen Literatur mit dem Symbol der Leiter dargestellt. Als Verkörperung dieses Bild galt die Gottesmutter, die Tugendreiche, die auch als Leiter bezeichnet wurde, auf der der Sohn Gottes zu uns herabgestiegen ist und auf der wir zum Himmel aufsteigen.

In dieser Pastorale werde ich mich mit den letzten von dem großen Heiligen Johannes Klimakos beschriebenen Stufen beschäftigen, und das nicht nur als Zwischenstufe, sondern vor allem als Endpunkt der Bemühungen dessen, der keine Anstrengung uslässt, um Christus zu begegnen, dem Licht der Welt. Der Aufstieg auf diesen Stufen ist nicht leicht, und die Ikone der Himmelsleiter unterstreicht die Schwierigkeit, welche die Versuchungen darstellen, die vom Teufel oder aus unserem eigenen Inneren kommen, auch durch die asketischen Bilder derer, die von der Leiter in den Abgrund der Hölle stürzen in größter Unordnung und Vereinsamung.

Die vorvorletzte Stufe der „Himmelsleiter“ ist das Gebet. Diese Stufe ist eine der konsistentesten Teile in diesem Werk und umfasst 63 Ratschläge. Der heilige Johannes Klimakos lehrt den Christen auf so praktische Weise zu beten, dass schon allein die Aufzählung der Wirkungen des Gebetes eine geistliche Nahrung auf dem Weg zur Vervollkommnung bedeutet: *„Das Gebet ist in Rücksicht seiner Natur oder Beschaffenheit ein vertraulicher Umgang und die Vereinigung des Menschen mit Gott; wenn man aber auf die Kraft oder Wirksamkeit desselben sieht, ist es die Erhaltung der Welt“. Das Paradox – „das Gebet ist die Mutter der Tränen und zugleich die Tochter derselben...“* – vervollständigt das ikonographische Bild jener, die in Entbehrung des reinen Gebets aus dem Stand der Tugendhaften herausfallen, weil sie aus dem Gebet keine *„ewige Handlung“* und keine *„Nahrung aller Geister“* gemacht haben. Die schrecklichen Gestalten der Dämonen ziehen jene wieder auf die untersten Stufen der Leiter herab, die zwar stark in den Tugenden, aber nicht stark im Gebet waren. Der heilige Johannes Klimakos sagt: *„Sei in deinem Umgange mit Gott nicht zu keck oder zu frei, auch wenn du rein sein solltest, sondern gehe vielmehr hin zu Ihm in großer Demut, und du wirst größeres Vertrauen erfahren“*.[4]

4 Anmerkungen: Sfântul Ioan Scărarul, Scara dumnezeiascului urcuş, in: Filocalia, vol. 9, traducere din greceşte, introducere şi nnote de Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic şi de Misiunea Ortodoxă, Bukarest, 2013, pp. 461-464.

Die 29. Stufe der *„Himmelsleiter“* wurde von Johannes Klimakos die Stufe der Leidenschaftslosigkeit genannt *„oder die von der Vollkommenheit und Auferstehung der Seele vor der allgemeinen Auferstehung“*. Er schreibt: *„Der ist wahrhaft ein Überwinder aller Leidenschaften, und wird auch als solcher erkannt, der sein Fleisch von jedem Makel des Verderbens gereinigt hat, und seinen Geist über die ganze Schöpfung erhebt, und alle Sinne des Leibes dem Geiste unterwirft, die Seele selbst aber vor das Angesicht Gottes stellt“*.[5] Das Gegenteil der Leidenschaftslosigkeit ist das Leid, das Leiden an der Kontingenz des Daseins und den Schmerzen über all das, was wir nicht erreicht haben. Diese kennen keine Grenze, denn auch die Leidenschaft ist getragen von einem Durst, der sich auf das Nichts richtet. Was nützt dem Menschen jede Erkenntnis und die Fertigkeiten aus einer unter den Tugenden, wenn er andere vernachlässigt: *„So wird auch die Stille des Geistes nicht vollendet, wenn auch nur eine Tugend, sei sie welche sie wolle, vernachlässigt wird.“*

In der Außenbemalung an der nördlichen Mauer des Klosters Sucevița ist bei der Darstellung der *„Himmelsleiter“* der Abstand zwischen der vorletzten und der letzten Stufe der Leiter erkennbar vergrößert, was angsterregende Akzente unterstreicht. Es ist vielsagend, dass die letzte der drei Stufen ikonographisch mit dem Text der Liebe dargestellt wird, gleichzeitig aber auch erschreckend durch die Darstellung des Absturzes des Asketen, der auf dem Gipfel des Aufstiegs angelangt und Christus ganz nahe gekommen ist. Sogar von der letzten Stufe kann der Mensch noch abstürzen. Das Bild des Asketen, der nur noch mit den Füßen an der Leiter hängt und von den Teufeln an den Händen heruntergezogen wird, löst Verwunderung aus, denn wir erkennen hierin einen völlig unerwarteten Aspekt. Der Erzengel Gabriel durchbohrt das Herz mit einem Speer, dessen Spitze die Form eines Dreizacks hat. Der Verkünder der guten Nachricht von der Geburt des Vorläufers Johannes und des Erlösers der Welt, Jesus Christus, ist es in diesem Moment, der das Herz dessen durchbohrt, der sich nicht von der Liebe der Allheiligen Dreifaltigkeit entzünden lässt.

So viele Tugenden wir auch erlangen, wie viele asketische Bemühungen wir auch unternehmen, so täuschen wir uns doch selbst über das Heilige vor Gott, wenn wir der Liebe entbehren. Außerdem ist dies auch das entscheidende letzte Kriterium beim Jüngsten Gericht (vgl. Matthäus 25, 35-36). Der heilige Johannes Klimakos sagt: *„Die Liebe ist ihrer Natur und Beschaffenheit nach eine Ähnlichkeit mit Gott, insoweit sie Sterbliche überhaupt erreichen können. Nach ihrer Wirksamkeit aber ist sie eine Trunkenheit der Seele; nach ihrer Eigentümlichkeit ist sie die Quelle des Glaubens“*.[6] Der Mangel an vollendeter Liebe bringt jeden zu Fall. Auf diesem entmutigenden Bild sehen wir jedoch auch einen Asketen, der von der Stufe der Leidenschaftslosigkeit aus mutig die Hände nach Christus ausstreckt, der in der linken Hand eine Rolle hält, auf der geschrieben steht: *„Kommt her zu Mir alle, die ihr mühselig und beladen seid!“* (Matthäus 11, 28).

Wunderbares göttliches Wirken!

Der Herr des Lichts, umringt von den Engeln der Herrlichkeit, ergreift den Asketen an den Handgelenken, der mit einem Fuß auf der Stufe des Gebets und mit einem auf der Stufe der Leidenschaftslosigkeit steht. Die Engel steigen auf seinen Siegeskranz der Erhöhung herab, weil er an den Handgelenken von Seinem Schöpfer ergriffen wurde, dem neuen Adam.

Welches tiefgründige Wirken! Was für ein Geheimnis der Liebe!

Auf der Auferstehungsikone, die zu diesem Hochfest zur Verehrung ausgestellt ist, sehen wir den Gekreuzigten und Auferstandenen Christus, wie Er ebenfalls an den Handgelenken den Ersterschaffenen Adam und die Urmutter Eva aus der Unterwelt herauszieht. Der heilige Johannes Klimakos erwähnt, dass *„die Liebe Wunder bewirkt, … und die, die Dich lieben, machst Du unbesiegbar“*. Auf dem Gipfel dieser asketischen Bemühungen der *„Himmelsleiter“* erwarten uns die Arme Christi, um uns in Sein Reich zu ziehen.

Meine Geliebten in Christus,

unabhängig davon, ob wir stark oder schwach sind, gesund oder krank, egal wo wir uns aufhalten: im Land oder zerstreut in der Fremde, so sind wir doch alle auf der Reise unseres Lebens zum Reich des Herrn. Die Große Fastenzeit stellt den Aufstieg der Seele dar, der auch von der Anstrengung des Leibes unterstützt wird. Wir haben gelernt, wie der Zöllner zu beten, wir haben versucht, die Reue des verlorenen Sohnes zu empfinden, wir sind zu Kräften gekommen wie der Kranke aus Kapernaum und wir haben uns erleuchtet mit dem Blick auf das Kreuz.

Nun zählt nicht mehr unsere eigene Anstrengung, sondern vor allem unser ernsthaftes Bemühen der Annäherung an Gott. Die Heilige Synode der Rumänischen Orthodoxen Kirche hat beschlossen, das Jahr 2015 zum „Ehrenjahr der Mission der Pfarrei und des Klosters heute“ zu erklären und zum „Gedenkjahr des heiligen Johannes Chrysostomos“.

Gerade aus diesem Grunde habe ich in diesem geistlichen Wort, das ich Euch ans Herz lege, mich auf die geistliche Weisung

(Übersetzung nach der deutschen Ausgabe: Die Leiter zum Paradiese. Scala Paradisi von Johannes Klimakus, 1. unveränderter Nachdruck der Originalausgabe von 1834, Heppenheim 1987, 28. Stufe, S. 539 ff)

5 Ibidem, p. 478 (dt. Ausgabe: 29. Stufe, S. 559 ff).

6 Ibidem, p. 485 (dt. Ausgabe: 30. Stufe, S. 567 ff).

eines Mönchs an Mönche bezogen, die aber auch für die Laienchristen von Nutzen sind, nachdem uns am Ende unserer Bemühungen derselbe Lohn erwartet und uns derselbe Christus erwartet. Neben euren persönlichen Anstrengungen rate ich euch, tüchtige Mitglieder eurer Pfarrgemeinden zu sein, denen ihr angehört, so viele unserer orthodoxen Pfarreien und Klöster wie möglich zu besuchen, um dort die erlösende Gnade, geistlichen Rat und seelischen Frieden in allen Bedrängnissen der Welt zu empfangen. Die Auferstehung Christi bedeutet für uns nicht nur eine Wiederbelebung, eine Rückkehr zum früheren Leben, sondern auch ein Sesshaftwerden im Guten, im Wahren und im Licht und ein Ruhigwerden in den Armen des ewigen Lebens.

Wenn wir uns dessen bewusst werden, dass wir in der Kirche der Väter, die gleichzeitig eine kämpfende und siegende Kirche ist, genügend Mittel und Abhilfen gegen die Prüfungen des Lebens finden, dann werden wir uns weder vom Wohlstand noch von der Säkularisation, noch von der Furcht vor dem, was vor unseren Augen geschieht, verführen lassen, sondern wir werden jeden Tag versuchen, einen Hauch der Freude über die Auferstehung zu spüren. Zu dieser Freude kommen wir durch die Reinigung von den Leidenschaften und die Zunahme der Liebe zwischen uns, damit unsere Arme, die wir dem Hochgeliebten Jesus geliehen haben und die in der Fastenzeit andere umarmt haben, von Seinen göttlichen Händen ergriffen werden, um durch die enge Pforte in den Ort der ewigen Freude gezogen zu werden.

Christus ist auferstanden!

Mit väterlichem Segen und in Liebe
Bleibe ich euer innig zum Herrn betender und Euch alles Gute Wünschender

† Bischof Macarie
von Nordeuropa

Übersetzung: Pfarrer Dr. Jürgen Henkel, Selb

Pastorala Înaltpreasfințitului Mitropolit Serafim la Praznicul Nașterii Domnului 2015

„Și venind un tânăr la Iisus l-a întrebat: Învățătorule bun, ce să fac ca să am viața veșnică?“ (Matei 19, 16)

Preacucernici Părinți și iubiți credincioși,
Dăm slavă bunului Dumnezeu că ne-a învrednicit să ajungem cu pace la marele praznic al Nașterii Domnului (sau al Crăciunului, cum îl numim în vorbirea populară). Mulți dintre credincioșii noștri sărbătoresc Crăciunul în România, alături de părinți și de cei dragi ai lor. Este o mare binecuvântare pentru toți cei care, de marile sărbători, reușesc să fie împreună cu cei pe care i-au lăsat acasă, în Țara noastră dragă. Mai cu seamă că Nașterea Domnului este o sărbătoare a familiei creștine, care are ca model Familia Sfântă în care S-a născut Domnul Hristos, Fiul lui Dumnezeu și Mântuitorul lumii.

Așa cum mărturisim în Crezul pe care-l rostim la fiecare Sfântă Liturghie, Domnul Iisus Hristos *„S-a întrupat de la Duhul Sfânt și din Fecioara Maria și S-a făcut om”*. El S-a născut în orășelul Betleem, de lângă Ierusalim, la 8 zile a fost tăiat împrejur și a primit numele de Iisus, care înseamnă „Mântuitor”, iar la 40 de zile a fost dus la Templul din Ierusalim și închinat Domnului. Până la vârsta de 30 de ani a trăit la Nazaret, în casa bătrânului Iosif, o rudenie a Maicii Domnului. În timpul copilăriei, ca adolescent și tânăr mai apoi, Mântuitorul a trăit în ascultare de Maica Domnului și de dreptul Iosif, rugându-se împreună cu ei, acasă și la sinagogă, și împlinind toate rânduielile Legii lui Moise și ale tradiției iudaice. De mic copil a învățat de la bătrânul Iosif meseria de dulgher și l-a ajutat pe acesta la lucrul său.

La 30 de ani, vârsta majoratului în vremea aceea, tânărul Iisus a mers la Iordan și a primit botezul de la Sfântul Ioan, după care a petrecut 40 de zile în post și rugăciune, în pustie, pregătindu-Se pentru începerea misiunii Sale publice, aceea de a-i chema pe oameni la pocăință și la cunoașterea adevăratului Dumnezeu, Care este dragoste. Timp de trei ani și jumătate, cât a durat propovăduirea și activitatea Sa pe pământ, Mântuitorul Iisus Hristos n-a încetat să le dovedească oamenilor dragostea lui Dumnezeu pentru ei, descoperindu-le voia lui Dumnezeu, *„Care voiește ca toți oamenii să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vină“* (1 Tim. 2, 4). Sfintele Evanghelii ne redau o parte din învățăturile dumnezeiești date de Mântuitorul oamenilor și din minunile pe care El le-a săvârșit, vindecând pe cei bol-

navi, alungând demonii, potolind furtuna de pe mare, înmulțind pâinile în pustie și înviind pe Lazăr, pe fiul văduvei din Nain și pe fiica mai-marelui sinagogii. Mântuitorul Și-a pecetluit propovăduirea și lucrarea Sa mesianică de mântuire lăsându-Se răstignit pe Cruce, după ce a fost condamnat pe nedrept că instigă mulțimea și că este împotriva Cezarului. Dar a treia zi a înviat. Iar prin Învierea Sa, Domnul a biruit moartea și a redeschis raiul încuiat prin greșeala primilor oameni, Adam și Eva.

Dobândirea raiului sau a vieții veșnice, care este comuniune cu Dumnezeu, cu Maica Domnului și cu toți Sfinții și drepții, este scopul vieții noastre. Cine nu se gândește la viața care urmează după moarte și nu se străduiește s-o câștige prin ascultare de Dumnezeu, prin smerenie și fapte bune, acela trăiește în zadar. Gândul la viața veșnică ar trebui să-l avem în fiecare zi. Acest gând nu ne împiedică să ne împlinim datoriile de zi cu zi, ci, dimpotrivă, ne ajută să le facem pe toate după voia lui Dumnezeu, să reușim și în viața aceasta și să câștigăm și viața cea veșnică. Mântuitorul spune: „ce-i va folosi omului dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde?“ (Mt. 16, 26).

Iubiți credincioși,

Am început această Pastorală cu întrebarea adresată Domnului de un tânăr preocupat de mântuirea sa: „Învățătorule, ce să fac ca să am viața veșnică?”. Mântuitorul îi răspunde că trebuie să păzească poruncile și îi amintește cu deosebire poruncile care au legătură cu oamenii. Știm că, din cele zece porunci date de Dumnezeu lui Moise pe Muntele Sinai,

patru se referă la cinstirea lui Dumnezeu, iar șase la semenii noștri. Mântuitorul îi spune deci: *„Să nu ucizi, să nu faci desfrânare, să nu furi, să nu minți, să cinstești pe tatăl și pe mama ta și să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți“* (Matei 16, 18-19). Când tânărul i-a răspuns că toate acestea le-a păzit din copilăria sa, Mântuitorul S-a bucurat și *„l-a privit cu dragoste“* (cf. Marcu 10, 21). S-a bucurat Domnul ca un Părinte care se bucură de copiii săi ascultători!

Astăzi, când lumea este așa cum o știm cu toții, ne putem întreba dacă mai sunt copii ascultători și tineri care împlinesc poruncile lui Dumnezeu ca tânărul din Evanghelie. Cu siguranță că mai sunt, deși puțini la număr. Îi întâlnim în toate parohiile noastre, angajați în viața Bisericii, adeseori mai mult decât cei în vârstă. Și este normal să fie așa, căci tinerii de astăzi sunt dornici de cunoaștere, mai ales de cunoașterea sensului vieții și, dacă reușesc să găsească un duhovnic bun care să-i călăuzească îndeaproape, ajung repede, cu elanul lor tineresc, să îndrăgească Sfânta Liturghie, tradiția și sărbătorile bisericești, rugăciunea și postul, pe care le respectă cu cea mai mare strictețe. În toate acestea ei descoperă viața cea adevărată care-l împlinește pe om.

Dar ce să zicem despre ceilalți tineri, care nu-și pun întrebări existențiale, care nu țin legătura cu Biserica, nu participă la Sfânta Liturghie, nu se spovedesc și nu se împărtășesc cu Sfintele Taine? Să-i judecăm pentru că, în loc să vină la biserică, se duc în alte părți, unde-i poate pândi moartea? În nici un caz! Pentru că noi, creștini fiind, n-avem dreptul să judecăm pe nimeni, decât pe noi înșine, pentru îndreptarea noastră. Atâta timp cât trăim în lumea aceasta, Dumnezeu Însuși nu judecă pe nimeni! Dimpotrivă, așa cum am spus mai înainte, *„Dumnezeu voiește ca toți oamenii să se*

mântuiască și la cunoștința adevărului să vină“ (1 Tim. 2, 4). De asemenea, *„Dumnezeu nu vrea moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu“* (Iez. 33, 11). În loc să-i judecăm pe acești tineri, mai degrabă să ne judecăm pe noi înșine și să ne întrebăm: cum i-am crescut și educat noi, părinții lor trupești și părinții lor duhovnicești? Toți împreună, părinți trupești și părinți duhovnicești, suntem responsabili de viața copiilor noștri. Știm prea bine: copiii sunt icoana părinților. Cum sunt părinții, așa sunt și copiii! Cum sunt episcopii și preoții, așa sunt și credincioșii lor! Dacă ne preocupăm prea mult de cele materiale și le neglijăm pe cele spirituale, atunci și copiii vor face la fel. Însă căutând mai întâi pe cele duhovnicești, rugându-ne mult și silindu-de din toate puterile să ne facem datoria față de copiii noștri, Dumnezeu ne va da copii cuminți și ascultători.

Iubiți credincioși,

Mircea Eliade, recunoscut pe plan mondial drept cel mai mare istoric al religiilor, studiind fenomenul religios la toate popoarele lumii, a ajuns la concluzia că omul este o ființă religioasă prin însăși natura sa. Nimic nu-l caracterizează mai mult pe om ca religia sau credința în Dumnezeu. Toți oamenii au nevoie de credință cum

au nevoie de mâncare și de băutură pentru a trăi. Fără credința în Dumnezeu, omul se denaturează, iar viața societății devine imposibilă. Dar, deși credința este sădită în ființa noastră, ea trebuie totuși cultivată prin educație încă de când suntem mici, pentru a o conștientiza tot mai mult și a o trăi în viața de zi cu zi. Dacă nu ne cunoaștem credința și nu ne angajăm conștient în trăirea ei, credința moare în noi. De aceea, educația religioasă este absolut necesară pentru ca omul să se dezvolte armonios și să se bucure de viața pe care o are de la Dumnezeu. Fără o educație religioasă corespunzătoare, omul apucă pe căi greșite, care-l duc la pierzanie și-l fac cu totul nefericit. Educația este necesară cu atât mai mult cu cât, în societatea de astăzi, nimic nu încurajează credința în Dumnezeu și trăirea după preceptele evanghelice. Dimpotrivă! Toate valorile morale sunt nesocotite, chiar călcate în picioare.

Știind deci cât de importantă este educația religioasă pentru copiii și tinerii noștri, am insistat mereu, de la începutul existenței Mitropoliei noastre (din 1994), ca preoții să se ocupe în mod special de catehizarea copiilor și a tinerilor. În toți acești ani am constatat că, acolo unde preotul este activ și este ajutat de părinți, catehizarea se face cu mult succes și se dovedește a fi o mare binecuvântare pentru întreaga familie. Din păcate, sunt și parohii unde părinții copiilor nu-l ajută pe preot să-și împlinească chemarea sa cea mai importantă, aceea de învățător, pentru că nu-și aduc copiii la catehеză. De aceea, vă pun la inimă și vă rog pe toți, preoți și părinți, să vă îngrijiți permanent de educația religioasă a copiilor, știind că toți vom da seama înaintea lui Dumnezeu de felul în care i-am crescut. Tocmai de aceea, Sfântul Sinod al Bisericii noastre a declarat anul 2016 *ca an omagial al educației religioase și al tineretului,* cu dorința de a intensifica în parohii educația religioasă a copiilor și tinerilor, necesară astăzi mai mult ca oricând, pentru că și provocările lumii în care trăim sunt mai mari ca oricând.

Ne bucurăm și binecuvântăm pe toți copiii și tinerii care-L iubesc pe Dumnezeu și iubesc Biserica în care ne întâlnim cu Dumnezeu! Ne bucurăm și binecuvântăm pe toți părinții care-și pun sufletul pentru creșterea în credință a copiilor lor! Ne rugăm bunului Dumnezeu să ne ocrotească pe toți în aceste vremuri de încercare pentru toată lumea și să ne înmulțească dragostea față de semenii noștri care se află în mari nevoi.

Punându-vă la inimă aceste îndemnuri duhovnicești, cu nădejdea că le veți urma, vă îmbrățișez pe toți în Hristos Domnul, născut în Peștera Betleemului, și vă urez

Sărbători fericite și La mulți ani!

Al vostru Părinte duhovnicesc, doritor de tot binele și rugător pentru toți,

† Serafim
Arhiepiscop și Mitropolit

Weihnachtspastorale 2015
Die religiöse Erziehung

„Und siehe, einer trat zu ihm und fragte: Meister, was soll ich Gutes tun, damit ich das ewige Leben habe?“ (Matthäus 19, 16)

Hochwürdige Väter und geliebte Gläubige,

Wir preisen Gott, den Grundgütigen, dass er uns in Frieden das Hochfest der Geburt des Herrn hat erreichen lassen, das Weihnachtsfest, wie wir es in der Volkssprache nennen. Viele unserer Gläubigen feiern Weihnachten in Rumänien, gemeinsam mit ihren Eltern und ihren Lieben. Es ist ein großer Segen für alle, die die großen Feste gemeinsam mit denen feiern können, die sie zu Hause gelassen haben, in unserem lieben Vaterland. Vor allem weil die Geburt des Herrn ein Fest der christlichen Familie ist, die die heilige Familie zum Vorbild hat, in der unser Herr Christus, der Sohn Gottes und der Erlöser der Welt, geboren wurde.

So bekennen wir auch in unserem Glaubensbekenntnis, das wir in jeder Göttlichen Liturgie sprechen, dass Jesus Christus *„Fleisch angenommen hat durch den Heiligen Geist von der Jungfrau Maria und Mensch geworden ist“*. Er wurde geboren in der kleinen Stadt Bethlehem, nach acht Tagen wurde er beschnitten und erhielt den Namen Jesus, was „Erlöser“ bedeutet. Nach 40 Tagen wurde er zum Tempel von Jerusalem gebracht und dem Herrn dargebracht. Bis zum 30. Lebensjahr lebte er in Nazareth im Hause des alten Josef, des Ehemannes der Gottesmutter. Als Kind, als Jugendlicher und als junger Mann

lebte der Erlöser in Gehorsam gegenüber der Gottesmutter und dem seligen Josef, er betete mit ihnen zu Hause und in der Synagoge und erfüllte alle Ordnungen des Mosaischen Gesetzes und der jüdischen Tradition. Als Kind schon lernte er von dem ehrwürdigen Josef das Handwerk des Zimmermanns und half diesem bei seiner Arbeit.

Mit 30 Jahren, dem damaligen Alter der Volljährigkeit, ging der junge Mann Jesus zum Jordan und empfing dort die Taufe vom heiligen Johannes dem Täufer, woraufhin er 40 Tage mit Gebet und Fasten in der Wüste verbrachte und sich auf seine öffentliche Mission vorbereitete, und zwar jene, die Menschen zur Buße und für Erkenntnis des wahren Gottes zu rufen, der die Liebe ist. Dreieinhalb Jahre lang, solange seine Verkündigung und sein irdisches Wirken dauerte, versuchte der Erlöser Jesus Christus unablässig, den Menschen die Liebe Gottes zu Ihnen unter Beweis zu stellen und ihnen den Willen Gottes zu offenbaren, *„welcher will, dass allen Menschen geholfen werde und sie zur Erkenntnis der Wahrheit kommen“* (1. Timotheus 2, 4). Die heiligen Evangelien geben uns einen Teil der göttlichen Lehren wieder, die der Erlöser den Menschen verkündigt hat, wie auch einen Teil der Wunder, die Er vollbracht hat, als Er Kranke heilte, Dämonen austrieb, den Sturm auf dem Meer stillte, Brot auf dem Feld vermehrte oder auch als Er Lazarus, den Jüngling der Witwe aus Nain und die Tochter des Vorstehers der Synagoge auferweckte (vgl. Johannes 11, Lukas 11-17 und Markus 5, 35-43). Der Erlöser hat seine Verkündigung und sein messianisches Wirken besiegelt, indem Er sich dann ans Kreuz schlagen ließ, nachdem Er zu Unrecht verurteilt worden war, weil Er angeblich das Volk aufstachelte und gegen den Kaiser handelte. Aber am dritten Tage ist Er auferstanden. Und durch seine Auferstehung hat der Herr den Tod besiegt und den Himmel wieder aufgeschlossen, der versperrt war durch die Sünden der ersten Menschen, Adam und Eva.

Das Himmelreich bzw. das ewige Leben zu erlangen ist das Ziel unseres Lebens. Es bedeutet Gemeinschaft mit Gott, der Gottesmutter und allen Heiligen und Seligen. Wer nicht an das Leben denkt, das nach dem Tode kommt, und sich nicht bemüht, dieses durch Gehorsam gegenüber Gott, durch Demut und gute Werke zu erlangen, der lebt vergeblich. Wir sollten jeden Tag an das ewige Leben denken. Dieser Gedanke hindert uns nicht daran, unsere täglichen Pflichten zu erfüllen, sondern hilft uns vielmehr dabei, alles nach dem Willen Gottes zu tun, wodurch wir sowohl in diesem Leben Erfolg haben werden, als auch das ewige Leben erlangen. Der Erlöser selbst sagt: „Was hülfe es dem Menschen, wenn er die ganze Welt gewönne und nähme doch Schaden an seiner Seele?“ (Matthäus 16,26).

Geliebte Gläubige,

wir haben diese Pastorale mit einer Frage eingeleitet, die ein junger Mann, der sich um seine Erlösung sorgt, an den Herrn richtet. „Meister, was kann ich tun, damit ich das ewige Leben habe?“ Der Erlöser antwortet ihm, dass er die Gebote einhalten muss, und er schärft ihm besonders die Gebote ein, die mit den Menschen zu tun haben. Wir wissen, dass von den Geboten, die dem Mose auf dem Berg Sinai von Gott gegeben wurden, sich vier auf die Ehrerbietung gegenüber Gott beziehen, sechs aber auf unsere Nächsten. So sagt der Erlöser: *„Du sollst nicht töten; du sollst nicht ehebrechen; du sollst nicht stehlen; du sollst nicht falsch Zeugnis geben; ehre Vater und Mutter und liebe deinen Nächsten wie dich selbst“* (Matthäus 19, 18-19). Als der junge Mann ihm antwortete, dass er all diese Gebote von seiner Kindheit an gehalten hat, freute sich der Erlöser und *sah ihn liebevoll an* (vgl. Markus 10, 21). Der Herr freute sich wie ein Vater sich über gehorsame Kinder freut!

In der heutigen Zeit, die so ist wie wir sie alle kennen, dürfen wir uns fragen, ob es überhaupt noch Kinder gibt, die gehorsam sind, und Jugendliche, die die Gebote Gottes erfüllen wie der junge Mann aus dem Evangelium. Es gibt sie mit Sicherheit noch, auch wenn es wenige sind. Wir begegnen ihnen in allen unseren Pfarreien, sie engagieren sich im kirchlichen Leben, manchmal mehr als die Älteren. Und es ist auch selbstverständlich, dass dem so ist, denn die jungen Leute von heute sind wissensbegierig, vor allem suchen sie nach dem Sinn des Lebens, und wenn sie es schaffen, einen guten Seelsorger finden, der sie geistlich anleitet, dann kommen sie mit ihrem jugendlichen Elan rasch dahin, die Göttliche Liturgie, die kirchlichen Traditionen und Feste, das Gebet und das Fasten lieb zu gewinnen, die sie dann mit größter Strenge einhalten. In all dem entdecken sie dann das wahre Leben, das den Menschen erfüllt.

Aber was sollen wir sagen über all die anderen Jugendlichen, die sich existenzielle Fragen überhaupt nicht mehr stellen, die keine Verbindung zur Kirche mehr haben und nicht mehr an der Göttlichen Liturgie teilnehmen, die nicht beichten und nicht die Kommunion an den Heiligen Sakramenten empfangen? Sollen wir über sie richten, weil sie statt in die Kirche zu kommen anderswo hingehen, wo der Tod auf sie lauern kann? Auf keinen Fall! Denn wir haben als Christen nicht das Recht über andere zu urteilen, nur über uns selbst,

damit wir selbst auf den richtigen Weg zurückfinden. Solange wir auf Erden leben, urteilt Gott Selbst über niemanden! Ganz im Gegenteil, denn wie gesagt *„will Gott, dass allen Menschen geholfen werde und sie zur Erkenntnis der Wahrheit kommen“* (1. Timotheus 2, 4). Auch hat Gott „kein Gefallen am Tode des Gottlosen, sondern dass der Gottlose umkehre von seinen Wege und lebe“ (Hesekiel 33,11). Statt über die Jugend zu richten, sollten wir über uns selbst richten und uns fragen: wie haben wir sie denn erzogen, als ihre leiblichen Eltern und ihre geistlichen Eltern? Wir sind als leibliche Eltern und als geistliche Eltern gemeinsam verantwortlich für das Leben unserer Kinder. Wir wissen sehr gut: die Kinder sind ein Abbild der Eltern. Wie die Eltern sind, so sind auch die Kinder. Wie die Bischöfe und Priester sind, so sind auch ihre Gläubigen! Wenn wir uns zu sehr um die materiellen Dinge sorgen und die geistlichen Dinge vernachlässigen, dann werden die Kinder dasselbe tun. Wenn wir aber zuerst das Geistliche suchen, viel beten und uns nach Kräften bemühen, gegenüber unseren Kindern unserer Verantwortung gerecht zu werden, dann wird uns Gott auch brave und folgsame Kinder schenken.

Geliebte Gläubige,

Der weltbekannte und renommierte Religionshistoriker Mircea Eliade, der das religiöse Phänomen bei den Völkern der Welt erforscht hat, ist zu dem Schluss gekommen, dass der Mensch von Natur aus ein religiöses Wesen ist. Nichts charakterisiert den Menschen mehr als seine Religion oder der Glaube an Gott. Alle Menschen brauchen den Glauben, so wie sie das Essen und das Trinken brauchen, um leben zu können. Ohne Glauben an Gott denaturiert der Mensch und das Leben in Gemeinschaft wird unmöglich. Doch auch wenn der Glaube in uns eingepflanzt ist, so muss er doch durch religiöse Erziehung von Kindheit an gepflegt werden, damit wir uns seiner immer bewusster werden und ihn auch im Alltag leben.

Wenn wir unseren Glauben nicht kennen und uns nicht bewusst darum bemühen, ihn zu leben, dann stirbt der

Glaube in uns ab. Deshalb ist die religiöse Erziehung auch absolut wichtig, damit der Mensch sich harmonisch entwickelt und sich des Lebens erfreuen kann, das ihm Gott der Herr geschenkt hat. Ohne eine entsprechende religiöse Erziehung gerät der Mensch auf die schiefe Bahn, die ihn abstürzen und gänzlich unglücklich werden lässt. Die religiöse Erziehung ist auch deshalb so wichtig, weil in der heutigen Gesellschaft nichts zum Glauben an Gott und einem Leben nach den Geboten des Evangeliums ermuntert. Ganz im Gegenteil! Alle moralischen Werte werden geringgeschätzt und mit den Füßen getreten.

In dem Wissen darum, wie bedeutend die religiöse Erziehung für unsere Kinder und Jugendlichen ist, haben wir von Anfang an, seit der Gründung unserer Metropolie im Jahre 1994, größten Wert darauf gelegt, dass sich die Priester besonders um die katechetische Unterweisung der Kinder und Jugendlichen kümmern. In all den Jahren konnten wir beobachten, dass die katechetische Unterweisung dort, wo der Priester aktiv ist und von den Eltern unterstützt wird, die größten Erfolge erzielt und sich als ein Segen für die ganze Familie erweist. Leider gibt es auch Pfarreien, wo die Eltern der Kinder den Priester nicht unterstützen bei der Erfüllung seiner wichtigsten Aufgabe, der Aufgabe als Lehrer, weil sie ihre Kinder nicht zur Katechese schicken. Daher lege ich Euch sehr ans Herz und appelliere an Euch alle, Priester wie Eltern, stets Sorge zu tragen für die religiöse Erziehung der Kinder, auch in dem Wissen darum, dass wir alle vor Gott Rechenschaft ablegen müssen darüber, wie wir unsere Kinder erzogen haben. Auch deshalb hat der Heilige Synod unserer Kirche das Jahr 2016 zum *„Jahr der religiösen Erziehung und der Jugend“* erklärt in der Absicht und mit dem erklärten Willen, die religiöse Erziehung der Kinder und Jugendlichen in den Pfarreien zu intensivieren, die heute nötiger ist als je zuvor, da auch die Versuchungen der Welt, in der wir leben, größer sind als je zuvor.

Wir freuen uns über alle Kinder und Jugendlichen, die Gott lieben und die Kirche lieben, in der wir Gott begegnen, und wir segnen sie! Wir freuen uns über alle Eltern, die ihre ganze Seele in die Erziehung ihrer Kinder legen! Wir beten zu Gott, dem Grundgütigen, dass Er uns alle bewahren möge in diesen Zeiten der Versuchungen auf der ganzen Welt, und dass Er uns in der Liebe zu den bedürftigen Nächsten wachsen lasse.

Ich lege Euch allen diese geistlichen Weisungen ans Herz in der Hoffnung, dass Ihr sie befolgen werdet, und ich umarme Euch alle in Christus – dem Herrn, Der in der Höhle von Bethlehem geboren wurde, und wünsche Euch

Gesegnete Feiertage und
Auf viele Jahre – Ad multos annos!

Euer Geistlicher Vater, der euch Euch alles Gute wünscht und für alle zum Herren betet,

† Serafim
Erzbischof und Metropolit

Übersetzung: Dr. Jürgen Henkel

Pastorală la Nașterea Domnului 2015

Biserica ne cheamă spre o viață nouă, izvorâtă din Întruparea Fiului lui Dumnezeu

Preacucernicului cler, Preacuviosului cin monahal şi preaiubiților credincioşi şi credincioase, har, milă și pace de la Hristos – Cel Născut în ieslea Betleemului şi în ieslea inimilor noastre!

Iubiți frați și surori împreună rugători,

Acum, de Crăciun, simțind adânc iubirea nemărginită a lui Dumnezeu pentru lumea în care trăim, ne oprim cu inimile pline de sfială, înaintea chipului iubirii materne al Fecioarei Maria, care a primit a se face „Biserică sfințită“ și „Rai cuvântător”, purtând în pântecele ei pe „Cel neîncăput”, pe Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu, pe care L-a născut, L-a hrănit cu lapte la sânul său preacurat și L-a crescut pentru mântuirea noastră.

La Nașterea Domnului Iisus Hristos din peștera Betleemului, Maica Domnului ocupă locul central și ne transmite starea de liniște și ocrotire pentru Pruncul abia născut, dar și pentru cei care vin să I se închine. Fecioara Preacurată devine nu doar Maică a Cuvântului întrupat, ci mama noastră, a tuturor, la care alergăm după milă, ajutor și întărire. Ce lucru tainic să ne știm cu toții sub grija și rugăciunea Fecioarei Maici, care mijlocește către Fiul său pentru toți pământenii! Toate mamele își încredințează pruncii înaintea icoanei Maicii Domnului, pentru că ochii ei protectori și milostivi sunt pururea aplecați spre cei fără de ajutor.

Cu emoție îmi aduc aminte de Părintele

Arhimandrit Cleopa Ilie, de la Mănăstirea Sihăstria Neamțului, care, în primele două luni după naștere, era tot timpul bolnav. Nu mai mânca aproape nimic și plângea continuu. Toți ai casei erau îngrijorați pentru viața lui, iar mama sa, Ana, era foarte marcată de starea copilașului, mai cu seamă că îi mai muriseră doi copii din pruncie. Neștiind ce să mai facă, mama l-a dus la părintele Conon Georgescu, de la Schitul Cozancea, aflat în apropirea satului lor botoșănean, care, ascultându-i îngrijorarea pentru viața copilului, a sfătuit-o să îl dăruiască Maicii Domnului. „Cum să-l dăruiesc Maicii Domnului?”, a întrebat ea cu nedumerire. „Iată cum – a zis el. Așază pruncul înaintea icoanei Maicii Domnului din biserica Schitului Cozancea și zi așa: „Maica Domnului, îți dăruiesc ție copilul acesta, care este bolnav! Fă ce știi tu cu el!»“ Evlavioasa mamă s-a închinat cu umilință la icoana Mamei noastre cerești. Făcând trei metanii, a căzut în genunchi, spunând cu lacrimi: „Maica Domnului, îți dăruiesc ție copilul acesta al meu, că este bolnav și plânge mereu. Fă ce știi tu cu el!”. De atunci pruncul s-a făcut bine, ajungând, la maturitate, unul dintre cei mai iscusiți povățuitori pe calea mântuirii, adânc recunoscător celor două mame.

Preaiubiții mei,

Un alt părinte duhovnicesc al românilor, Arhimandritul Paulin Lecca, ne mărturisește vindecarea minunată a unui tânăr care se afla pe patul de moarte, suferind de tuberculoză. Scuipa sânge și totuși Îi cerea cu stăruință Mântuitorului Iisus Hristos să-i prelungească viața. I S-a arătat Mântuitorul Iisus Hristos aievea, nu în vis. S-a așezat alături de el, i-a mângâiat fruntea și l-a întrebat: „Copilul Meu, vrei să te faci sănătos?“ „Da, Doamne – I-a răspuns tânărul –, aș dori să mai rămân printre cei dragi. Nu vreau să mor”. „Bine, atunci ridică-te din pat și îndreaptă-te spre icoana Mea din răsăritul odăii tale”. Cu aceste cuvinte, Domnul S-a făcut nevăzut.

Tânărul a chemat-o degrabă pe măicuța sa și a rugat-o să-l ajute să se ridice spre a se îndrepta către icoana Mântuitorului Iisus Hristos. „Vai, dragul meu, ești prea slăbit. Tu nu te mai poți scula“ – îi zise mama cu compătimire. Dacă te ridici, poți să mori într-o clipă. Ești prea slăbit, este prea mare acest efort!”. „Nu, mamă – insista băiatul. Mântuitorul Iisus Hristos m-a chemat spre icoana Sa. Sprijinește-mă, te rog!”

Copilul s-a ridicat, ajutat de mama sa iubitoare, și, încet-încet, s-a îndreptat spre icoană, a sărutat cu lacrimi chipul Preaiubitorului Iisus și s-a vindecat în chip minunat.

Este mărturia unui părinte duhovnicesc, martor la această minune, însă și noi suntem părtași, duminică de duminică și sărbătoare de sărbătoare, la marea minune a Tainei Liturghiei.

Hristos, Izvorul Vieții și al vindecărilor, ne cheamă să ne îndreptăm spre icoana Sa de pe tâmpla altarului, iar în chip deplin spre icoana Potirului euharistic de pe dumnezeiescul prestol. Precum l-a chemat pe tânărul suferind să se îndrepte spre icoana Sa, ne cheamă și pe noi, cei bolnavi, care purtăm rănile păcatelor, pentru a ne vindeca, înaintea catapetesmei, de rănile cele netămăduite, prin Taina Pocăinței, iar apoi, cuminecându-ne cu Cel care este dincolo de catapeteasmă, în Sfânta Sfintelor, cu Trupul și Sângele Sfântului Sfinților și Domnului Domnilor, să ne umplem de sfințenie, devenind plini de Dumnezeu.

Dacă ne este greu, să nu ezităm a ne-o lua sprijinitoare pe Măicuța Domnului, așa cum acel tânăr suferind, de care v-am pomenit, și-a luat-o în ajutor pe mama sa iubitoare. Nu întâmplător, pe

catapeteasma fiecărei biserici, lângă icoana împărătească a Mântuitorului Hristos, este icoana împărătească a Maicii Domnului. Pe brațele sale călduroase se odihnește, cu gingășie și bucurie, Pruncul Hristos Emanuel, Cel „întâi-născut între mulți frați" (Romani 8, 29), prin care Maica Domnului ne asumă pe toți cei ce-L primim drept Mântuitor. Maica Domnului Îl ține în dreptul inimii sale pe Copilul Hristos, însă ne ține la inima sa maternă, încălzindu-ne, și pe noi toți, care suntem copiii săi. În mod deosebit, acum, de Crăciun, la Slujba Sfântă a Liturghiei, mijlocește să-L primim pe Hristos din ieslea rece și întunecoasă a Betleemului istoric, în ieslea caldă și luminoasă a Betleemului inimii noastre.

Și la această prăznuire, vă împărtășesc un colind din satul meu natal transilvan, de la poalele Munților Țibleș, pe care l-am învățat și l-am colindat cu mare drag în copilăria mea. Vi-l colind acum, rugându-vă să deschideți larg porțile inimilor voastre:

Colo-n josu, mai în jos,
Florile dalbe de măr,
Este-on rît mândru, frumos.
La mijlocul rîtului,
Este-o dalbă mănăstire
Cu pereții de făclie,
Cu ușile de tămâie;
Cu ferestrele de ceară,
Zori de zuă revărsară.
Popii-n slujbă când intrară:
Nouă popi, nouă dieci
Și pe-atâția patrierci;
Slujba sfântă cine-o ascultă?
O ascultă Maica Sfântă,
C-un Fiuț micuț în brațe.
Fiul plânge și nu tace,
Maică-sa n-are ce face:
– Taci, Fiule, taci, dragule,
Că Ție Maica Ți-a da:
Două mere roșioare,
Rupte de la Sfântul Soare.
Fiul plânge și nu tace,
Maică-sa n-are ce face:
-Taci, Fiule, taci, dragule,
Că Ție Maica ți-a da:
Două mere, două pere,
Două țâțe dalbe-a mele.
Nici cu acelea nu tăcea,
Maica Sfântă iar zicea:
-Taci, Fiule, taci, dragule,
Că Ție Maica ți-a da:
Ți-a da cheia raiului,
Scaonul județului,
Șuștarul Botezului;
Cu șuștaru-i boteza,
Cu scaonu-i judeca,
Pe tăt omul li-i chema;
Pe tăt omul să-l slobozi,
Să faci dreptate la toți;
Tu raiul li-i descuia,
Pe Dumnezo Li-i vedea.
Apoi Fiul Sfânt tăcea
Și din gură așă grăia:
-Latră-i puntea raiului,
Cum îi firul părului;
Care om îi păcătos
Pică de pe punte-n jos;
Care-i păcătos mai tare
Pică de pe punte-n vale
Și se face stean de piatră,
Lumea lui atunci se gată.

Iubiți frați și surori împreună colindători,

Darurile de la sfânta slujbă, oferite, în acest colind, de Maica Fecioară Pruncului Iisus, sunt darurile Bisericii, pe care o întruchipează deplin Preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Cea care L-a hrănit pe Hrănitorul făpturii este hrănitoarea tuturor celor aflați în nevoi. De aceea, în bisericile noastre, inclusiv în cele de la Sfântul Munte Athos, între icoanele Maicii Domnului, se află și icoana Maicii Domnului Alăptătoarea, care hrănește la pieptul său feciorelnic pe Hristos Dătătorul laptelui.

Anul acesta, târnosind noua biserică românească „Sfinții Martiri și Mărturisitori Năsăudeni" din orașul Sölvesborg, din sud-estul Suediei, am așezat în acest sfânt lăcaș, cu toată credința și cu toată evlavia, această icoană a Maicii Domnului, minunat pictată în urma unei trăiri din satul meu natal Spermezeu, din județul Bistrița-Năsăud, acolo unde s-a zămislit, din moși-strămoși, colindul pe care vi l-am transmis adineauri, în care Maica Domnului îi oferă, cu gingășie, dalbul său piept Dumnezeiescului Prunc.

Anul trecut am ajuns acasă în zilele toride de la sfârșitul lunii iulie, iar tocmai atunci tânăra fiică a cântărețului bisericesc trecuse năprasnic din această viață, în timp ce-și alăpta primul copilaș la sânul ei matern. Durerea era atât de mare, încât nici preoții slujitori nu mai găseau cuvintele potrivite de mângâiere. Nici eu nu le-am găsit. Am început să plâng împreună cu ei, însă aveam pe piept engolpionul cu icoana Maicii Domnului Alăptătoarea. La slujba prohodirii, care a fost foarte dureroasă – mai mult s-au auzit suspinele părinților, ale soțului și ale comunității îndurerate, decât psalmodierile slujitorilor – am putut spune doar atât: „Iată, iubiții mei, port pe piept icoana Maicii Domnului Alăptătoarea. Plângeți pentru această mamă care a plecat năprasnic dintre noi și mai ales plângeți pentru acest copil orfan, care, fiindu-i foame, încălzit la pieptul bunicii sale și al tuturor mamelor care-l mângâie acum, caută un piept pentru a fi alăptat – era un copil sugar, așa cum sunt toți copiii mici, neînțărcați –; însă pe acest copil, de azi înainte, îl va hrăni Maica Domnului, care ne hrănește pe toți cei care îi cerem ajutorul în nevoi. L-a alăptat și pe Hrănitorul făpturii, ne alăptează pe fiecare în parte și mai ales pe cei care sunt fără de mamă și fără de ajutor. Deoarece Maica Domnului preferă

să stea mai degrabă între cei neajutorați, decât între Puterile Cerești. Maica Domnului este hrănitoarea tuturor. Precum L-a hrănit odinioară pe Iisus Hristos Emanuel, Cel întrupat de dragul nostru și spre folosul nostru, ne hrănește, împreună cu El, și pe noi cei care, prin harul înfierii, am devenit frații lui Iisus și copiii Maicii Domnului".

Am simțit în acele clipe ocrotirea blândă a Maicii Domnului, o simțim cu prisosință și acum. În urma acestei întâmplări tragice, am așezat în satul meu natal, chiar la casa mea părintească, o icoană foarte frumoasă a Maicii Domnului Alăptătoarea. Părintele paroh și enoriașii de la Sölvesborg au văzut icoana și m-au rugat să așez acest odor și în noul lor lăcaș de închinare. În cele din urmă, am reușit să realizăm o frumoasă icoană a Maicii Domnului Hrănitoarea cu lapte, pe care am așezat-o în biserica noastră românească din Sölvesborg, ca să fie izvor de binecuvântare și mângâiere pentru copiii Maicii Domnului răspândiți în aceste ținuturi mai umbroase, mai reci – și la propriu, și la figurat – din Europa de Nord.

Iubiții mei fii şi fiice duhovnicești,

Anul 2016 a fost proclamat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române drept Anul Omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox. Această lucrare stă în strânsă legătură cu creșterea și desăvârșirea credinței noastre într-o lume aflată întro permanentă mișcare. Gândurile pe care vi le-am împărtășit adineauri sunt în strânsă legătură cu aceasta, pentru că, în actul formării credinței, un rol foarte important revine mamelor creștine care transmit în sufletele pruncilor dragostea de Dumnezeu și de semeni, fără discriminare. Pacea inimilor și lumina credinței vin atunci când o mamă iubitoare și dăruitoare le așază, spre binele umanității, în inima pruncului ei. De aceea, permanenta rugăciune către Maica Domnului se transformă într-o permanentă grijă pentru formarea copiilor noștri, pentru a construi o lume a bucuriei și a luminii dumnezeiești. După chipul Maicii Domnului, Biserica este mamă pentru cei ce o asumă și-L primesc pe Hristos. O mamă iubitoare este alături de fiii ei în toate împrejurările vieții, se bucură de împliniri și este îndurerată în suferințe, dar în toate este ocrotitoare.

Sfârșitul acestui an ne-a pus în fața unor momente grele, în care suferința multora ne-a cutremurat pe toți. Tinerii din București, prin suferința lor, pentru unii pecetluită de moarte, ne cheamă pe fiecare dintre noi la mai multă responsabilitate. Teroarea care nu mai are granițe ne face să înțelegem mai concret că totul este efemer, iar învingându-ne frica, reușim să prețuim viața. Toate acestea și altele pe care le pricepem trăind vremurile din urmă ar trebui să ne ajute să ne naștem spre o viață nouă, viață la care ne invită de două mii de ani Biserica, prăznuind, în bucuria colindului, Întruparea Fiului lui Dumnezeu.

Al vostru fierbinte rugător către Domnul și de tot binele voitor,

† Episcopul Macarie
al Europei de Nord

Pastorale zur Geburt des Herrn 2015

Die Kirche ruft uns zu einem neuen Leben, das aus der Menschwerdung des Gottessohnes kommt

Dem Hochwürdigen Klerus und dem Ehrwürdigen Mönchsstand, den hochgeliebten Gläubigen Gnade, Erbarmen und Frieden von Christus – Dem in der Höhle von Bethlehem und in unseren Herzen Geborenen!

Liebe Schwestern und Brüder im Gebet,

Nun, zu Weihnachten, da wir die grenzenlose Liebe Gottes zu der Welt, in der wir leben, besonders spüren, halten wir mit einem Herz erfüllt von Scheu inne vor dem Antlitz der von Mutterliebe erfüllten Jungfrau Maria, die es auf sich genommen hat, zur „geheiligten Kirche" und zum „sprechenden Himmel" zu werden, da sie den „Unfassbaren" in ihrem Leibe trug, den Sohn und das Wort Gottes, den sie gebar, den sie mit ihrer Muttermilch aus der allreinen Brust nährte und den sie zu unser aller Erlösung aufgezogen hat.

Bei der Geburt unsres Herrn Jesus Christus in der Höhle von Bethlehem nimmt die Gottesmutter eine zentrale Rolle ein und sie lässt uns teilhaben am Zustand der Ruhe und des Behütetseins, der dem gerade geborenen Kind wie auch denen, die gekommen sind, um Ihn anzubeten, geschenkt wird. Die Unbefleckte Jungfrau wird dadurch nicht nur zur Mutter des Fleischgewordenen Wortes, sondern zu unser aller Mutter, zu der wir

kommen, um Erbarmen, Hilfe und Trost zu empfangen. Welch großes Geheimnis, dass wir uns alle unter dem Schutz und der Fürbitte der Gottesmutter Maria geborgen wissen, die ihrem Sohn gegenüber zur Mittlerin der Fürbitten aller Menschen wird! Alle Mütter bringen ihre Kinder vor der Ikone der Gottesmutter dar, damit sich die schützenden und barmherzigen Augen der Gottesmutter immer denen zuneigen, die hilflos sind.

Ich erinnere mich mit innerer Rührung an Vater Archimandrit Ilie Cleopa vom Kloster Sihăstria Neamțului, der in den ersten zwei Monaten nach seiner Geburt durchgehend krank war. Er nahm fast keine Nahrung zu sich und weinte unablässig. Alle aus seinem Hause sorgten sich um sein Leben, und seine Mutter Ana war sehr gezeichnet vom Gesundheitszustand ihres Kindes, vor allem weil sie schon zwei Kinder durch den frühen Kindstod verloren hatte. Als sie nicht mehr wusste, was sie noch tun sollte, brachte sie ihr Kind zu Vater Conon Georgescu vom Skit Cozancea in der Nähe ihres Dorfes im Kreis Botoşan. Als er sich ihre Sorge um das Leben des Kindes angehört hatte, empfahl er ihr, das Kind der Gottesmutter zu weihen. „Wie soll ich das Kind der Gottesmutter weihen?“, fragte die Mutter verwirrt. „Sieh zu, dass du das Kind vor die Ikone der Gottesmutter in der Kirche des Skits Cozancea setzt und sprich dann: O Mutter Gottes, ich lege dir dieses Kind zu Füßen, das krank ist! Tue ihm wie es dir gefällt!“ Die fromme Mutter kniete in Demut vor der Ikone unserer Himmelsmutter nieder. Sie kniete dreimal nieder, blieb dann auf den Knien und sagte unter Tränen: „O Mutter Gottes, ich lege dir dieses mein Kind zu Füßen, das krank ist und immerzu weint. Tue ihm, wie es dir gefällt!“ Von diesem Moment an wurde das Kind gesund und wurde als Erwachsener einer der eifrigsten Verkündiger des Wegs zur Erlösung, wobei er beiden Müttern immer dankbar blieb.

Meine Vielgeliebten,

ein anderer geistlicher Vater der Rumänen, Archimandrit Paulin Lecca, bezeugt die wunderbare Heilung eines jungen Mannes auf dem Sterbebett, der an Tuberkulose litt. Er spuckte Blut und bat doch den Erlöser Jesus Christus, ihm das Leben zu verlängern. Der Herr Jesus Christus zeigte sich ihm in Wirklichkeit, nicht im Traum. Er ließ sich neben ihm nieder, tröstete ihn und fragte ihn: „Mein Kind, willst du gesund werden?“ – „Ja, Herr“, antwortete ihm der junge Mann, „ich möchte bei meinen Lieben bleiben. Ich will nicht sterben.“ – „Gut, dann stehe auf von deinem Bett und wende dich Meiner Ikone an der Ostseite deines Zimmers zu.“ Mit diesen Worten machte sich der Herr unsichtbar.

Der junge Mann rief sogleich seine

Mutter und bat sie, ihm aufzuhelfen, um sich zur Ikone des Erlösers hinzuwenden. „Mein lieber Sohn, du bist viel zu schwach, du kannst nicht mehr aufstehen“, sagte seine Mutter mitleidsvoll zu ihm. „Wenn du aufstehst, kannst du jeden Moment sterben. Du bist zu schwach, das ist zu anstrengend!“ – „Nein, Mutter“, insistierte der Junge, „der Erlöser Jesus Christus hat mich zu Seiner Ikone gerufen. Hilf mir bitte!“.

Das Kind stand auf, unterstützt von seiner ihn liebenden Mutter, und ging ganz langsam zur Ikone, er küsste unter Tränen das Antlitz des Allliebenden Christus und wurde auf wundersame Weise gesund.

Dies ist das Zeugnis eines geistlichen Vaters, der Zeuge dieses Wunders war. Doch auch wir haben Sonntag für Sonntag und Feiertag um Feiertag Teil am großen Wunder und Geheimnis der Liturgie. Christus, die Quelle des Lebens und der Heilungen, ruft uns, dass wir uns Seiner Ikone auf dem Schrein des Altars zuwenden und zur Ikone des eucharistischen Kelchs auf dem göttlichen Thron. So wie er den kranken Jugendlichen gerufen hat, sich Seiner Ikone zuzuwenden, ruft Er auch uns als Kranke, die wir unter den Wunden der Sünden leiden, um uns vor der Ikonenwand vor den unbestreitbaren Sünden zu reinigen durch das Sakrament der Beichte, um anschließend die Kommunion an Leib und Blut Dessen zu empfangen, Der jenseits der Ikonostase ist, im Allerheiligsten, also am Leib und Blut des Heiligsten der Heiligen und Herren aller Herren, damit wir selbst erfüllt werden von Heiligkeit und von Gott.

Wenn uns dies schwer fällt, dann sollen wir nicht zögern, die Mutter des Herrn zur Hilfe zu rufen, so wie jener von mir erwähnte junge Mann, der krank war, seine liebende Mutter zu Hilfe gerufen hat. Nicht zufällig ist auf der Ikonostase jeder Kirche neben der Ikone des Erlösers Jesus Christus auf der anderen Seite der Königstür die Ikone der Gottesmutter angebracht. In ihren wärmenden Armen ruht voller Zartheit und Freude das Christuskind Emmanuel, der „Erstgeborene unter vielen Brüdern“ (Römer 8, 29), durch Den die Gottesmutter uns alle, die wir Ihn als Erlöser annehmen, zu sich zieht. Die Gottesmutter drückt das Christuskind an ihr Herz, doch drückt sie auch uns alle an ihr Mutterherz und wärmt uns, sind wir doch auch ihre Kinder. Besonders jetzt an Weihnachten, vermittelt sie uns in der Göttlichen Liturgie, dass wir Christus aus der kalten und dunklen Krippe des historischen Bethlehem auch in die warme und lichterfüllte Krippe unseres Herzens aufnehmen.

Zu diesem Hochfest mache ich Euch mit einem Weihnachtslied aus meinem siebenbürgischen Heimatdorf in den Gebirgshöhen des Țibleș-Gebirges vertraut, das ich mit großer Begeisterung in meiner Kindheit gelernt und gesungen habe. Ich zitiere es hier in der Hoffnung und der Bitte an Euch, dass Ihr Euer Herz weit öffnen möget:

Dort unten, weiter unten im Tal,
blühen reine Apfelblüten,
liegt eine stolze schöne Au.
Mitten in der Au
Ein reines Kloster steht
Mit Wänden aus Fackeln,
Mit Pforten aus Weihrauch,
Mit Fenstern aus Kerzenwachs,
In denen sich die Morgenröte spiegelt.

Die Priester treten ein zur Liturgie:
Neue Priester, Diakone,
Und auch viele Patriarchen;
Wer lauscht der heil'gen Liturgie?
Es lauscht die heil'ge Gottesmutter,

Mit ihrem Kindlein klein im Arm.

Der Sohn, der weint und schweiget nicht,
Die Mutter kann ihn nicht beruhigen:
– Schweig, mein Sohn, o schweig', mein Liebster,
Denn die Mutter wird dir reichen:
Zwei Äpfel rot gereift,
Gepflückt von heil'ger Sonne.
Doch der Sohn, der schweiget nicht,
Der Mutter es an Rat gebricht:
– Schweig, mein Sohn, o schweig', mein Liebster,
Denn die Mutter wird dir geben,
Zwei reife Äpfel und zwei Birnen.
Zwei reine Brüste auch von mir.

Doch auch das lässt ihn nicht schweigen,
Woraufhin die Mutter sagt:
– Schweig, mein Sohn, o schweig', mein Liebster,
Denn die Mutter wird dir reichen:
Die Schlüssel zu des Himmels Pforte,
Den Richterstuhl des Endgerichts,
Das heil'ge Becken auch zur Taufe;
Mit dem Becken wird er taufen,
Mit dem Richterstuhl sie richten,
So viele Menschen Er beruft,
So viele werden Ihn verehren,
Und du schaffest allen Recht;
Den Himmel wirst Du ihnen öffnen,
Dass Gott selbst sie sehen werden.

Da kommt der heil'ge Sohn zur Ruh',
Und tut mit seinem Munde kund:
– Nur so breit ist die Himmelspforte
Wie ein Haar an des Menschen Kopfe;
Ist ein Mensch ein großer Sünder,
Fällt er von der Brücke runter;
Und wer besonders schwer gesündigt,
Fällt den Abgrund tief hinab,
Erstarrt dort zur Säule ganz aus Stein,
Seine Welt ist dann zu Ende.

Übertragung: Jürgen Henkel

Geliebte Brüder und Schwestern,

die Gaben der göttlichen Liturgie, wie sie in diesem Lied von der Gottesmutter dem Christuskind dargeboten werden, sind die Gaben der Kirche, die die allheilige Gottesgebärerin in Fülle verkörpert. Sie, die den Ernährer der Schöpfung genährt hat, nährt alle, die in Nöten sind. Daher findet sich in unseren Kirchen unter den Ikonen der Gottesmutter, sogar auch dem Berg Athos, immer auch die Ikone der stillenden Gottesmutter, die an ihrer jungfräulichen Brust Christus nährt, der auch die Milch erschaffen hat.

In diesem Jahr haben wir, als wir die neue rumänische Kirche der Heiligen Märtyrer und Bekenner von Năsăud in der Stadt Sölvesborg im Südosten Schwedens geweiht haben, in diesem Gotteshaus in tiefem Glauben und voller Frömmigkeit eine Ikone der stillenden Gottesmutter aus meinem Geburtsort Spermezeu im Kreis Bistrița-Năsăud aufgestellt, die nach einer Erscheinung wunderbar gemalt worden ist. Diese Ikone stammt von dort, wo das Weihnachtslied, das ich Ihnen eben vorgestellt habe, schon von den Ahnen gesungen wurde, in dem die Gottesmutter ihre reine Brust zärtlich dem Göttlichen Kind darbietet.

Letztes Jahr bin ich in den heißen Tagen am Ende des Monats Juli zu Hause angekommen; genau dann ist die junge Tochter des Kantors völlig unerwartet aus dem Leben geschieden, während sie ihr erstes Kind an ihrer Mutterbrust stillte. Der Schmerz war so groß, dass auch die Priester am Altar keine tröstenden Worte mehr finden konnten. Auch ich habe keine gefunden, ich habe mit der Familie geweint, wobei ich das Enkolpion mit der Ikone der Stillenden Gottesmutter am Herzen trug. Beim Trauergottesdienst, der sehr schmerzhaft war und während dem die Klage und das Weinen der trauernden Eltern, des Ehemanns und der Gemeinde lauter zu hören waren

als die Gesänge der Priester, konnte ich nur so viel sagen:

„Seht, geliebte Gläubige, ich trage am Herzen die Ikone der Stillenden Gottesmutter. Weint um diese Mutter, die so plötzlich von uns gegangen ist, vor allem aber weint um dieses Waisenkind, das in seinem Hunger an der Brust aller Mütter, die es jetzt liebkosen, eine Brust sucht, um gestillt zu werden (das Kind war noch ein Säugling). Von heute an wird die Gottesmutter dieses Kind nähren, die jeden von uns nährt, der sie um Hilfe in Not anruft. Sie hat auch den Nährer der Schöpfung genährt, sie nährt jeden von uns und vor allem diejenigen, die ohne Mutter und hilflos sind. Denn die Gottesmutter ist lieber unter Hilflosen als zwischen den himmlischen Mächten. Die Gottesmutter nährt alle. Wie sie einst Jesus Christus, den Emmanuel, genährt hat, den zu unserem Heil und aus Liebe zu uns Menschgewordenen Gott, so ernährt sie neben Ihm auch uns, die wir durch die Gnade der Annahme Geschwister Jesu und Kinder der Gottesmutter geworden sind."

Ich spürte in diesen Momenten den sanften Trost der Gottesmutter, wir spüren ihn reichlich auch jetzt. Infolge dieser tragischen Ereignisse habe ich in meinem Geburtsort an meinem Elternhaus eine Ikone der Stillenden Gottesmutter angebracht. Der Gemeindepriester und die Gläubigen aus Sölvesborg haben diese Ikone gesehen und mich gebeten, eine solche wunderschöne Ikone auch in unserer rumänischen Kirche in Sölvesborg aufzustellen, damit sie eine Quelle des Segens und des Trostes sein möge für die Kinder der Gottesmutter, die hier in diesen – im eigentlichen und im übertragenen Sinne – dunkleren und kälteren Regionen Nordeuropas verstreut sind.

Meine geliebten geistlichen Kinder,

das Jahr 2016 wurde von der Heiligen

Synode der Rumänischen Orthodoxen Kirche zum Ehrenjahr der religiösen Erziehung der christlichen orthodoxen Jugend erklärt. Die religiöse Erziehung steht in enger Verbindung mit dem Reifen und der Vollendung unseres Glaubens in einer Welt, die sich in ständiger Bewegung befindet. Die Gedanken, die ich Ihnen oben mitgeteilt habe, stehen auch in enger Verbindung damit, denn bei der Bildung des Glaubens kommt auch den christlichen Müttern eine ganz besondere Rolle zu, die die Liebe zu Gott und zu den Nächsten in die Seele der Menschen pflanzen. Der Seelenfrieden und das Licht des Glaubens kommen dann im Menschen zum Tragen, wenn eine liebevolle und hingebungsvolle Mutter diese zum Wohle der Menschheit im Herzen ihres Kindes pflanzt. Daher verwandelt sich das ständige Gebet zur Gottesmutter in die permanente Sorge für die Erziehung unserer Kinder, um eine Welt der Freude und des göttlichen Lichts zu schaffen. Nach dem Bild der Gottesmutter ist die Kirche die Mutter all jener, die sie und Christus annehmen. Eine liebende Mutter steht ihren Kindern in allen Lebenslagen zur Seite, sie freut sich an Erfolgen und ist traurig über Leid, in allem aber beschützt sie ihre Kinder.

Das Ende dieses Jahres hat uns allen schwere Momente beschert, in denen das Leid vieler Menschen uns alle erschüttert hat. Die jungen Menschen aus Bukarest rufen jeden von uns durch ihr Leid, manche auch durch ihren Tod, zu mehr Verantwortung. Der Terror, der keine Grenzen mehr kennt, zeigt uns sehr konkret, dass alles vergänglich ist; wenn wir aber unsere Furcht überwinden, dann schaffen wir es, das Leben wertzuschätzen. All das und anderes, was wir verstehen, wenn wir in diesen Zeiten leben, dürfte uns dabei helfen, zu einem neuen Leben wiedergeboren zu werden, zu einem Leben, zu dem uns die Kirche seit zweitausend Jahren einlädt, wenn sie in der Freude der Weihnachtslieder das Wunder der Menschwerdung Gottes feiert.

Euer innig zum Herrn betender und Euch alles Gute Wünschender

† Bischof Macarie
von Nordeuropa

Übersetzung: Pfarrer Dr. Jürgen Henkel,
Selb-Erkersreuth

Adolescența – provocarea de a reinventa relația cu părinții

(scrisoare deschisă adresată părinților)

Cristina Benga

Într-o lume în care atenția noastră se îndreaptă tot mai mult către copiii noștri, simțim cum, odată cu trecerea timpului, ea nu este chiar atât de necesară pe cât neam imaginat. Ne-am dorit ca educația pe care am primit-o noi să o lăsăm deoparte sau, dimpotrivă, să o completăm. Totul este însă atât de relativ! Impulsul matern sau patern are viață scurtă, atunci când copilul nostru n-a învățat **să-L iubească** mai mult pe Dumnezeu decât pe noi înșine, ca părinți. Aici este marea tragedie! Copilul trebuie să iubească în general, dar pe Dumnezeu în mod special. Or, azi, prin comentariile la care este expus, în mod gratuit, în familie, prin mesajele transmise zilnic prin mijloacele media, el învață să se iubească mai degrabă pe sine, să îndrăgească banii, profesia, interesul propriu și chiar puterea.

Lipsit de comunicarea zilnică, personală cu Dumnezeu, copilul în care am investit și pentru care *ne-am sacrificat* dezvoltă foarte rapid calitățile **omului-masă**, care are *conștiință de stăpân*. Devine parcă peste noapte un om modern, dar mediu, care va încerca să-și înșele plictiseala în care se adâncește cu fiecare zi ce trece. Karl Jaspers, în lucrarea sa, *Texte filosofice*, surprinde adevărul trist că pe copilul care devine adolescent sau *noul om* îl paște sărăcia lăuntrică, un pustiu ce conduce la nevoi senzaționale, de oprimare a celor din jur, la neputință, la agresivitate și la violență. Urmărirea aproape disperată a interesului personal prezintă riscul de a lăsa deoparte autoritatea datoriilor personale față de școală, familie și comunitate, în general, de a desconsidera respectul față de sine și față de ceilalți. Viitorul este consumat rapid, cu lăcomie, iar ceea ce contează cel mai mult este prezentul. Transformat într-un om mediu, adolescentul de azi, copilul drăgălaș de ieri, forțează răbdarea părinților prin viața sa dusă în derivă, se complace, așa cum spune Constantin Noica, să aibă *caracterul trândăviei intelectuale*, dezvoltând aptitudini vanitoase. Credința rămâne doar un *sport de lux*, iar sfaturile părinților le percepe ca pe niște atentate la propria lege interioară, imatură și vulnerabilă.

Dar ce putem face? Ce minune poate să elibereze, poate să determine recâștigarea dreptului la viață al adolescentului și al părinților lui? Ce gest poate îngădui tânărului nostru să se confrunte cu realitatea și să-și afirme propria identitate la care visează atât de mult, fără a intra în conflict cu cei care i-au dat viață? Cum

poate fi împlinită aspirația părintelui de a-și vedea copilul un om pe deplin liber, o ființă nobilă, creată, într-adevăr, după chipul și asemănarea lui Dumnezeu? Cum poate accepta că adolescentul nu vrea să-i nege paternitatea, dacă, prin anumite gesturi, nu i se cere acest lucru? Cum se poate reinventa relația lor în așa fel încât fiecare să se simtă bine ACASĂ, în această lume ce impune o ierarhie interioară a valorilor, o determinare potrivită cu chemarea divină a fiecăruia?

Este foarte clar că, într-o epocă neoindividualistă, este nevoie de o nouă educație, care să înlăture alimentarea infantilismului sufletesc. Nevoia de a face față angoaselor de tot felul, adică de la mitizarea propriului trup până la confortul obținut pe seama altora, de la obținerea unui stil de viață original până la promovarea unei culturi a fericirii absolute, presupune un cod de norme care să-i aducă aminte tânărului că nimic nu se compară cu privilegiul de a fi o **persoană**. Această calitate deosebită se obține însă prin căutarea necontenită, neobosită a Împărăției lui Dumnezeu și a dreptății Sale. Recăpătarea vederii și a gustului pentru această viață neobișnuită, dar înălțătoare, spunea Alexander Schmemann, se poate face doar prin **cunoaștere**, prin lăsarea în urmă a *sfârșitului* și prin accesarea fără rezerve a *începutului*. Simplitatea drumului este condiționată, ca în lumea basmelor, de părăsirea unui tărâm și descoperirea altuia, pe care nu ni-l garantează nimeni ca fiind cu adevărat lipsit de efort. Ba, dimpotrivă, lupta cu noi înșine abia acum începe cu adevărat. Părăsirea *individului*, a ego-ului, și revenirea la *persoană*, la chip, bucură pe oricine, pentru că va transpărea fără voie, va trăda ordinea și armonia interioară.

Așadar, reinventarea relației părinte-adolescent capătă un statut de permanență. Este un proces continuu, care presupune reamintirea, obsedantă uneori, fără orgolii sau ambiții paralizante, a apartenenței copiilor noștri – după cum spune și Dr. John Gray – la **Rai**. Și, dacă vin de acolo, înseamnă că au aceeași destinație. Părintele rămâne doar un mijlocitor al apariției copilului în această lume și, ca atare, acesta nu-i aparține doar lui, ci și Creatorului. De aceea, a-ți vedea copilul ca pe o **persoană**, și nu ca pe un individ fad, comun, cu ambiții și ifose consumabile, este o atitudine care dezvăluie cum te raportezi la Dumnezeu, la cât de mult te căiești pentru bunele și relele din viața pe care ai parcurs-o deja.

Ca părinți, cred că ar trebui să sfidăm **gravitația emoțională** în care suntem aruncați în anumite situații de viață. Înseamnă să nu răspundem provocării adolescentului nostru, care dorește să se definească, care iubește lupta pentru existență prin raportarea mai degrabă la modele din jurul lui, decât la tradiția în care a fost educat. Să reușim să păstrăm un echilibru permanent între ascultare și înțelegere, între pregătire și coordonare, între distracție și îndrumare, între ritualul zilnic și ritmul fiecărui copil, așa cum spunea tot Dr. John Gray. Să nu intrăm în panică și să recugem dublarea eforturilor de a dicta și de a controla – cu alte cuvinte, de a **stăpâni** cu orice preț. Pe adolescent îl va revolta imediat autoritatea care vrea să-i amintească că se află încă în etapa copilăriei, când era îndemnat: „Hai să facem...!”. El dorește – și chiar se recomandă – să fie **motivat**, pentru că, se presupune, bazele cooperării au fost deja puse la o vârstă mult mai fragedă. Răzvrătirea temporară – și chiar firească, până la un punct, dar care poate răni profund – poate fi evitată dacă se trece de la poruncă la **cerere, la solicitare**. Nancy L. Van Pelt spunea că o relație valoroasă se construiește pe iertare și iubire, pe stabilirea unor limite de conviețuire care să abunde în armonie și pace. Sentimentul de **frică** poate fi cauza tuturor eșecurilor în relația pe care dorim să o salvăm, mai ales atunci când ea nu mai corespunde așteptărilor noastre (adolescentul adoptă o anumită modă, are prieteni dubioși etc.). Nu ar trebui să ne lăsăm păcăliți, pentru că stima de sine a adolescentului nu trebuie sacrificată pe altarul resentimentelor, așa cum ne atrăgea atenția tot Nancy L. Van Pelt. Ceea ce dorește de fapt tânărul este puțină **încredere** în drumul spre obținerea independenței, și aceasta poate fi oferită, dar supravegheată cu discreție. Acesta este strigătul pe care părintele nu-l aude, fiindcă este prea orbit de găsirea soluțiilor care să-l facă pe el fericit și sigur pe ceea ce are. Este un bine pervertit, nesolicitat. Poate că ar fi bine să ne menținem simțul umorului și, în această stare de bună-dispoziție, să **ne rugăm** ca în viața copiilor noștri să trimită Bunul Dumnezeu oameni pe care să-i îndrăgească și să-i asculte.

Relația părinte-adolescent se reinventează și atunci când tânărului sau tinerei i se acordă o **pauză**, o mică distanță prin care să se verifice ce orientare sau ce sens are libertatea la care visează. Definirea libertății ar trebui să fie dată de *norma suverană a legii morale*, care deschide omului poarta realizării personalității. Și Constantin Narly insista pe descoperirea datoriei pe care o avem, de a veghea ca libertatea noastră interioară să rămână neatinsă, indiferent de loc și de timp. Adolescenții de azi ar trebui să se emancipeze prin lăsarea în urma lor a poftelor, a patimilor, a viciilor – cu alte cuvinte, a robiei pe care singuri o caută. Pilda Fiului risipitor este exemplul care zugrăvește foarte bine portretul celui care poate fi sincer cu el însuși, care își poate controla viața cu fiecare experiență dobândită. Reinventarea unei relații are putere, consistență și dăinuie dacă fiecare partener de dialog își reinventează propria viață. Asta înseamnă, așa cum frumos îi îndemna și Dmitry Semenik pe cei dornici de schimbare, să-și **adopte** sau **înfieze părinții**, adică să-i accepte așa cum sunt, într-un permanent pelerinaj între dragoste și dependență emoțională. Să nu uite tinerii și părinții lor că dragostea pe care o oferă sau o cerșesc unii de la alții este nedesăvârșită și că singura care este fără margini vine doar din partea lui Dumnezeu. Adolescentul trebuie să înțeleagă că a venit **timpul tainic** de a face ceva pentru părintele său, încercat, la rându-i, de lupta cu el însuși și cu moștenirea morală, sufletească, pe care a primit-o în dar odată cu venirea în această lume. Ce frumos ar fi dacă, în loc să se revolte într-un mod egoist, ar avea puterea să-l îmbrățișeze, să-l mângâie pe cel care trebuie să biruie pe **copilul** din el, adică pe părintele său! Tămăduirea unui suflet depinde de alt suflet, mai tânăr, mai puternic. Dacă adolescenții ar vibra sufletește, s-ar vindeca de sentimentul de vrăjmășie pe care îl resimt față de părinții lor. Iar dacă părinții nu s-ar agăța cu disperare de această relație, ar putea dărui mai mult și ar pretinde mai puțin. Și fiecare în parte ar avea mai multă încredere în iubirea lui Dumnezeu și ar renunța la dreptul de a-l supune pe celălalt propriilor ambiții, în favoarea unei jertfe către Tatăl Ceresc.

Așadar, vorbind despre reinventarea unei relații, să nu uităm că suntem contribuabili permanenți la împuținarea durerii în lume și că fericirea personală depinde de fericirea altora! Mai ales când aceste persoane sunt fiii și fiicele noastre, mama sau tatăl nostru.

Pubertät – die Herausforderung, die Beziehung zu den Eltern wieder zu entdecken

(offener Brief an die Eltern)

Cristina Benga

In einer Welt, in der unsere **Aufmerksamkeit** immer mehr unseren Kindern gilt, fühlen wir, im Laufe der Zeit, dass sie nicht mehr so notwendig ist, wie wir uns das vorgestellt haben. Wir wünschten uns, dass wir die Erziehung, die wir bekamen, bei Seite lassen können, oder, im Gegenteil, diese zu vervollständigen. Alles ist aber so relativ! Der mütterliche oder väterliche Impuls ist kurzlebig, wenn unser Kind nicht gelernt hat, Gott mehr zu **lieben** als uns selbst, als Eltern. Hier ist die große Tragödie! Das Kind muss allgemein lieben, aber Gott besonders. Doch heute, durch die Kommentare, die es unmittelbar in der Familie hört, durch die Botschaften, die täglich durch die Medien rieseln, lernt es, sich eher selbst zu lieben, das Geld, den Beruf, die eigenen Interessen und sogar die Macht.

Ohne die tägliche persönliche Kommunikation mit Gott entwickelt das Kind, in das wir investiert und für welches wir uns *geopfert* haben, sehr schnell die Eigenschaften des **Massen-Menschen** der ein *Herrscherbewusstsein* hat. Über Nacht wird er scheinbar zu einem modernen, aber mittelmäßigen Menschen, der seine Langeweile, die täglich steigt, zu betrügen versucht. Karl Jaspers erfasste in seinem Werk *Philosophische Texte* (1986) die traurige Wahrheit, dass auf das pubertierende Kind, das ein *neuer Mensch* wird, die innere Armut lauert, eine Wüste, die zu aufsehenerregendem Bedarf führt, zur Unterdrückung der Mitmenschen, zu Unfähigkeit, Aggressivität und Gewalt. Das fast hoffnungslose Befolgen der persönlichen Interessen birgt das Risiko, die eigenen Pflichten gegenüber Schule, Familie und Gemeinschaft außer Acht zu lassen. Die Zukunft wird schnell konsumiert, gierig, und das, was am Meisten zählt, ist die Gegenwart. Der heutige Jugendliche, das nette Kind von gestern, transformiert in einen Durchschnitts-Menschen, forciert die Geduld der Eltern durch sein Leben ohne Führung, er gleitet selbstgefällig in eine *intellektuelle Trägheit*, entwickelt Eitelkeiten, wie es Constantin Noica in seinem Werk *De caelo* (1937) formuliert. Der Glaube bleibt ein *Luxussport* und die elterlichen Ratschläge werden als Anschläge auf das eigene innere Gesetz empfunden, das unausgereift und verwundbar ist.

Doch was können wir tun? Welches Wunder kann befreien, kann das Recht zum Leben des Jugendlichen und seiner Eltern wieder herstellen? Welcher Ausdruck kann unserem Jüngling erlauben, sich mit der Wirklichkeit auseinander zu setzen und die eigene Identität, von der er soviel träumt, zu finden, ohne in Konflikte zu denen, die ihm Leben gegeben haben, zu treten? Wie kann das Streben der Eltern erfüllt werden, ihr Kind zu einem völlig freien Menschen zu erziehen, zu einem edlen Wesen, erschaffen nach dem Ebenbild Gottes? Wie können die Eltern akzeptieren, dass der Jugendliche sie verstoßen will? Wie kann ihre Beziehung derart wiederentdeckt werden, dass sich jeder ZU HAUSE wohl fühlt, in dieser Welt, die eine innere Wertestruktur vorsieht, eine Bestimmung gemäß der göttlichen Berufung eines jeden Einzelnen?

Es ist ganz klar, dass in einem neoindividualistischen Zeitalter eine neue Erziehung nötig ist, die den seelischen Infantilismus beseitigen soll. Sich den Ängsten zu stellen, d.h., der Mythisierung des eigenen Körpersbiszum Wohlleben auf fremde Kosten, von der Erhaltung eines originalen Lebensstils bis zur Förderung einer Kultur der absoluten Glückseligkeit setzt einen Normencodex voraus, der den Jugendlichen daran erinnert, dass nichts mit dem Vorzug verglichen werden kann, eine **Person** zu sein. Diese besondere Fähigkeit wird aber nur erlangt durch die unaufhörliche, unermüdliche Suche nach dem Reiche Gottes und Seiner Gerechtigkeit. Das Wiedererwerben der Sicht und des Geschmacks für dieses außergewöhnliche, aber erhebende Leben, sagt Alexander Schmemann (*Die Große Fastenzeit*, 1995), kann nur durch **Erkenntnis** erreicht werden, durch das Hinter-sich-Lassen des Endes und den unmittelbaren Zugang zum *Anfang*. Die Einfachheit des Weges ist bedingt, wie in der Märchenwelt, durch das Verlassen eines Bereichs und die Entdeckung eines anderen, den uns niemand als völlig müheslos garantiert. Ganz im Gegenteil, der Kampf mit uns selbst fängt erst jetzt richtig an. Das Verlassen des *Individuums*, des Egos und die Rückkehr zur *Person*, zum Ebenbild freut jeden, weil es unbeabsichtigt erfolgen wird, die innere Ordnung und Harmonie wird wieder herstellt.

Somit wird die Wiederentdeckung der Beziehung Eltern – Jugendlicher zum Dauerzustand. Es ist ein kontinuierlicher Prozess, der die manchmal vorhandene Erinnerung ohne Stolz oder lähmende Ambitionen an die Zugehörigkeit unserer Kinder an das Himmelreich voraussetzt, wie auch dr. John Gray schreibt (*Kinder sind aus dem Himmel*, 2001). Und wenn sie von dort kommen, heißt es, sie haben dasselbe Ziel. Die Eltern bleiben nur Mittler zum Erscheinen des Kindes in dieser Welt und somit gehört das Kind nicht nur sich selbst, sondern auch dem Schöpfer. Deshalb veranschaulicht der Aspekt, dass einer das Kind als eine **Person** sieht und nicht als ein geschmackloses, gemeines Individuum mit vergänglichen Ansprüchen und Ambitionen, wie er sich zu Gott verhält, wie sehr er sich auf das Gute und Schlechte in seinem Leben besinnt.

Als Eltern, glaube ich, dass wir die **emotionale Anziehung**, die wir in manchen Lebenssituationen spüren, überwinden sollten. Das heißt, der Herausforderung unseres pubertierenden Kindes nicht zu folgen; das Kind, das sich definieren möchte, das den Überlebenskampf im Verhältnis eher zu den es umgebenden Modellen als in der Tradition sieht, in der es erzogen wurde. Versuchen wir, ein dauerhaftes Gleichgewicht herzustellen zwischen Zuhören und Verstehen, Vorbereitung und Koordination, Vergnügen und Anweisungen, täglichem Ablauf und kindeseigenem Rhythmus, wie es ebenfalls Dr. John Gray schrieb. Nicht in Panik verfallen, in der Strategie, unsere Anstrengungen zu diktieren und kontrollieren zu verdoppeln, mit anderen Worten, um jeden Preis zu **herrschen**. Diese Autorität wird den Jüngling sofort aufbegehren lassen, denn sie erinnert ihn daran, dass er noch im Kindheitsalter ist, als er aufgefordert wurde „Lass uns tun…!“. Er wünscht sich, **motiviert** zu werden, denn man nimmt an, dass die Grundlagen seiner Kooperation bereits in einem frühen Alter gesetzt wurden. Das zeitweilige und sogar natürliche, bis zu einem Punkt, Aufbegehren, welches aber tief verletzen kann, kann umgangen werden, wenn man vom Befehl zur **Bitte**, zum **Ersuchen** geht. Nancy L. Van Pelt (*Die Geheimnisse der totalen Eltern*, 2000) sagte, dass eine wertvolle Beziehung auf Verzeihen und Liebe aufgebaut wird, auf das Setzen einiger Zusammenlebensgrenzen, die in Harmonie

und Frieden überfließen. Das Gefühl der **Angst** kann die Ursache aller Misserfolge in der Beziehung sein, die wir retten wollen, besonders dann, wenn sie nicht mehr unseren Erwartungen entspricht (der Jugendliche nimmt eine bestimme Mode an, hat dubiose Freunde usw). Wir sollten uns nicht beirren lassen, denn die Selbstachtung des Adoleszenten darf nicht auf dem Altar der Ressentiments geopfert werden, so wie Nancy L. Van Pelt auch darauf aufmerksam macht. Was der Jüngling möchte ist etwas **Vertrauen** auf dem Weg zur Erringung der Unabhängigkeit, und diese kann angeboten, aber diskret überwacht werden. Das ist der Ruf, den die Eltern nicht hören, weil sie zu sehr von der Suche nach Lösungen geblendet sind, die ihn glücklich machen sollen. Es ist ein pervertiertes, unerwünschtes Wohl. Vielleicht wäre es besser, uns auf das humorvolle Niveau zu begeben, und in diesem Zustand der Heiterkeit sollten wir **beten**, dass der barmherzige Gott unseren Kindern Menschen senden soll, die sie lieb haben und auf die sie hören mögen.

Die Beziehung Eltern – Adoleszent wird dann wiederentdeckt, wenn dem oder der Jugendlichen eine **Pause** gewährt wird, eine kleine Entfernung, durch die er/sie selbst überprüfen kann, welche Richtung oder Sinn die erträumte Freiheit hat. Die Definition der Freiheit sollte vom *obersten Gebot des sittlichen Gesetzes* gegeben werden, das dem Menschen zum Tor der Verwirklichung der Persönlichkeit wird (Ioan Găvănescul, *Handbuch der Bildung und sittlichen Erziehung*, 1929-1939). Auch Constantin Narly besteht auf die Entdeckung der Pflicht, die wir haben, zu überwachen, dass unsere innere Freiheit unangetastet bleibt, unabhängig von Raum und Zeit. (*Erziehung und Ideal*, 1927). Die heutigen Jugendlichen sollten sich befreien von Begierden, Süchten, Lastern, in anderen Worten, der Knechtschaft, die sie selbst suchen. Die Parabel des verlorenen Sohnes ist das Beispiel, das sehr gut das Bild dessen darstellt, der zu sich selbst ehrlich sein kann, der sein Leben mit jeder erworbenen Erfahrung besser kontrollieren kann. Die Wiederentdeckung einer Beziehung hat Macht, Konsistenz und dauert an wenn jeder Dialogpartner sein eigenes Leben wieder entdeckt. Das bedeutet, wie auch Dmitry Semenik (*Die psychologischen Probleme – Hürde im geistigen Leben*, 2015) die Änderungserpichten schön ermunterte, die Eltern zu **adoptieren** oder **anzunehmen** so wie sie sind, in einer andauernden Pilgerreise zwischen Liebe und gefühlsmäßiger Abhängigkeit. Die Jugendlichen und ihre Eltern mögen nicht vergessen, dass die Liebe, die sie sich gegenseitig anbieten oder erbetteln unvollkommen ist und die einzig grenzenlose nur von Gott kommt. Der Adoleszent muss verstehen, dass die **geheimnisvolle Zeit** gekommen ist, etwas für seine Eltern zu tun, die ihrerseits vom Kampf mit sich selbst und dem moralischen, seelischen Nachlass geprüft sind, mit dem sie auf die Welt gekommen sind. Wie schön es wäre, wenn, statt sich egoistisch dagegen aufzulehnen, sie die Kraft hätten, den zu umarmen, zu trösten, der das **Kind** in sich selbst besiegen sollte, also sein Elternteil! Die Gesundung einer Seele hängt von einer anderen, jüngeren, kräftigeren Seele ab. Wenn die Jugendlichen seelisch begeistert würden, würden sie vom Gefühl der Feindseligkeit gegenüber ihren Eltern genesen. Und wenn die Eltern nicht verzweifelt an dieser Beziehung hängen würden, könnten sie mehr geben und weniger fordern. Und jeder für sich hätte mehr Vertrauen in Gottes Liebe und würde darauf verzichten, den anderen seinen eigenen Ambitionen zu unterwerfen, zu Gunsten eines Opfers an den Himmlischen Vater.

Folglich, wenn wir über die Wiederentdeckung einer Beziehung sprechen, dürfen wir nicht vergessen, dass wir stetig in der Pflicht sind, den Schmerz in der Welt zu verringern und dass die eigene Glückseligkeit abhängig ist von der der Anderen! Besonders, wenn diese Menschen unsere Söhne und Töchter sind, unsere Eltern.

Übersetzung aus dem Rumänischen:
Pfr. Ionuț Păun, Bamberg

Educația din perspectiva Vechiului Testament

Diacon Dr. George Tapciuc

Ca și la alte popoare, și în Vechiul Testament educația începea în familie și era continuată de cea instituționalizată, cum ar fi școlile publice sau profesorii de la curte, sau cum era cazul familiilor regale și aristocrate. În gândirea iudaică, Dumnezeu (YHWH) este Pedagogul prin excelență, Care crează lumea și o conduce sub o pedagogie specială, fiind Tată pentru omul creat. Această pedagogie ia forma unei paternități a lui Dumnezeu și cuprinde, în primul rând, ideea de creație, iar în al doilea rând, cea de ocrotire, sprijin, îndrumare și conducere a creației în general. Ideea unei pedagogii creatoare era cunoscută și celorlalte culturi ale Vechiului Orient, fapt pentru care educația, ca particularitate în poporul Israel, trebuie privită și din perspectiva culturilor egipteană și mesopotamiană. Dezvoltarea socio-culturală și chiar teologică a poporului biblic nu trebuie văzută niciodată izolată de cea a popoarelor vecine sau de a celor în sânul cărora Israel a fost nevoit, în istorie, să viețuiască. Însă acest aspect nu trebuie să depășească realitatea descoperirilor lui Dumnezeu către poporul Său, care și crează în același timp deosebirea și particularitatea în raport cu celelalte popoare.

În Egiptul antic, inscripțiile și hieroglifele fac dovada existenței unei civilizații superioare, ce se află într-o legătură specială cu zeitățile, de la care provine pedagogia și o impunătoare cultură. Educația copilului egiptean începea în familie, iar responsabilă pentru aceasta era, în primul rând, mama, dar și tatăl, ale cărui sfaturi trebuiau păstrate și practicate întreaga viață. Cum se arată în „Învățăturile lui Ptah-hotep", era încurajată căsătoria timpurie și procreerea, la care se adăuga, în mod obligatoriu, educația și transmiterea tradițiilor egiptene din generație în generație. În perioada Regatului Nou (1562-1085 î. Hr.), activitatea literară și educațională ajunge la un apogeu, care va determina definitiv educația instituționalizată din Egipt. Un aspect important de menționat, ca un specific al culturii egiptene, este faptul că știința, cunoașterea (*rh*), în Egiptul antic, nu avea sensul de știință exactă, în înțelesul modern al cuvântului, ci cel de înțelepciune (lat. *Sapienția*, gr. *Sofia*, ebr. *Hochma*). Totodată, în scrierile egiptene, cunoașterea este sinonimă cu învățătura și cultura, fapt pentru care expresia „om înțelept" (*rmt rh*) s-ar traduce, de fapt, prin „om instruit, educat, învățat".

În cultura sumeriană se pune foarte mare accentul pe educația instituționalizată din școlile publice unde se învăța în mod special scrisul. Ca și în Egiptul Antic, cunoașterea textelor sacre și literare, ca și trascrierea lor, necesita o pregătire anevoiasă, până la dobândirea statutului de scrib, care era o meserie publică, vizată de familiile nobile, ceea ce explică denumirea sumeriană pentru școală: „casa tabletelor" sau „camera tabletelor"(*e-dub-ba-a*). Descoperirile arheologice ale secolului XX au arătat aceea că, încă de la mijlocul mileniului al doilea î. Hr., exista în Sumer un număr considerabil de școli publice, unde se preda sistemul dificil al scrierii cuneiforme (acadiană). Și aici educația are predominant un caracter religios, în sensul că literatura sumeriană include ca teme principale viața zeilor și activitățile cotidiene ale oamenilor, văzute din prisma relației cu divinitatea. Totodată, metoda de predare tradițională era dialogul, iar cea de

învățare, listele extinse de cuvinte și paradigme păstrate pe table de lut în scrierea acadiană. Pe lângă acestea, existau și exerciții de vocabular, ce cuprindeau liste de cuvinte și semne cuneiforme.

Vechiul Testament suprinde educația din perspectiva relației dintre popor și Dumnezeu, și nu neapărat din cea a unui act instructiv-educativ din zilele noastre. Bineînțeles, aceasta nu înseamnă că în societatea ebraică nu exista o educație instituționalizată, organizată pe trepte și materii de studiu. Faptul că Dumnezeu Și-a descoperit mereu voia Sa într-un mod extraordinar către poporul Său, a format dintotdeauna garanția respectării și transmiterii urmașilor a mesajului sfânt și educativ din lege (Tora). Cuvântul *lamad*, în limba ebraică, este poate cel mai concludent în a defini ideea de instruire, dar și cea de educație, și se traduce, în primă instanță, prin „a învăța" (ceva) „dreptatea" (Is. 26, 9), „poruncile" (Deut. 5, 1; Ps. 119, 7, 71, 73), „înțelepciunea" (Pilde 30, 3). Limbajul ebraic cuprinde și alți termeni ce fac referire la educație, însă *lamad* este cel mai cuprinzător în acest sens. Subiectul actului educațional este în primul rând fiii lui Israel (Deut. 4, 10; 5, 10; 31, 12; Is 1, 17; Ps. 119, 7), popoarele (Is. 2, 4), popoarele păgâne (Mih. 4, 3), locuitorii lumii (Is. 26, 9), făcătorii de rele (Is. 26, 10), regele (Deut. 17, 19) și chiar psalmistul (Ps. 119, 73). În al doilea rând, acest verb se mai traduce și prin „a învăța pe cineva ceva", „a preda", și are în vedere, prin urmare, destinatarii: „fiii lor"(sens general) (Deut. 4, 10; Ps. 132, 12), „fiii lui Israel și Iuda" (Deut. 31, 19; II Sam. 1, 18), autorii instruirii: „Dumnezeu" (Ier. 32, 33b) – *„...i-am învățat într-una, dar nu au ascultat și nu s-au învățat"*, *„Doamne, Tu m-ai învățat din*

tinerețe“ (Ps. 71, 17) –, „Moise“ (Deut. 4, 1; 5, 31 etc.), „David“ (Ps. 34, 12), „părinții“ (Ier. 9, 13), „mama“ (Cânt. 8, 2) etc. și obiectul direct al instruirii și educației: „poruncile, legile și orânduielile“ (Deut. 4, 1; 5, 14; Ps. 119, 12, 26, 64, 124, 135, 171), „cuvintele Mele“ (Deut. 4, 10), „frica de Domnul“ (Ps. 34, 12), „priceperea, cunoașterea“ (Ps. 94, 10), „binele, judecata și cunoașterea“ (Ps. 119, 65-66) etc. Limba greacă folosește verbul διδάσκω (*didasco* - a preda) și μανθάνω (manthano - a învăța). Ebraica biblică folosește același verb pentru ambele acțiuni, învățarea și predarea găsindu-și sensul în frica de Domnul (Deut. 4, 10; 14, 23; 17, 19).

Acțiunea de a educa începe întotdeauna cu Dumnezeu, care este prezentat de cele mai multe ori ca un Tată care Își învață fiii și-i conduce mereu spre împlinirea binelui: *„Precum miluiește Tatăl pe fii, așa a miluit Domnul pe cei ce se tem de Dânsul“* (Ps. 103, 13) sau *„Dar să știi în inima ta că, precum învață omul pe fiul său, așa Domnul Dumnezeu tău te învață pe tine“* (Deut. 8, 5). Totodată, toate faptele minunate făcute de YHWH, în special scoaterea lui Israel din robia egipteană și stabilirea în țara Canaanului, sunt dovada proniei și paternității lui YHWH față de poporul Său: *„Și în deșert, unde tu ai văzut că Domnul Dumnezeul tău te-a purtat, precum poartă un om pe fiul său, pe tot drumul pe care voi ați mers până să sosiți la locul acesta“* (Deut. 1, 31). În contextul acestei relații, nu întotdeauna poporul s-a arătat fidel față de promisiunile lui Dumnezeu, dar și atunci, Dumnezeu nu renunță la fidelitatea și iubirea Sa, chiar dacă uneori îl mustră pentru a se întoarce: *„Eu voi fi lui ca un tată și el va fi Mie ca un fiu. Dacă greșește, Eu îl voi pedepsi cu toiagul bărbaților și cu loviturile fiilor omului“* (II Sam. 7, 14), *„Popor nechibzuit și fără înțelepciune. oare nu este El tatăl tău, Care te-a creat, Care te-a făcut și Care te-a întemeiat?“* (Deut. 32, 6b) și *„Și Eu voi avea milă față de ei, precum are milă omul de fiul său care îi slujește“* (Mal. 3, 17b).

Ca și în cazul altor popoare vecine lui Israel, familia era baza educației tânărului și a societății în general. Ca societatea patriarhală, scopul principal al vieții era întemeierea unei familii (Fac. 1, 28), mai ales că nașterea era prezentată nu atât ca un eveniment biologic, cât ca unul în care Dumnezeu intervine în mod special: *„Iată! Toate sufletele sunt ale Mele. După cum sufletul tatălui, așa și sufletul fiului este al Meu...“* (Iez. 18, 4), *„Iată! Fiii sunt moștenirea Domnului, răsplata este rodul pântecelui“* (Ps. 127, 3). În același timp, mamei îi revenea rolul primordial de a-și educa copiii în lipsa tatălui, fapt pentru care profetul Isaia compară grija lui Dumnezeu față de poporul Său cu cea a unei mame grijulii și atente la nevoile copiilor ei: *„Va putea o femeie să-și uite sugarul și să nu aibă milă de ful pântecelui ei? Dar chiar dacă l-ar uita, Eu însă nu te voi uita niciodată“* (Is. 49, 15). Nu mai puțin important era rolul tatălui în educația și învățarea legii: *„Ascultați, fiilor, învățătura unui tată și dați atenție cunoașterii“* (Pilde 4, 1); *„Ascultă fiule, primește cuvintele mele, si anii vieții tale se vor înmulți“* (Pilde 4, 10).

Educația tatălui este prezentată adesea prin maniera pedagogiei divine, iar învățăturile tatălui trebuie să fie în acord cu rânduielile și cuvintele revelate marilor învățători ai neamului: *„Când fiul tău te va întreba într-o zi: Ce înseamnă învățăturile acestea, legile aceste și poruncile acestea, pe care vi le-a dat Domnul Dumnezeul nostru? Să spui fiului tău (...)“* (Deut. 6, 20-21a). *„Și să fie cuvintele acestea pe care ți le poruncesc Eu astăzi în inima ta. Să le fixezi (în mintea) fiilor tăi și să vorbești despre ele atunci când ședzi în casa ta și când mergi pe drum, când te culci și când te scoli. Să le legi ca semn la*

mâna ta și să fie ca o bandă între ochii tăi. Să le scrii pe ușorii casei tale și pe porțile tale“ (Deut. 6, 6-9).

Bineînțeles, în toate cele trei părți ale Vechiului Testament se repetă în mod constant îndemnul de a respecta legile și legământul. Tatăl avea datoria de a reaminti copiilor istoria salvării poporului Israel din mâinile cotropitorilor și dușmanilor străini și faptul că această eliberare nu s-a petrecut neapărat în urma unei intervenții militare promte, ci a intervenției minunate ale lui Dumnezeu, ca Suveran peste întreg pământul: *„Să povestești fiului tău câte am făcut în Egipt și semnele Mele, pe care le-am arătat într-însul, ca să cunoașteți că Eu sunt Domnul“* (Ieș. 10, 2; 12, 26-27; 13, 8, 14; Deut. 6, 20-24 etc). Prin urmare, educația în societatea israelită avea eminamente un caracter religios, ea fiind cumulată, în mod special, și cu frecventarea templului (Deut. 16, 16) și a celorlalte sanctuare la sărbătorile mari (I Sam. 1, 24).

Am fi tentați să credem că educația în Israel rămâne doar un subiect de istorie și teologie biblică, fără relevanță în societatea actuală. În realitate, principiul educației este unul biblic și suprinde timpul când omul era educat sau învățat cu responsabilitatea față de sine, de semeni și, implicit, față de Dumnezeu, Căruia Îi datorează existența. La întrebarea „De ce până astăzi comunitățile iudaice s-au păstrat intacte?”, se poate răspunde prin aceea că ele au fost învățate să nu uite trei aspecte: credința, limba și tradiția culturală.

Die Bildung aus der alttestamentlichen Perspektive

Diakon Dr. George Tapciuc

Wie bei anderen Völkern auch begann die Bildung auch im Alten Testament in der Familie und wurde dann von den schulischen Institutionen fortgesetzt, beispielweise in öffentlichen Schulen, durch den Lehrern auf den Höfen, oder in dköniglichen und aristokratischen Familien. Im jüdischen Denken ist Gott (JHWH) der Erzieher par excellence, Der die Welt schafft und sie durch eine speziellen Pädagogik leitet, indem Er der Vater der Menschen ist. Diese Pädagogik in Form einer Vaterschaft Gottes umfasst die Idee der Schöpfung einerseits und die der Pflege, Unterstützung, Beratung und Führung der Schöpfung im Allgemeinen andererseits. Die Idee einer schöpfenden Pädagogik war auch anderen Kulturen des Alten Orients bekannt, so dass, die Bildung als besonderes Merkmal Israels, ebenfalls auch aus Sicht der ägyptischen und mesopotamischen Kulturen betrachtet werden muss. Die sozio-kulturelle Entwicklung und auch die theologische Werdung des biblischen Volkes soll folglich nicht von derer Nachbarvölker oder der Völker unter derer Israel zu leben gezwungen war, isoliert betrachtet werden. Diese Ansicht aber darf nicht die Realität der Offenbarungen Gottes an seinem Volk ersetzen die gleichzeitig die Unterschiede und Besonderheiten zu den anderen Nationen darstellt.

Im Alten Ägypten belegen Inschriften und Hieroglyphen die Existenz einer höheren Zivilisation, die eine besondere Beziehung zu Gottheiten hatte, von denen die Pädagogik und die stattliche Kultur stammt. Ägyptische Kindererziehung begann in der Familie und verantwortlich dafür war in erster Linie die Mutter und dann der Vater, deren Rat im Laufe des Lebens bewahrt und befolgt werden sollte. Wie sich in den Lehren von „Ptah-Hotep“ zeigt, ermutigte man zur frühen Heirat und Fortpflanzung. Dazu kommt die Schulpflicht, sowie die Weitergabe der ägyptischen Traditionen von Generation zu Generation. Während des Neuen Reiches (1562-1085 v. Chr.) erreicht die literarische und pädagogische Tätigkeit einen Höhepunkt, der endgültig auch die institutionalisierte Ausbildung in Ägypten bestimmen wird. Eine wichtig zu erwähnende Besonderheit der ägyptischen Kultur ist, dass unter der Wissenschaft, Wissen (*rh*) im Alten Ägypten nicht die exakte Wissenschaft im modernen Sinne des Wortes, sondern die Weisheit (lat. *Sapientia*, gr. *Sofia*, hebr. *Hochma*) zu verstehen war. Gleichzeitig ist das Wissen (Kognition) in den ägyptischen Schriften ein Synonym für Lehre und Kultur, so dass man unter dem Ausdruck „Ein weiser Mensch“ (*rmt rh*) eigentlich „einen ausgebildeten, wohlerzogenen und gelehrten Menschen“ verstehen würde.

Die sumerische Kultur fokussierte sich auf die institutionalisierte Bildung in öffentlichen Schulen wo insbesondere das Schreiben gelehrt wurde. Wie im alten Ägypten, bedurfte die Kenntnis der heiligen und literarischen Texte, sowie auch deren Transkription eine harte und umfangreiche Ausbildung als Schreiber. Dieser Beruf wurde vor allem von Adelsfamilien ausgeübt. Diese Schulen wurden „Haus der Tabletten“ oder „Kammer Tabletten“ (*E-dub-ba-a*) genannt. Die archäologischen Funde des XX Jahrhunderts zeigen, dass es ab Mitte des zweiten Jahrtausend vor Christus in Sumer einen beträchtlichen Bestand an öffentlichen Schulen gab, in denen das komplexe System der Keilschrift (Acadian) unterrichtet wurde. Auch hier hatte die Bildung einen vorwiegend religiösen Charakter.Die sumerische Literatur behandelte das Leben der Götter und das tägliche Leben der Menschen,, welches immer in Beziehung zur Gottheit stand. Die traditionelle Lehrmethode war der Dialog. Die Lernmethode bestand aus den auf akkadischen Tontafeln beschriebenen Wörterlisten und Paradigmen. Diese enthielten darüber hinaus auch Wortschatz-Übungen, die widerum aus Wörterlisten und Keilschriftzeichen bestanden.

Das Alte Testament stellt die Erziehung aus der Perspektive der Beziehung zwischen Mensch und Gott dar, und nicht die aus der heutigen Sicht des Bildungssystems. Natürlich bedeutet dies nicht, dass es in der hebräischen Gesellschaft keine institutionalisierte Bildung gab, die auf Stufen und Lernmaterialien organisiert war. Dass Gott immer seinen Willen in einer außergewöhnlichen Art und Weise seinem Volk offenbarte, bedeutete für die Nachkommen die Garantie der Einhaltung und der Übertragung der heiligen und erziehenden (evtl. erziehreischen?) Botschaft aus dem Gesetz (Tora). Das Wort *lamad* (דמל) im Hebräisch deffiniert vielleicht am aussagekräftigsten die Idee der Bildung und Ausbildung. zu Es wird in erster Linie durch die Begriffe „Lernen“ (a) „Gerechtigkeit“ (Jes 26: 9), „Gebote“ (Dt 5, 1; Ps 119, 7, 71, 73), „Weisheit“ (Spr 30: 3) übersetzt. Die hebräische Sprache enthält auch andere Begriffe, die sich auf Bildung beziehen, aber *lamad* ist das umfassendste in dieser Hinsicht. Das Subjekt der Bildung ist in erster Linie Israel (Dt 4, 10, 5, 10, 31, 12; Jes 1, 17; Ps 119: 7), Nationen (Jes 2: 4), heidnische Nationen (Mih 4, 3), Bewohner der Welt (26: 9), Frevler (Jesaja 26, 10), König (Dt 17, 19) und auch der Psalmist (Ps 119: 73). Zweitens wird das Verb auch als „jemanden etwas beibringen", „lehren“ übersetzt und ist daher der Ansicht: Empfänger: „ihre Kinder“ (d.h. allgemein) (Dt 4, 10; Ps 132 12) „die Kinder Israel und Juda“ (Dt 31: 19; II Samuel 1, 18), die Autoren der Einweisung: „Gott“ (Jer 32, 33b) *„…und obwohl ich sie stets lehren ließ, wollten sie nicht hören noch sich bessern.“*, *„Gott, du hast mich von Jugend auf gelehrt…“* (Ps 71, 17a) „Moses“ (Dt 4, 1, 5, 31, etc.), „David“ (Ps 34, 12), „Väter“ (Jer 9, 13), „die Mutter“ (Cant 8 2), usw., und das direkte Objekt der Einweisung und Bildung: Gebote, Satzungen und Rechte“ (Dt 4, 1, 5, 14; Ps 119, 12, 26, 64, 124, 135, 171), „meine Worte“ (4 Dt, 10), „Furcht des Herrn“ (Ps 34, 12), „Fähigkeit, Wissen“ (Ps 94, 10), „gutes Urteilsvermögen und Wissen“ (Ps 119, 65-66), usw. Die griechische Sprache benutzt διδάσκω (*didasco*) „lehren“ und μανθάνω (*manthano*) „lernen". Das biblische Hebräisch verwendet das gleiche Verb sowohl für Lernen als auch für Unterrichten, und wird mit „Furcht des Herrn“ in Verbindung gebracht (Dt 4, 10, 14, 23, 17, 19).

Die Bildung beginnt immer mit Gott als Vater, Der seine Söhne lehrt und immer für die Erfüllung des Guten sorgt: *„Wie sich ein Vater über Kinder erbarmt, so erbarmt sich der HERR über die, die ihn fürchten.“* (Ps 103, 13) oder *„So erkennst du ja in deinem Herzen, dass der HERR, dein Gott, dich erzogen hat, wie ein Mann seinen Sohn erzieht“* (Dt 8, 5). Alle Wunder JHWHs, vor allem die Rausführung Israels aus der ägyptischen Knechtschaft und die Niederlassung in Kanaan, sind ein Beweis der Vaterschaft zum seinen Volk, *„Und in der Wüste. Da hast du gesehen, dass dich der HERR, dein Gott, ge tragen hat, wie ein Mann seinen Sohn trägt, auf dem ganzen Wege, den ihr gewandert seid, bis ihr an diesen Ort kamt.“* (Dt 1, 31). Im Rahmen dieser Beziehung war das Volk nicht immer zuverlässig (nu este chiar potrivit „zuverlässig“ aici) was die Verheißungen Gottes angeht, und trotzdem verzichtet Gott nicht auf seine Treue und Liebe, obwohl Er manchmal tadeln muss: *„Ich will sein Vater sein und er soll mein Sohn sein. Wenn er sündigt, will ich ihn mit Menschenruten und mit menschlichen Schlägen strafen“* (II Sam 7, 14), *„du tolles und törichtes Volk? Ist er nicht dein Vater und dein Herr? Ist's nicht er allein, der dich gemacht und bereitet hat?“* (Dt 32, 6b) und *„...und ich will mich ihrer erbarmen, wie ein Mann sich seines Sohnes erbarmt, der ihm dient“* (Mal 3, 17b).

Wie bei anderen Nachbarvölkern Israels, war die junge Familie die Grundlage der Bildung und auch der Gesellschaft im Allgemeinen. Als patriarchalische Gesellschaft war der Hauptziel des Lebens die Gründung einer Familie (Fc 1, 28), vor allem, weil die Geburt nicht bloß als biologisches Ereignis verstanden wurde, sondern als ein spezielles Ereignis in dem Gott eingreift. *„Denn siehe, alle Menschen gehören mir; die Väter gehören mir so gut wie die Söhne; jeder, der sündigt, soll sterben.“* (Iez 18, 4), *„Siehe, Kinder sind eine Gabe des HERRN, und Leibesfrucht ist ein Geschenk.“* (Ps 127, 3). Zur gleichen Zeit standwar die Erziehung der Kinder Hauptverantwortung der Mutter die während der Vater nicht dabei war. In dieser Hinsicht vergleicht der Prophet Jesaja die Fürsorge Gottes für sein Volk mit der einer fürsorglichen und aufmerksamen Mutter, die auf die Bedürfnisse ihrer Kinder achtet: *„Kann auch eine Frau ihr Kindlein vergessen, dass sie sich nicht erbarme über den Sohn ihres Leibes? Und ob sie seiner vergäße, so will ich doch deiner nicht vergessen“* (Jes 49, 15). Nicht weniger wichtig war die Rolle des Vaters in der Bildung des Kindes und der Lehre Gesetzes: *„Hört, meine Söhne, die Mahnung eures Vaters; merkt auf, dass ihr lernt und klug werdet!“* (Sprü 4, 1) und *„Höre, mein Sohn, und nimm an meine Rede, so werden deine Jahre viel werden“* (Sprü 4, 10).

Die Bildung des Vaters wird häufig als Weg der göttlichen Pädagogik präsentiert, und die Lehren des Vaters sollen in Übereinstimmung mit den Verordnungen und Worten der großen Lehrer der Nation sein: *„Wenn dich nun dein Sohn morgen fragen wird: Was sind das für Vermahnungen, Gebote und Rechte, die euch der HERR, unser Gott, geboten hat? So sollst du deinem Sohn sagen:...“* (Dt 6, 20-21a). *„Und diese Worte, die ich dir heute gebiete, sollst du zu Herzen nehmen und sollst sie deinen Kindern einschärfen und davon reden, wenn du in deinem Hause sitzt oder unterwegs bist, wenn du dich niederlegst oder aufstehst. Und du sollst sie binden zum Zeichen auf deine Hand, und sie sollen dir ein Merkzeichen zwischen deinen Augen sein, und du sollst sie schreiben auf die Pfosten deines Hauses und an die Tore.“* (Dt 6, 6-9).

Natürlich wird in alle drei Teilen des Alten Testaments die ständige Empfehlung widerholt, die Gesetze und den Bund (nu stiu daca se intelege ce vreis sa spui prin „Bund“ zu respektieren. Der Vater hatte auch die Pflicht, den Kinder die Rettung Israels Rettungs aus den Händen der ausländischen Feinde und Eindringlinge zu erinnern und, dass diese Befreiung nicht unbedingt nach einer raschen militärischen Intervention erfolgte, sondern durch eine wunderbaren Rettung durch Gott als Herrscher über die ganze Erde: *„und auf dass du verkündigst vor den Ohren deiner Kinder und deiner Kindeskinder, wie ich mit den Ägyptern verfahren bin und welche Zeichen ich unter ihnen getan habe, damit ihr wisst: Ich bin der HERR.“* (Ieș 10, 2; 12, 26-27; 13, 8, 14; Dt 6, 20-24, etc). Folglich hatte die Bildung in der israelitischen Gesellschaft im Wesentlichen einen religiösen Charakter, die insbesondere durch den Besuch des Tempels (Dt 16, 16) und anderer Heiligtämer bei großen Festen akkunuliert wurde (I Sam 1, 24).

Wir würden versucht sein zu glauben, dass Bildung in Israel ein Thema der Geschichte und der biblischen Theologie bist, und als irrelevant für die heutigen Gesellschaft gilt. In der Tat, ist Bildung ein biblisches Prinzip und bezieht sich auf die Zeit, wann der Mensch mit der Verantwortung zu über sich selbst, zu andere und damit zu Gott erzogen und gelernt wurde, dem Existenz verdankt.

Es stellt sich die Frage warum die jüdischen Gemeinden bis in den heutigen Tagen intakt geblieben sind. Ein mögliche Antwort daruf könnte lauten, dass sich die jüdische Gemeinde gelehrt wurde drei Aspekte nicht zu vergessen: Glauben, Sprache und kulturelle Tradition.

Educația religioasă a preotului, fundament educației religioase a comunității

Pr. Conf. Dr. Constantin Necula
Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna”, Sibiu

În anul definit de Sfântul Sinod drept fundamental restartării pastoralei educaționale pentru tineret, una dintre problemele fundamentale ale Ortodoxiei românești am defini-o ca fiind educația religioasă a preotului. Poate părea paradoxal, ba chiar jignitor pentru slujitorii Bisericii, dar constat că ne este tot mai greu să ne cultivăm tineretul pentru mărturisirea creștină într-o lume a multiculturalismului, a sincretismului și anticreștinismului fără restaurarea religiozității preoțești. E numai vina tinerilor? E numai vina școlii teologice? E o vină personală, neasumarea provocărilor fiind reflexul unei lașități culturale? Nu putem discerne în câteva rânduri de articol toate striațiile unei atare provocări, dar putem semnaliza că problema nu este de suprafață și nici nu poate fi trecută cu vederea.

Introducere în context

Prima problemă este faptul că acuzăm mereu sistemul educațional de această colapsare de gândire. Un sistem educațional teologic care nu te ajută să gândești, să te raportezi personal la o serie de provocări sociale, care te abstrage din preocuparea socială în direcții ale unei asceze educaționale impuse: teologie filocalică, mistica liturgică, exegeza duhovnicească a textelor Scripturii și Părinților. Și o spunem ca și cum aceste preocupări ar exclude capacitatea de analiză în context multicultural, ca și cum aceste cunoștințe ne-ar lipsi de capacitatea de a a rămâne oameni de reflecție și dialog. Tendința de a conecta mereu la sistemul educațional vidul nostru de cultură teologică și comunicațională dovedește că am așteptat numai de acolo soluția. Poate că însăși sistemul educațional ne-a creat această dependență. În chestionările de început de an III, la facultatea de teologie, atunci când propun studenților să-și reamintească profesorii care i-au marcat, mai mult de 80% se raportează la învățătoare ori profesori din clasele V-VIII, 15% la profesorii de liceu de altă materie decât cea teologică și abia 5% vizează profesorii de seminar de specialitate (marea majoritate profesorii de dogmatică). Modelele profesorale sunt multiple: română, istorie, matematică, geografie ori fizică deopotrivă. Unde se pierd? În ideea că preotul nu poate avea ca preocupare decât teologia, cât mai scolastică. În ideea că gândirea dăunează grav sănătății pastorale. Dispariția grupurilor de lectură ori de traduceri din teologia patristică, suprasaturarea cu programe educaționale lipsite de semnificație duhovnicească, navetismul permanent și lipsa de cultură liturgică afectează ethosul educațional teologic. Fragmentarea timpului de studiu, lipsa de dialog pe teme teologice, transformarea cordialității educaționale în sintaxa unei gramatici a bârfei și mediocrității, lipsa unei congruente planificări de viață liturgică, toate produc fluctuațiile de cunoștințe și comportament pastoral care afectează imaginea Ortodoxiei în planul comunității imediate. Toate aceste discontinuități educaționale pot fi reperate cu ușurință în dialog cu preoții în diverse întâlniri. În ultimii 5 ani, la toate examenele de grad sau formare (Sibiu, Miclăușeni ori în proiecte gen „Hristos împărtășit copiilor” sau „Alege școala!”), stând de vorbă cu sute de preoți, toți reclamau o lipsă de comuniune în colectiv datorată nu atât sărăciei materiale, cât lipsei de bogăție spirituală a dialogului. Dintre toate problemele pastorale pe care le asumă, foarte multe presupun propria siguranță culturală, propria educație morală, propria lucidita-

A doua problemă relevantă ține de formarea continuă a preotului. Cultura preotului nu poate să se reducă la amintirile culturale din perioada formării sale primare, școlare ori profesionale. Din analiza de formare a preoților din Mitropolia Ardealului realizată la începutul anului 2016 s-au desprins o serie de priorități, pe care, cu acordul realizatorului studiului, Alexandru Dădârlat, le consemnăm. O linie largă este legată de pastorație - în situații de urgență, în cazul persoanelor cu dependență, a familiei - urbană sau rurală. O alta se referă la formarea de competențe: școala părinților, comunicare mediatică, de nutriție sănătoasă/deprinderi de viață. Linia scurtă cere ajutor pentru adâncirea unor subiecte de teologie: spiritualitate, ecumenism local, pregătirea pentru predică/catheză. Surprinzător, sau poate că nu, tinerii preoți (căci ei au răspuns invitației propusă de cercetare 90 din 500), au cerut și cursuri de pomicultură și alte culturi, precum și cursuri de apicultură. Toate aceste date arată dorința preotului de a se menține „la zi” cu o serie largă de preocupări, pe care societatea modernă le subsumează „culturii” religioase. Pentru că o lume constituită pe reflexul culturii exteriorizate nu poate admite că un om care gândește, se roagă ori meditează este profund productiv, în sensul în care doar ceea ce consumăm social are valoare socială. Or balansul acesta între soluții pastorale și nevoia de supraviețuire materială fără a mai depinde de bugetul parohial arată zbaterea între credință și... religiozitate, ca formă de exprimare a vieții de credință.

Al treilea set de problematizări ține de viața particulară a preotului și familiei sale. Cercetarea amintită a pus în valoare nevoia organizării de întâlniri între soțiile de preot (cunoaștere, discuții, schimb de experiență), organizarea de tabere inclusiv pentru copiii de preot, în marea majoritate a proiectelor europene propuse implementării pastorale în România aceștia fiind excluși de la beneficiari tocmai din nevoia de a nu fi socotite proiectele pro domo. Suntem provocați, ca specialiști în formare și educație, să oferim o serie de soluții și direcții de dezvoltare a educației preoțești continue. Segmentul prioritar se vădește a fi educația religioasă a preotului.

Linii de construcție a unei educații religioase active

De aceea scriu rândurile de față, pretext unei cercetări mai ample, pe care o propunem în cadrul acestui demers educațional legat de religios și credință, de religiozitate și credincioșie. Unde ne situăm ca preoți în acest context? Oare e suficient că am absolvit școala teologică, că am absolvit cursurile de pregătire și că am obținut niște grade profesionale? Unde este punctul de la care un preot se poate socoti drept educat religios? Anul trecut, marcat de criza orei de religiei și momentul #Colectiv ne-a pus în situația de a ne redescoperi o serie de limite în comunicare, în conținuturi ale cunoașterii și chiar în umanismul nostru creștin. Afișajul de bord, ca să mă exprim tehnic, arată că avem probleme de alimentare și cu softul computerului de bord. Că avem tendința de a confunda lucrurile, planurile de dialog, că argumentăm cu Biserica - Trupul Tainic al Mântuitorului Hristos când avem probleme administrativ-comunicaționale și ne surescităm administrativ când avem de a face cu mistica concordiei sociale, cu acceptarea dialogului ca formă a ascezei întru Cuvânt. Una dintre marile pierderi ale discursului teologic pastoral, care se află în direct contact cu parohia, a fost îndrăcirea obstinată a celor care nu gândesc ca noi. Dacă în cazul crizei orei de religie insistența secularistă, proasta argumentare a asanării orei de religie din contextul școlii poate incita la enervări și modificări de limbaj, momentul Colectiv nu îngăduia nicicum inflamări ale limbajului moralist, prost argumentat și lipsit de sens duhovnicesc în context. La nici o săptămână, un profesor bucureștean alimenta decredibilizarea mesajului teologic prin alunecarea în criticisme ieftine asupra muzicii rock – care pot sau nu să fie acceptate, dar în nici un caz în situațiile unei răni sociale încă deschise. Mai ales că nu vorbim, în cazul Colectiv, despre rock sau cultura sa, ci despre oameni care au murit, despre familii distruse, despre un rezervor de încredere socială bulversat.

La astfel de momente mă refer când spun că trebuie să ne educăm capacitatea de comunicare a adevărului creștin, la modul în care îl legăm de valorile societății și reușim să-l prezentăm cât mai adecvat culturii imediate.

Din toată zdroaba lucrurilor de acum mi se pare limpede că avem de îndreptat propriul comportament, de reasumat cultura creștină în toată lucirea ei de dimineață a Învierii. Aroganțele instituționale nu-și au locul, nu suntem altfel decât ceilalți și deseori am coborât discursul nostru la nivelul unor funcționari de pripas. Sunt încă marcat de atitudinea preotului care negocia cu televiziuni informații despre înmormântarea unei baptiste altundeva decât în cimitirul parohial de parcă ar fi candidat la premiile Emmy pentru indolență pastorală și de nefericitul profesor de religie din Vâlcea (Vaideeni) care făcea un act de bravură educațională din a prezenta fotografii mizerabile fetelor din clasa la care preda. Aceste scurtcircuitări de tensiune comunicațională ne dovedesc ne-educați pentru funcțiile sociale ale mărturiei noastre. A spune simplu adevărul ține de asumarea credinței. Era suficient ca preotul doljean să explice diferența între cimitir parohial și cel comunal pentru a soluționa temeiul unui scandal. Una dintre cerințele tinerilor la adresa religiozității noastre pastorale este sinceritatea. Tinerii din liceele și colegiile din județul Sibiu consemnau, în chestionarele adresate lor în martie 2015, drept cea mai importantă calitate a unui profesor de religie sau preot paroh sinceritatea. O serie de texte, reunite sub titlul „Hristos, colegul meu de bancă”(Astra Museum, Sibiu, 2015), dovedesc o căldură sufletească reală a copiilor și tinerilor liceeni față de Biserică. Ea trebuie cultivată și sporită prin căldura noastră sufletească, prin dedicație și cultura atenției acordate celuilalt, care nu este „angajatul” nostru sufletesc, ci motivația dezvoltării calitative a pastorației noastre.

Știm că, în contextul social actual, orice scamă pe reverendă înseamnă scandal, toată lumea e cu ochii pe noi, transformarea Bisericii în instituție - dușman al poporului nefiind o manevră nouă. Dar când noi acordăm concurs larg, prin lipsa de cultură comportamentală, prin grave incongruențe de discreție religioasă, suntem vinovați. Nu înseamnă că ochiul public e mai important decât ochiul lui Dumnezeu însă se pare că celui căruia nu-i pasă de Dumnezeu nici expunerea la oprobiul public al Bisericii nu i se pare mare lucru. Poate că prima lecție a educabilității religioase a preotului ține de *redobândirea bunului simț pastoral*, alcătuirea grijulie a unei atitudini părintești în care nu încape orgoliul, aroganța și autoritatea arogantă. Asta înseamnă a te reactiva ca om de legătură între Dumnezeu și comunitate, a te lega indisolubil de conținutul mărturisitor al comunității peste care Domnul Hristos te-a așezat păstor. Asta înseamnă că, înainte de a vorbi de un complot media împotriva Bisericii, trebuie să înțelegem că media lucrează cu „materialul clientului”. Pentru noi este important să dezvoltăm o coerență de comportament pastoral cât mai aproape de ceea ce Dumnezeu cere de la noi, în acord cu exigențele unei pastorale moderne, aplicate. Orice exces este amendabil.

A doua lecție de pedagogie pastorală pe care trebuie să ne-o asumăm în raport cu educația religioasă a preotului ține de capacitatea **de a ne identifica propriile limite de educatori.** A accepta că nu le știm pe toate, a accepta că dimensiunea dialogică a educației este prioritară. Am uitat de foarte mult timp să evaluăm cu onestitate mijloacele prin care ne autoeducăm pentru a fi izvor cu-

rat de educare spirituală celor din jur. Mai ales că știm că educația nu este un act de sens unic, în care noi doar emitem, iar credincioșii ascultă asemeni unor oameni așezați în fotoliul unei piese de teatru. Sau, mai rău, în tribunele unui spectacol omagial... Trebuie să insistăm în a ne analiza stilul educațional, propunându-ne onest modificările și corecțiile de stil, ton și partitură necesare. Un pedagog italian modern, Salvatore Porceluzzi, amintește mereu că suntem toți educabili, propunându-ne să restaurăm apetitul educării prin nevoia de creștere a mediului în care activăm (vol. *Siamo tutti educabili*, Effata Editrice, 2015, 142 pg.). Mediul în care păstorim azi ne cere restartări în pedagogie pastorală. A asuma limitele noastre înseamnă a ne deschide la muncă pastorală dincolo de zidurile locașului parohial, dincolo de „lista postului", la asumarea unei linii pastorale dinamice. Tinerii ne-au dovedit că s-au săturat să fie obiecte în Biserică, refuză să mai fie mobilă în locaș. Ne-au descoperit șubrezenia unor construcții pastorale în care refuzăm să explicăm coerent ce anume determină atitudinea noastră în anumite contexte, de ce anumite tare educaționale nu sunt acceptabile, de ce nu tot ce prezintă presa este adevăr. Când spun aceasta nu o fac însă pentru a scuza abuzurile noastre, ale preoțimii, în raport cu atitudinile prin care dăm prilej de sminteală lumii care ne vânează. Cred însă că nu este admisibil să etichetăm tinerii cu majusculele propriei noastre suficiențe. Revenind la cazul profesorului de religie din București, precedat de un părinte dintr-o mănăstire buzoiană și de sute de postări rânjind a satisfacție pe Facebook, care prezenta copiilor cât de satanică este muzica rock în plină criză Colectiv, dovedește, dincolo de proasta cunoaștere a mecanismelor comunicării, o gravă criză de pedagogie: pe o rană încă arzând în acidul manipulării nu se toarnă

acidul criticismului suficient. **Ieșirea din suficiență** presupune însă educarea noastră ca preoți pentru respectul experienței celuilalt și pentru creșterea unei vieți interioare mai atente, mai vii. A ne educa religios nu înseamnă doar a ne cunoaște mărturisirea de credință, ci și a construi modul nostru de adresare către lume a acestei mărturii. Fără ură și suficiență, în compătimire și discreție.

Rod al unei foarte atente creșteri interioare, educabilitatea preotului nu poate rămâne mereu doar un proiect pe hârtie. Avem nevoie să creștem, să depășim imaginea pe care ne-am creat-o și pe care alții au augumentat-o prin tot felul de caricaturizări. Aceasta înseamnă un efort comun. O nevoință permanentă. Educabilitatea înseamnă un **efort de umanizare a misiunii noastre** în favoarea îndumnezeirii persoanei umane care suntem și a celor dăruiți nouă drept contemporani, candidați la Înviere. **Restocarea informației teologice de calitate** în tezaurul culturii preotului este de maximă urgență. Nu este vorba doar de lectură și cursuri, ci de asumarea corectă a unei teologii vii, de redescoperirea Duhovnicului, de grija în slujire, de discreția în spovedanie și de transparența slujirii în condițiile pastorale ale comunității. Profilul unei noi antropologii religioase a omului modern nu modernizează chiar toate liniile pastorale. Vizibil, oamenii ne vor în continuare atenți slujitori în cele ale liturgicului, buni propovăduitori și buni manageri ai vieții „economice" a parohiei. Din preocupările de teologie modernă avem de asumat o serie de experiențe fundamentale propriei noastre pastorații. Metodica predării religiei sau didactica propovăduirii, organizarea catehezei comunitare ori a grupurilor de suport sau exegeză biblică nu sunt confesionale. Experiențele practice pot fi relocate în spațiul misionar pastoral ortodox cu minimum de efort. Pentru colegii preoți din diaspora, pentru grupul lor pastoral, poate deveni foarte important transferul de cultură dinspre literatura de specialitate a țării în care activează spre teologia românească. Desigur, la fel de importantă ar fi traducerea unor opere de teologie românească în limbi de circulație sau în limba țării în care activează. Funcționarea asemeni unei pelicule osmotice de informare poate îmbunătăți nu doar cultura proprie, ci și a mediului socio-pastoral în care trăiesc și s-au format. Orice efort este binevenit, toți cred că avem conștiința unui teribil decalaj în cercetarea teologică dintre laturile bisericilor creștine istorice. Suntem obligați să discernem informația teologică, orice exagerări costându-ne enorm cultural. Într-o epocă a culturii teologice Google avem nevoie de colective de cercetare și practică interdisciplinare, avem nevoie să nu ne blocăm în unilateralități de gândire, ci să privim atent experiența Bisericii prin Sfinții Părinți în contextul actual, al unei configurări culturale desfigurate, disjuncte și discontinue. Nu avem voie să intrăm în același halo deconstructiv. Linia Bisericii se impune prin fermitatea dialogului. Pentru aceasta trebuie să cultivăm fermitatea informației și cultura dialogului.

Concluzie

Suntem într-un moment fragil al reconstruirii metodice a comunicării Bisericii, inclusiv ca organizație umană. Dintre multele priorități, una ne privește pe noi, preoții: propria noastră educație religioasă. A ne tempera pornirile pecuniare, a evita traficul de influență și a transparentiza chestiunile financiare legate de investițiile Bisericii sunt chestiuni importante prin prisma unei societăți fazată pe financiar.

Dar pentru ca Biserica să rămână Trupul Tainic al Mântuitorului avem obligația de a nu ne seculariza perspectiva educațională, de a prelua lava incandescentă a credinței și de a răcori în ea neliniștea lumii în care trăim. E un efort duhovnicesc și pastoral deopotrivă, un efort educațional multiplu. Tot ceea ce ne propune Biserica, prin Ierarhia ei și prin Duhul Sfânt, este să ne luăm în serios slujirea, să nu mai acceptăm - măcar în ceea ce ne privește - jumătățile de măsură. Mediocritatea naște mediocrizare permanentă, lipsa de soluții și strategii, arătând că ne lipsește munca în comun; construcția pastorală și cea a propriei educații sunt fețetele aceleiași misiuni. Nu suntem chemați să inventăm ceva nou sau spectacular. Suntem chemați să împlinim misiunea dintotdeauna a Bisericii, de comunicator nu doar între pământ și Cer, ci și între oameni. La vremea de acum, unitatea cu Dumnezeu nu poate fi împlinită decât lucrând la unitatea în Duhul Sfânt cu oamenii.

Die religiöse Ausbildung des Priesters, Grundlage zur religiösen Erziehung der Gemeinde

Priester Constantin Necula
Theologische Fakultät „Andrei Saguna“, Sibiu

Die religiöse Ausbildung des Priesters ist in diesem, von der Heiligen Synode festgelegten Jahr des Neuanfangs zur pastoralen Erziehung der Jugend, eine der grundlegenden Aufgaben der rumänischen Orthodoxie. Es scheint für die Diener der Kirche abwegig, ja sogar beleidigend zu sein, wenn wir feststellen müssen, dass es für uns immer schwieriger geworden ist, die Jugend in einer Welt des Multikulturalismus, des Synkretismus und der Christenfeindlichkeit zu einem Bekenntnis des christlichen Glaubens zu erziehen, ohne auch die Religiosität der Priester zu erneuern. Liegt die Schuld nur bei den Jugendlichen? Ist es nur die Schuld des theologischen Unterrichts? Liegt ein persönliches Versagen vor, ist die fehlende Akzeptanz dieser Herausforderungen das Ergebnis einer kulturellen Feigheit? Die wenigen Zeilen dieses Aufsatzes sind zur Erörterung aller Auswirkungen einer solchen Herausforderung unzureichend. Wir können aber darauf hinweisen, dass wir es nicht mit einem oberflächlichen oder vernachlässigbaren Problem zu tun haben.

Einführende Worte zum Kontext

Das erste Problem ist die ständige Beschuldigung des Erziehungssystems bezüglich dieses Zusammenbruchs des Denkens. Man spricht von einem theologischen Erziehungssystem, das beim Denken und der Bezugnahme zu den sozialen Herausforderungen nicht hilfreich wäre, welches von sozialen Aktivitäten fernhält und eine erzieherische Enthaltsamkeit auferlegt. In Bezug auf die philo-

kalische Theologie, die liturgische Mystik, die geistige Exegese der Texte der Heiligen Schrift und der Kirchenväter äußern wir uns auf eine Art und Weise, so als ob all diese Betätigungen die Fähigkeit einer Analyse multikultureller Zusammenhänge ausschließen würden, als ob wir nicht mehr im Stande wären, Menschen der Überlegung und des Dialogs zu sein. Man neigt unentwegt dazu, die unzureichende theologische Kultur unserer Beziehungen immer wieder mit dem Erziehungssystem in Verbindung zu bringen. Dies ist ein Beweis dafür, dass wir nur aus diesem Bereich hervorgehende Lösungen in Erwägung gezogen haben. Vielleicht sind wir gerade auch durch die Beschaffenheit des Unterrichtssystems in diese Abhängigkeit geraten. Am Anfang des 3. Studienjahres an der theologischen Fakultät werden Fragebogen ausgestellt und die Studenten sollen sich daran erinnern, welche Lehrer einen bedeutenden Einfluss auf sie ausgeübt haben. Mehr als 80% erwähnen Lehrer aus den Klassen 5-8, 15% nennen Gymnasiallehrer ab der 9. Klasse, die verschiedene Fächer außer Theologie unterrichten, und nur 5% legen sich auf Fachlehrer des Seminars (überwiegend Dogmatik Professoren) fest. Die Wissensbereiche auf die sich der Lehrer bezieht, können vielfältig sein: Rumänisch, Geschichte, Mathematik, Geographie und Physik. Doch leider ist vieles verloren gegangen. Der Grund dafür ist die Idee, dass die Tätigkeit des Priesters sich allein auf die Theologie beschränken soll, die so scholastisch wie möglich sein sollte, dass das Denken für das Gemeindeleben sehr vernachlässigt werden kann. Das Abhandenkommen der Arbeitsgruppen zur Lektüre und Übersetzung aus der Theologie der Kirchenväter, die übermäßige Zahl an Erziehungsprogrammen ohne geistige Bedeutung, das ständige Pendeln von einem Ort zum andern und das Fehlen einer liturgischen Kultur beeinträchtigen das erzieherisch theologische Ethos. Die ungünstige zeitliche Aufteilung der Studienzeit, der Verzicht auf Dialog über theologische Themen, die Umwandlung einer Erziehung der Herzlichkeit in eine Atmosphäre von Tratsch und Mittelmäßigkeit, das Fehlen einer übereinstimmenden

Planung der liturgischen Tätigkeiten – all dies führt dazu, dass die Erkenntnisse, das Verhalten im Gemeindeleben gewissen Schwankungen unterworfen werden, wodurch das Ansehen der Orthodoxie in der unmittelbar betroffenen Gemeinde beeinträchtigt werden kann. Diese Unregelmäßigkeiten im Erziehungsprozess sind gelegentlich der Begegnungen mit den Priestern und der dabei stattfindenden Gespräche, unmittelbar feststellbar. Anlässlich der Prüfungen zur Erlangung des akademischen Titels und des Abschlussexamens einer weiterführenden Fachausbildung (Sibiu, Micläușeni), oder bei Gesprächen über Projekte wie **„Christus in Kommunion mit den Kindern“** oder **„Entscheide dich für die Schule“** hatte ich die Gelegenheit mit hunderten von Priestern zu sprechen. Bei dieser Gelegenheit beklagten alle einen ungenügenden Gemeinschaftssinn im Team – nicht wegen materieller Unzulänglichkeiten, sondern wegen einer fehlenden geistigen Tiefe des Dialogs. Die Bewältigung der Probleme einer pastoralen Tätigkeit setzen eine kulturelle Selbstsicherheit, eine eigene moralische Erziehung und pastorale Klarsicht voraus. Vielleicht entsprechen die Erfahrungen, die wir als Priester machen, auch den Ereignissen aus unserem täglichen Leben. Meistens bewegen sich diese aber in der Sphäre des Bewusstseins unserer Vermittlerrolle, des Umschlagplatzes der Informationen und der Wertebildung.

Das zweite Problem ist ebenfalls bedeutend und bezieht sich auf die kontinuierliche Ausbildung des Priesters. Der kulturelle Bildungsgrad des Priesters darf sich nicht auf die Erinnerungen aus der Kindheit, der Schul- oder Berufszeit beschränken. Am Anfang des Jahres 2016 wurde in der Metropolie Siebenbürgens (rum. *Mitropolia Ardealului*) eine Untersuchung bezüglich der Priesterausbildung

durchgeführt. Mit der Erlaubnis von Alexandru Dădârlat, der diese Studie realisiert hat, werden einige Ergebnisse vorgestellt. Bezüglich der pastoralen Betreuung wird über Notfälle, über Süchtige, über die Familie, über das Leben in der Stadt und auf dem Lande berichtet. Ein anderer Schwerpunkt bezieht sich auf die Förderung von Kompetenzen: die Schule der Eltern, mediale Kommunikation, gesunde Ernährung, Lebensgewohnheiten. Es wird auch um Hilfe zur Vertiefung theologischer Themen gebeten: Spiritualität, lokale Ökumene, Vorbereitung der Predigt, Katechese. Es ist überraschend (oder vielleicht auch nicht?), dass die jungen Priester (von den 500 Teilnehmern, die der Einladung gefolgt waren an der Studie teilzunehmen, waren es 90) sich auch für Obstbaumpflege und Bienenzucht interessiert haben. Daraus geht hervor, dass der Priester mit einer Vielzahl von Beschäftigungen auf dem Laufenden bleiben will, die von der modernen Gesellschaft mit dem Sammelbegriff religiöse „Kultur“ bezeichnet werden. In einer Welt, die darauf gründet, eine nach außen orientierte Kultur widerzuspiegeln, wird nicht akzeptiert, dass ein Mensch, der denkt, betet oder meditiert, auch ausreichend produktiv sein kann. Es wird doch nur dann ein sozialer Wert zugestanden, wenn auch ein sozialer Konsum vorgezeigt werden kann. Und gerade diese Balance zwischen den pastoralen Lösungen und der Notwendigkeit auch materiell „zu überleben“, ohne vom Budget der Pfarrei abhängig zu sein, weist auf das Spannungsfeld zwischen Glauben und Religiosität hin, als eine Ausdrucksform des Lebens im Glauben.

Die dritte Kategorie von Problemen bezieht sich auf das Privatleben des Priesters und dessen Familie. Aus der oben erwähnten Untersuchung ergab sich die Notwendigkeit auch Begegnungen der Priester - Ehefrauen zu organisieren (Kennenlernen, Diskussionen, Erfahrungsaustausch), die Organisation von Ferienlagern, einschließlich der Kinder der Priester. Bei diesen europäischen Projekten zur Weiterentwicklung der pastoralen Tätigkeiten wurden diese Kinder oft ausgeschlossen, damit diese Projekte nicht als *„pro domo“* bezeichnet werden. Als Fachleute der Ausbildung und Erziehung sind wir gefordert Lösungen und Richtlinien zur Weiterentwicklung der kontinuierlichen priesterlichen Erziehung zu bieten. Die Hauptaufgabe ist dabei die religiöse Ausbildung des Priesters.

Leitlinien einer aktiven religiösen Erziehung

Die vorliegenden Zeilen dienen als Anstoß für eine umfangreiche Untersuchung, die im Rahmen der erzieherischen Anstrengungen um die Themen Religion und Glaube, Religiosität und Gläubigkeit stattfinden soll. Wo ist unser Platz, als Priester, in diesem Zusammenhang? Ist es ausreichend, dass wir ein theologisches Studium abgeschlossen haben, dass wir an den vorbereitenden Vorlesungen teilgenommen und einen akademischen Titel erlangt haben? Wann darf sich ein Priester selbst als religiös ausgebildet betrachten? Das letzte Jahr war von den Ereignissen bezüglich der *Krise der Religionsstunde* als auch von den tragischen Ereignissen im Klub *Colectiv* geprägt. Wir wurden in die Lage versetzt, die Grenzen unserer Kommunikationsfähigkeit, unserer Kenntnisse und sogar unseres christlichen Humanismus wieder zu entdecken. Im Falle einer technischen Wortwahl können wir uns folgendermaßen ausdrücken: die Bordanzeige weist darauf hin, dass wir Versorgungsprobleme mit der Soft-

ware des Bordcomputers haben. Wir neigen dazu die Dinge, die einzelnen Ebenen des Dialogs, durcheinander zu bringen, wir argumentieren mit der Kirche, dem mystischen Leib unseres Erlösers Jesus Christus, obwohl es sich um Probleme der Verwaltung und Kommunikation handelt, und wir erregen uns auf der Verwaltungsebene, obwohl es sich um die Mystik der sozialen Eintracht und um die Annahme des Dialogs als eine Form der verbalen Askese handelt. Die starrsinnige Verteufelung all jener, die nicht so denken wie wir, war ein großer Rückschlag für die in den Pfarreien stattfindenden pastoral-theologischen Gespräche. Im Falle der Krise zum Problem der Religionsstunden legten sich die Kritiker auf eine säkulare Beharrlichkeit und eine schlechte Beweisführung zur Erneuerung der schulischen Religionsstunden fest und verursachten demzufolge übermäßige Aufgeregtheiten und eine unpassende Wortwahl. Beim Thema *Colectiv* waren Steigerungen in eine moralisierende Sprache, mit schlechten Argumenten und ohne zum Sinn gehörenden geistigen Inhalt auf keinen Fall akzeptabel. Kaum eine Woche nach diesen tragischen Ereignissen in dieser Disco übte ein Bukarester Professor oberflächliche Kritik an der Rockmusik, die akzeptiert oder auch nicht angenommen werden kann, im Falle einer noch bestehenden offenen Wunde unserer Gesellschaft aber völlig unangebracht ist. Dadurch wurde die Glaubwürdigkeit der theologischen Argumentation massiv untergraben; im Fall *Colectiv* ist nicht von Rockmusik oder deren Kultur die Rede sondern von Menschen, die gestorben sind, von zerstörten Familien, von einer verstörten, sozialen Vertrauensgrundlage. Auf solche Ereignisse beziehe ich mich, wenn ich betone, dass unsere Fähigkeit zur Kommunikation der christlichen Wahrheit noch verbesserungsbedürftig ist. Diese Wahrheit soll mit den Werten unserer Gesellschaft eng verbunden bleiben und in die Kultur unserer heutigen Zeit einfließen.

Aufgrund all dieser aktuellen zermürbenden Ereignisse ist es mir klar geworden, dass wir unser eigenes Verhalten berichtigen und unsere Bereitschaft erneuern müssen, die christliche Kultur mit ihrer ganzen Strahlkraft des Ostermorgens anzunehmen. Die Arroganz der Institutionen ist völlig unangebracht, wir sind nicht anders als die anderen; manchmal sank unser Diskurs auf das Niveau unprofessioneller Beamten. Ich bin noch immer von der Haltung eines Priesters gezeichnet, der mit Fernsehanstalten über die Weitergabe von Informationen bezgl. der Beerdigung einer Baptistin handelte. Diese sollte ihre letzte Ruhe auf keinen Fall im zur Pfarrei gehörenden Friedhof finden, und es schien so als würde der Priester für den *Emmy Preis* in der Kategorie pastorale Gleichgültigkeit kandidieren. Und auch der unglückselige Religionslehrer aus dem Kreis Vâlcea (Ortschaft Vaideeni) , der während seines Unterrichts den Mädchen schmutzige Fotos zeigte, war davon überzeugt, eine erzieherische Heldentat zu vollbringen. Solche Kurzschlusshandlungen im kommunikativen Bereich weisen darauf hin, dass wir im Rahmen unserer Glaubensverkündigung zur Ausübung sozialer Aufgaben noch zu wenig ausgebildet sind. Unseren Glauben anzunehmen setzt auch voraus immer einfach die Wahrheit zu sagen. Es hätte gereicht wenn der Priester aus Dolj, um jeden Anlass eines Skandals zu vermeiden, den Unterschied zwischen einem Gemeindefriedhof und einem Pfarrfriedhof erklärt hätte. Ein wichtiges Anliegen der Jugendlichen bezüglich unserer pastoralen Religiosität ist die Ehrlichkeit. Aus den im März 2015 ausgefüllten Fragebögen ist ersichtlich: Die Ehrlichkeit ist für die Jugendlichen der Gymnasien und Kollegien des Kreises Sibiu die wichtigste Eigenschaft der Religionslehrer und Pfarrer. Die Textsammlung „Christus mein Banknachbar“(Verlag Astra Museum, Sibiu, 2015) beweist seitens der Kinder und Jugendlichen der Kirche gegenüber ehrliche seelische Wärme. Diese sollte durch unsere seelische Zuneigung, Wärme, Zuwendung und Aufmerksamkeit vermehrt werden. Unser Gegenüber ist nicht jemand, der uns seelisch einfach zur Verfügung steht; er soll für uns viel mehr ein Ansporn zur qualitativen Weiterentwicklung der pastoralen Tätigkeit sein.

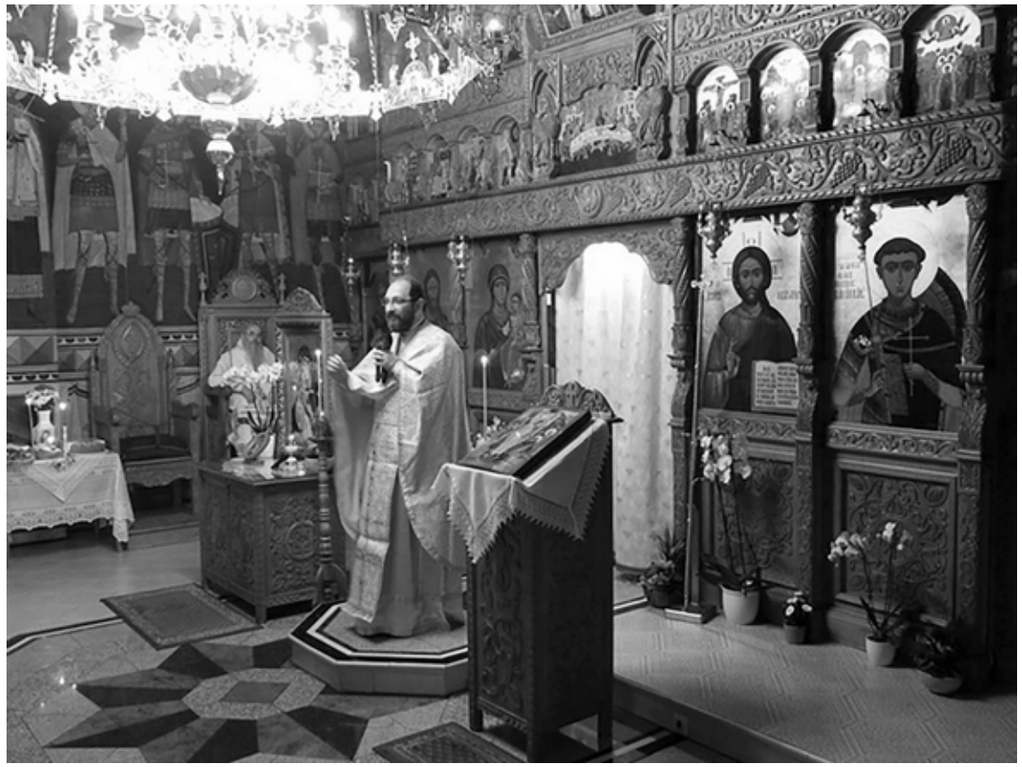

Unter den sozialen Gegebenheiten der heutigen Zeit ist jeder „Fleck auf dem Talar“ eines Priesters ein Skandal, alle Augen sind auf uns gerichtet, und es ist nichts Neues, dass die Kirche gelegentlich als eine dem Volk feindlich gesinnte Institution dargestellt wird. Wir sind aber auch selbst schuld, wenn wir durch eine mangelhafte Verhaltenskultur als auch durch schwere Fehler religiöser Indiskretion dazu einen großzügigen Beitrag leisten. Die Sichtweise der Öffentlichkeit ist natürlich keinesfalls wichtiger als das Auge Gottes, es scheint aber, dass für jene, für die Gott keine Bedeutung hat, auch die öffentliche Verachtung der Kirche nichts Gravierendes darstellt. Vielleicht sollte die erste Lektion der religiösen Erziehung der Priester **das Wiedererlangen des pastoralen Feingefühls** und den behutsamen Aufbau einer väterlichen Beziehung ohne Stolz, Anmaßung und überheblicher Autorität beinhalten. Das bedeutet eigentlich, dass man als Bindeglied zwischen Gott und der Gemeinde aktiv werden soll, unzertrennlich mit der Glau-

bensbezeugung der Gemeinde verbunden bleibt, in der man von Christus als Hirte eingesetzt wurde. Bevor wir also von einem Komplott der Medien gegen die Kirche sprechen, sollten wir uns bewusst sein, dass die Medien sozusagen „mit dem Kundenmaterial arbeiten“. Für uns ist es wichtig unser gottgefälliges pastorales Verhalten mit den Ansprüchen einer modernen Seelsorge in Einklang zu bringen. Jede Übertreibung wäre sträflich.

Die zweite Lektion pastoraler Pädagogik zur religiösen Ausbildung der Priester, die wir uns aneignen sollten, bezieht sich auf die Fähigkeit, **die eigenen Grenzen als Erzieher zu erkennen**. Wir sollten akzeptieren, dass wir nicht alles wissen, dass der erzieherische Dialog Vorrang hat. Seit langer Zeit haben wir vergessen die Möglichkeiten unserer eigenen Ausbildung ehrlich auszuloten, um dann für unsere Mitmenschen eine Quelle geistiger Reinigung und Erneuerung zu werden. Wir sollten erkennen, dass die Erziehungsarbeit keine Einbahnstraße ist, dass nur wir zu Gläubigen sprechen, und diese uns zuhören, als wären sie Zuschauer bei einer Theatervorstellung, oder – noch schlimmer – auf den Tribünen während einer Huldigungszeremonie... Wir müssen ernsthaft unseren erzieherischen Stil überprüfen, um ehrlich die Ausdrucksart, „die Partitur und den Ton“ zu korrigieren und zu verändern. *Salvatore Porceluzzi*, ein zeitgenössischer italienischer Pädagoge erinnert uns stets daran, dass bei uns allen noch Bedarf an Ausbildung besteht, dass wir den Wunsch nach Weiterbildung aufrechterhalten, indem wir die Notwendigkeit wahrnehmen, am geistigen Wachstum der Mitmenschen unseres Tätigkeitsbereiches mitzuwirken (Siamo tutti educabili, Effata Editrice, 2015, Seite 142). Das soziale Umfeld, in dem wir heute unsere seelsorgerische Tätigkeit ausüben, setzt eine Neuorientierung auf dem Gebiet der pastoralen Pädagogik voraus. Wir sollten unsere begrenzten Möglichkeiten erkennen, flexibel und beweglich in der Seelsorge sein, offen für eine pastorale Betreuung, jenseits eines strikten, vorliegenden Tätigkeitsplans und, wenn nötig, auch außerhalb der Pfarrei. Die Jugendlichen möchten nicht mehr wie Gegenstände in der Kirche, wie Möbelstücke die im Raum herumstehen, behandelt werden. Sie haben uns gezeigt, wie brüchig manche unserer „pastoralen Gebäude“ sind, da wir uns manchmal weigern zusammenhängend unsere Haltung zu gewissen Themen zu erklären, zum Beispiel warum gewisse erzieherische Missstände nicht akzeptabel sind, warum nicht alles, was in der Presse veröffentlicht wird, wahr ist. Dabei möchte ich keinesfalls unsere Zuwiderhandlungen entschuldigen; die daraus resultierende Haltung ist ein Anlass zur Verwirrung all jener, die auf unsere Fehler lauern. Es ist jedoch keinesfalls zulässig, die Jugendlichen durch unsere eigene Selbstzufriedenheit zu beeinflussen und sie dadurch zu belasten. Um auf den Fall des erwähnten Religionslehrers zurückzukommen, sollten wir den Mönch eines Klosters des Kreises Buzău als auch die über hundert selbstgefälligen Facebook Meldungen erwähnen. Den Kindern wurde – mitten in der Krise um die Katastrophe im Klub Colectiv – erklärt, wie teuflisch die Rock Musik sein soll, was auf mangelhafte Kenntnisse auf dem Gebiet der Praxis der Kommunikation als auch auf ein schwere pädagogische Krise hinweist. Auf eine noch unter dem Einfluss der stattgefundenen Manipulationen brennende Wunde sollte nicht auch noch das Salz unserer Selbstherrlichkeit gestreut werden. **Die Überwindung unserer Selbstzufriedenheit** setzt aber eine Fortsetzung des Lernens voraus – im Sinne eines erhöhten Respekts vor den Erfahrungen des anderen und eines lebendigeren und einfühlsameren geistigen Lebens. Vermeiden wir Hass und Selbstherrlichkeit, beweisen wir Feinfühligkeit, seien wir voller Mitleid.

Die Bereitschaft des Priesters, seine Ausbildung zu vertiefen, als Ergebnis einer innerlichen Entwicklung, soll nicht nur ein guter Vorsatz bleiben. Wir müssen geistig wachsen, wir müssen das Bild überwinden, das wir uns eigentlich selbst geschaffen haben und das nun die anderen versuchen, mit Hilfe von Zerrbildern zu bekräftigen. Dazu sind gemeinsame Anstrengungen und andauernde Bemühungen notwendig. Die Bereitschaft, unsere Ausbildung zu vertiefen, hilft uns, **unsere Mission humaner zu gestalten**, damit wir und die uns anvertrauten Zeitgenossen an der göttlichen Natur teilhaft werden und unsere Auferstehung erwarten dürfen. Der Schatz kultureller Fähigkeiten eines Priesters muss dringend mit **qualitativ hochwertigen theologischen Informationen** bereichert werden. Dabei ist nicht nur von Lektüre und Vorlesungen sondern vor allem von der Aneignung einer lebendigen Theologie die Rede: die Wiederentdeckung des Beichtvaters, die Sorgfalt in der Seelsorge, die Feinfühligkeit während der Beichte und die Transparenz in der pastoralen Betreuung der Gemeinschaft. Das Profil einer neuen Religionsantropologie des modernen Menschen bedeutet aber nicht gleichzeitig auch die Modernisierung aller pastoralen Ausrichtungen. Offensichtlich wünschen sich die Gläubigen weiterhin aufmerksame Diener der Liturgie, gute Verkündiger des Glaubens aber auch gute Manager der wirtschaftlichen Belange der Pfarrei. Durch die Annahme von Studienergebnissen aus dem Bereich der modernen Theologie leisten wir einen Beitrag grundlegender Erfahrungen zu unserer pastoralen Tätigkeit. Die Methodik des Religionsunterrichts, die Didaktik der Verkündigung, die Organisation der Katechese einzelner Arbeitsgruppen zur Bibel Exegese in der Gemeinde sind zurzeit nicht konfessionell ausgerichtet. Eine Übertragung dieser praktischen Erfahrungen in den Bereich der orthodoxen pastoralen Mission wäre auch mit geringem Aufwand möglich. Auch für die Priester, unsere Kollegen, die in der Diaspora tätig sind, wäre eine kulturelle Übernahme – von der Fachliteratur des jeweiligen Landes zur rumänischen Theologie – von besonderer Bedeutung. Anderseits wäre auch die Übersetzung von Werken der rumänischen Theologie in internationale Verkehrssprachen oder in die Sprache des jeweiligen Landes, in dem man tätig ist, von Bedeutung. Wie durch eine osmotische Membran werden Informationen aufgenommen, die nicht nur das eigene kulturelle Niveau sondern auch jenes des sozial – pastoralen Umfelds verbessern können. Wir sind uns dessen bewusst, dass in der theologischen Forschung der historischen christlichen Kirchen große Unterschiede und Abstände vorhanden sind. In dieser Hinsicht sollten wir keine Anstrengung scheuen, die theologischen Informationen sollten sorgfältig abgewogen werden, denn jede Übertreibung führt zu kulturellen Rückschlägen. In einer Zeit, in der die theologische Kultur viel zu oft von *Google* bestimmt wird, benötigen wir umso mehr Arbeitsgruppen zur Forschung und fachübergreifenden Praxis. Angesichts einer entstellten, geteilten und diskontinuierlichen kulturellen Struktur dürfen wir nicht an einer einseitigen Denkweise festhalten; vielmehr sollten wir aufmerksam auf die Erfahrung der Kirche schauen, die wir den

heiligen Kirchenvätern verdanken. Wir dürfen nicht denselben dekonstruktiven Wahrnehmungsfehler machen, denn die Haltung der Kirche kann nur durch einen entschlossenen Dialog durchgesetzt werden. Darum setzen wir uns für eine entschiedene Information und eine Kultur des Dialogs ein.

Schlussfolgerung

Die Kommunikation in der Kirche, auch auf rein menschlicher Ebene, befindet sich in einer fragilen Periode der methodischen Umgestaltung. Es gibt viele Prioritäten, aber eine betrifft uns Priester ganz besonders: unsere eigene religiöse Ausbildung. In einer auf das Finanzielle ausgerichteten Gesellschaft ist es sehr wichtig, dass wir unsere pekuniären Ansprüche zurückstellen, unerlaubte Einflussnahme vermeiden und bei kirchlichen Investitionen die finanziellen Belange transparent gestalten. Damit die Kirche aber der mystische Leib Christi bleibt, dürfen wir unsere erzieherische Perspektive nicht verweltlichen. Die unruhige und überhitzte Welt, in der wir leben, soll in dem glühenden Vulkangestein des Glaubens abgekühlt werden. Dazu sind eine geistig pastorale Betätigung und eine vielfältige erzieherische Anstrengung notwendig. Die Kirche empfiehlt uns, durch ihre Hierarchie und durch das Wirken des Heiligen Geistes, unseren Dienst ernsthaft auszuüben und uns nicht mehr – wenigstens bezüglich unserer Person – mit halbherzigen Dingen zufrieden zu geben. Eine gewisse Mittelmäßigkeit wird letztendlich zum Dauerzustand, das Fehlen von Lösungen und Strategien deutet auf Defizite in der gemeinschaftlichen Arbeit hin. Der Aufbau einer pastoralen Tätigkeit als auch unserer Ausbildung sind zwei Seiten derselben Mission. Wir sind nicht dazu berufen, etwas Neues oder Spektakuläres zu erfinden, sondern den immerwährenden Auftrag der Kirche zu erfüllen, der Vermittler nicht nur zwischen Himmel und Erde sondern auch zwischen den Menschen zu sein. In unserer heutigen Zeit erlangen wir die Fülle der Einheit mit Gott nur im Streben nach der Einheit im Heiligen Geist, mit den Menschen.

Übersetzung ins Deutsche: Günter Pflanzer

Învățământul religios în Germania

Pr. Alexandru Nan

Așa cum a fost exprimat de mai multe ori în discuțiile purtate în ultimii ani în societatea românească, prezența disciplinei Religie în sistemul de învățământ public nu reprezintă doar un „model românesc”, ci un act de dreptate, bazat pe cultura europeană. Mai ales după integrarea noastră în Uniunea Europeană, nu de puține ori a fost invocat în România motivul excluderii Religiei din învățământul public sub pretextul armonizării legislației românești cu normele comunitare. Cei care invocă acest motiv ar trebui să știe că în majoritatea țărilor europene religia se predă în cadrul sistemului de învățământ public. În state precum Austria, Germania, Grecia, Italia, Spania și Polonia, învățământul religios are un caracter confesional. Spre exemplificare, vom expune aici, pe scurt, cazul Germaniei, în general, și al Bavariei, în special.

În articolul 7 din Constituția Germaniei (Grundgesetz) se afirmă faptul că întregul sistem școlar se află sub supravegherea statului, părinții sau tutorii având dreptul de a decide în ceea ce privește participarea la orele de religie ale copiilor. De asemenea, se mai subliniază faptul că religia este o materie obligatorie în școlile de stat (populare, reale, gimnazii, profesionale și altele). Excepție de la această regulă fac școlile nonconfesionale, în care nu sunt prevăzute niciun fel de cursuri de religie.

Ora de religie, un bun la care au dreptul toți copiii

În școlile de stat din Germania se predă creștinismul romano-catolic, evanghelic și ortodox, iar în unele landuri chiar și alte religii (cum ar fi islamul și iudaismul) pot oferi învățământ religios. Educația religioasă stă, conform legii, sub atenta supraveghere a statului, care, la fel ca la alte materii, este obligatorie. În landul Bavaria, ca de fapt în toate landurile germane, religia este o materie obligatorie, nu

una opțională! De aceea, elevii care aparțin unei Biserici sau confesiuni creștine sunt, în principiu, obligați să frecventeze învățământul religios oferit de către propria lor biserică sau confesiune. Există și posibilitatea de a refuza participarea la ora de religie, dar în acest caz este nevoie de solicitarea scrisă a părintelui (tutorelui) sau a elevului, dacă este deja major (18 ani), adresată directorului respectivei școli. Şcoala, ca instituție, nu poate să decidă singură dacă acceptă sau nu refuzul participării la orele de religie. Astfel decizia este luată împreună cu reprezentanți ai religiei respective. Elevii au dreptul de a participa și la orele de religie ale altor confesiuni, dacă au acordul comunităților religioase cărora aparțin.

Într-o notificare din anul 2009, trimisă de către ministerul de resort școlilor publice din Bavaria, se specifica faptul că, în scrisorile adresate părinților, școlile trebuie să evite formulările din care ar putea să se deducă că orele de religie sunt ore opționale!

Statul nu se implică direct în ceea ce privește conținutul sau programa de religie, susținând colaborarea comunităților religioase cu privire la stabilirea conținutului şi a tipului de religie predată. Totuși, în Constituție este specificat faptul că învățământul religios se organizează sub directa observație a statului, iar acest lucru se realizează efectiv prin ministerul de resort: Ministerul Învățământului și Cultelor. Profesorii de religie trebuie să întrunească mai multe condiții pentru a putea preda această materie, așa cum se specifică în același articol 7 din Constituție: „Educația religioasă este predată de profesori angajați de către stat, care au examen de stat (licență), au jurat pe Constituție și au primit acordul comunităților religioase" (acord numit *missio canonica* în Biserica Catolică sau, de obicei, vocatio în cea Evanghelică).

Legea fundamentală permite fiecărei religii recunoscute în Germania (ca și Corporație de drept public) să desfăşoare cursuri de religie în școală. Pentru aceasta se prevede însă un număr minim de elevi și faptul ca predarea materiei respective să nu intre în contradicție cu obiectivele educaționale ale școlii. Pentru școlile gimnaziale (cele mai bune ca nivel din Germania), este prevăzut numărul minim de 5 elevi, chiar dacă aceștia provin din clase paralele.

Învățământul religios ortodox în școlile germane

Comunitatea religioasă ortodoxă, din cauza numărului mic de participanți, nu poate organiza cursuri de religie în foarte multe școli. În München, spre exemplu, în anul școlar 2015/16 se predă religia ortodoxă în două gimnazii (Klenze Gymnasium și Maria Theresia Gymnasium).

Primele demersuri pentru predarea religiei ortodoxe în școlile de stat germane au fost făcute de către Mitropolia Greacă a Patriarhiei Ecumenice, obținându-se, în anul 1985-1986, pentru întâia oară, dreptul de a se organiza învățământ religios pentru copiii greci în landul Nordrhein Westfalen. Pe atunci, dintre toate jurisdicțiile ortodoxe de pe teritoriul Germaniei, doar Mitropolia Greacă avea statutul de „Corporație de drept public" (*Körperschaft des öffentlichen Rechtes*) și, în baza acestei recunoașteri din partea statului german, putea solicita dreptul de a organiza învățământ religios ortodox în școlile de stat germane. La întocmirea programei școlare pentru învățământul ortodox, recunoscută de către landul Nordrhein Wetsfallen, o contribuție deosebită a avut-o renumitul teolog grec Anastasios Kallis.

În cadrul unei consfătuiri organizate anul trecut (2015), la München, de către responsabilii Comisiei pentru învățământ ortodox în landul Bavaria, sub tutela Conferinței Episcopilor Ortodocși din Germania, eveniment la care au participat reprezentanți ai ministerului de resort, dar și ai altor Biserici, confesiuni și chiar ai altor religii (ai islamului și iudaismului), s-au discutat posibilitățile și demersurile necesare pentru a se putea organiza învățământul ortodox în cât mai multe școli din Bavaria (Programul acestei consfătuiri poate fi accesat aici).

„Purtăm responsabilitatea integrării în societate, dar și a identității noastre"

Într-o scrisoare adresată de către episcopii membri ai Conferinței Episcopilor Ortodocși preoților, părinților și elevilor la sfârșitul anului 2011 se afirmau următoarele:

„Între grijile pe care le avem în calitate de Întâistătători ai Bisericilor Ortodoxe din Germania se numără și aceea de a transmite sfânta noastră credință generațiilor viitoare. Educația religioasă a copiilor și tinerilor noștri reprezintă, mai ales în situația Diasporei, pentru parohiile noastre, un câmp de importanță deosebită, de multe ori chiar un câmp pietros. Noi privim cu îngrijorare cum unele tinere vlăstare ale Bisericii cresc fără o minimă educație religioasă, care le-ar ajuta să păstreze credința părinților lor, credință pe care s-o ofere, la rândule, copiilor lor. Pentru noi, episcopii, este foarte îngrijorător faptul că numai un număr foarte mic de elevi și eleve ortodoxe beneficiază de învățământ ortodox în școală.

Noi am devenit cetățeni ai acestui stat și suntem cu plăcere cetățeni ai acestuia. Prin urmare, purtăm responsabilitatea, împreună cu instituțiile statului, pentru ca tinerii și copiii noștri să fie integrați în această societate, dar, în același timp, să-și păstreze identitatea lor ortodoxă. Aceasta este o obligație a învățământului religios de stat, care, din punct de vedere

calitativ și cantitativ, corespunde celui organizat de către celelalte Biserici și confesiuni creștine”.

În aceeași scrisoare sunt amintite landurile în care se organizează învățământul religios în școală, dar și cele cu care se poartă tratative: „Putem constata cu bucurie că solicitările noastre au primit în ultimul timp, din partea instituțiilor responsabile ale statului, un ecou pozitiv. Astfel, până acum a fost organizat învățământul religios ortodox în școli de stat din patru landuri: Nordrhein-Westfalen, Bayern, Niedersachsen und Hessen, adică în landurile în care populația ortodoxă și parohiile noastre sunt cele mai numeroase. Și landurile Rheinland-Pfalz și Baden-Württemberg, cu care suntem în tratative, se arată în principiu de acord să introducă învățământul ortodox.

De asemenea, putem constata cu bucurie că există posibilitatea de a pregăti profesori de religie din mijlocul tuturor națiunilor ortodoxe prezente în Germania, mai ales a profesorilor care sunt pregătiți în această țară, care înțeleg situația Bisericii Ortodoxe în Germania și cunosc foarte bine realitatea în care trăiesc elevii lor. Asemenea posibilități există la Universitatea din München și la cea din Münster”.

Tot în scrisoarea citată mai sus, referindu-se la unele landuri care nu oferă deocamdată cadrul legal necesar pentru organizarea învățământului religios ortodox, episcopii atrăgeau atenția că nu trebuie așteptate soluții doar de la stat: „Nu avem voie aici să ne bazăm doar pe stat și să așteptăm soluții doar de la el. Având în vedere educația religioasă a copiilor noștri, este nevoie de implicarea noastră totală și de angajamentul tuturor creștinilor ortodocși din Germania”.

Orthodoxer Religionsunterricht in Deutschland

Pfr. Dekan Alexandru Nan

In den vielen Gesprächen, die in den letzten Jahren in der rumänischen Öffentlichkeit geführt wurden, kam immer wieder zum Ausdruck, dass der Religionsunterricht an den staatlichen Schulen kein typisch „rumänisches Modell“ ist, sondern ein Akt der Gerechtigkeit basierend auf der europäischen Kultur. Vor allem nach dem Beitritt Rumäniens zur EU gab es des Öfteren Forderungen, den Religionsunterricht an den staatlichen Schulen abzuschaffen, angeblich um sich den EU Richtlinien anzupassen. Denjenigen, die diese Forderungen stellen, sollte aber bekannt sein, dass in fast allen europäischen Ländern an den öffentlichen Schulen Religion unterrichtet wird. In Österreich, Deutschland, Griechenland, Italien, Spanien oder Polen zum Beispiel hat der Religionsunterricht einen konfessionellen Charakter. Hier gehen wir beispielhaft auf Deutschland, und speziell auf das Land Bayern, ein.

Im Artikel 7 des deutschen Grundgesetzes steht, dass das gesamte Schulwesen unter der Aufsicht des Staates steht

und die Erziehungsberechtigten das Recht haben, über die Teilnahme des Kindes am Religionsunterricht zu bestimmen. Es wird auch betont, dass der Religionsunterricht in den öffentlichen Schulen ein ordentliches Lehrfach ist (Volks-, Realschulen, Gymnasien, Berufsschulen usw.). Eine Ausnahme bilden die bekenntnisfreien Schulen, an denen überhaupt kein Religionsunterricht stattfindet.

Die Religionsstunde ist ein Recht, das jedem Kind zusteht.

An den öffentlichen Schulen in Deutschland wird römisch-katholischer, evangelischer und orthodoxer Religionsunterricht gehalten, in einigen Ländern wird auch in anderen Religionen unterrichtet (islamisch oder jüdisch). Der Religionsunterricht steht laut Gesetz unter der Aufsicht des Staates und ist, wie die meisten Fächer, obligatorisch. In Bayern und in allen anderen Bundesländern ist der Religionsunterricht ein Pflichtfach. Aus diesem Grunde sind die Schüler, die einer bestimmten Konfession angehören, automatisch verpflichtet, den Religionsunterricht ihrer Konfession zu besuchen. Es besteht die Möglichkeit, den Religionsunterricht abzulehnen, aber dazu bedarf es der schriftlichen Erklärung des Erziehungsberechtigten oder des Schülers selbst, wenn dieser volljährig (18 Jahre) ist. Diese Erklärung wird an den Schulleiter gerichtet, jedoch kann die Schule nicht eigenmächtig darüber entscheiden, ob sie dem Antrag auf Verzicht auf Religionsunterricht stattgibt oder nicht. Die Entscheidung wird zusammen mit den Vertretern der betreffenden Religionsgemeinschaft getroffen. Es ist auch möglich, den Religionsunterricht einer anderen Religionsgemeinschaft zu besuchen, wenn diese

zustimmt.

In einer Notiz des bayerischen Staatsministeriums für Unterricht und Kultus von 2009 wird den Schulen geraten, in ihrer Korrespondenz mit den Eltern jegliche Formulierungen zu meiden, aus denen die Eltern schließen könnten, dass die Teilnahme am Religionsunterricht freiwillig sein könnte (lt. isb.bayern.de, gelesen am 1. Februar 2016).

Der Staat schreibt die Inhalte und den Lehrplan nicht vor, er überlässt die Gestaltung den Religionsgemeinschaften. Nichtsdestotrotz steht im Grundgesetz, dass die Aufsicht über den Religionsunterricht dem Staat obliegt und diese wird ausgeübt von dem entsprechenden Ministerium, d. h. dem Bayerischen Staatsministerium für Unterricht und Kultus. Die Religionslehrer müssen gemäß Grundgesetz Artikel 7 bestimmte Kriterien erfüllen: „Unbeschadet des staatlichen Aufsichtsrechtes wird der Religionsunterricht in Übereinstimmung mit den Grundsätzen der Religionsgemeinschaften erteilt“ (in der Katholischen Kirche wird dies „missio canonica“ genannt, in der Evangelischen „vocatio“). Per Gesetz ist es jeder in Deutschland (als Körperschaft des öffentlichen Rechts) anerkannten Religion erlaubt Religionsunterricht an den Schulen anzubieten. Es muss dafür aber ein Minimum an Schülern zusammenkommen und die Inhalte dürfen dem Lehrauftrag der Schule nicht widersprechen.

An den Gymnasien (Schulen mit dem höchsten Niveau) müssen es mindestens fünf Schüler sein, wobei diese auch aus unterschiedlichen Klassen/Jahrgangsstufen sein dürfen.

Orthodoxer Religionsunterricht an deutschen Schulen

Aufgrund der relativ geringen Anzahl an Mitgliedern unserer Religionsgemeinschaft wird nur an wenigen Schulen orthodoxer Religionsunterricht angeboten. Im Schuljahr 2015/16 wird in München zum Beispiel nur an zwei Gymnasien orthodoxer Religionsunterricht angeboten (Klenze Gymnasium und Maria Theresia Gymnasium).

Die ersten Schritte, deutschen öffentlichen Schulen orthodoxen Religionsunterricht anzubieten, wurden von der griechischen Metropolie der ökumenischen Patriarchie unternommen. So wurde 1985-1986 zum ersten Mal in Nordrhein Westfalen die Erlaubnis erteilt, griechischen Kindern orthodoxe Religion an der Schule zu lehren. Zu dem damaligen Zeitpunkt war unter allen in Deutschland ansässigen orthodoxen Kirchen nur die griechische als „Körperschaft des öffentlichen Rechts“ anerkannt. Dies begründete den Anspruch, an öffentlichen Schulen eigenen Religionsunterricht anbieten zu dürfen.

Bei der Gestaltung des im Bundesland Nordrhein Westfalen anerkannten Lehrplans hat der bekannte griechische Theologe Anastasios Kallis mitgewirkt (Nikolaj Thon, Orthodoxer Religionsunterricht in Deutschland – eine Bestandsaufnahme, gemäß: kokid.w-srv.net, Seite gelesen am 1. Februar 2016). 2015 wurde von den für den orthodoxen Religionsunterricht an bayerischen Schulen Zuständigen ein Arbeitstreffen in München organisiert. An dieser Veranstaltung, unter dem Patronat der Orthodoxen Bischöfe Deutschlands, nahmen auch Vertreter des Staatsministeriums für Unterricht und anderer Konfessionen, Kirchen und Religionsgemeinschaften (islamische und jüdische) teil. Es wurden die Möglichkeiten und notwendigen Schritte besprochen, um an mehreren Schulen in Bayern orthodoxen Religionsunterricht anzubieten.

„Wir haben die Pflicht der Integration aber auch die unserer eigenen Identität“.

In einem Brief der Orthodoxen Bischofskonferenz an Schüler und Eltern zum Ende des Jahres 2011 steht: „Zu den Sorgen, die uns als Oberhirten der Orthodoxen Kirche in Deutschland aufgetragen sind, gehört jene um die Weitergabe unseres heiligen Glaubens an die kommenden Generationen: Die religiöse Erziehung der Kinder und Jugendlichen stellt gerade in der Diaspora-Situation unserer Gemeinden ein Feld von besonderer Wichtigkeit dar, allerdings oft auch ein steiniges Feld. Wir sehen mit Besorgnis, wie etliche jüngere Glieder der Kirche ohne die notwendige religiöse Unterweisung aufwachsen, die ihnen hilft, den Glauben ihrer Väter und Mütter zu bewahren und ihn später einmal auch an ihre Kinder weiterzugeben.

Für uns Bischöfe ist es sehr beunruhigend, dass der schulische orthodoxe Religionsunterricht bislang nur einen relativ geringen Teil der orthodoxen Schülerinnen und Schüler in Deutschland erreicht. Sie verlieren dadurch den Glauben ihrer Vorfahren, können ihn ihrerseits nicht mehr an ihre Nachkommen weitergeben. Für uns Bischöfe ist es höchst besorgniserregend, dass nur eine ganz geringe Anzahl von Schüler und Schülerinnen orthodoxen Religionsunterricht an ihren Schulen erhalten können.“

Wir sind Mitbürger in diesem Land geworden, und wir sind es gerne: Als solche tragen wir gemeinsam mit den staatlichen Institutionen Deutschlands die Verantwortung dafür, dass unsere Kinder und heranwachsenden Jugendlichen in die hiesige Gesellschaft integriert werden und zugleich ihre eigene orthodoxe religiöse Identität nicht verlieren; dies ist eine wichtige Aufgabe des staatlichen Religionsunterrichtes, der in qualitativer und quantitativer Hinsicht dem der anderen Kirchen und Religionsgemeinschaften entspricht.

In demselben Brief werden die Bundesländer aufgezählt, in denen der Unterricht

bereits stattfindet und diejenigen, mit denen die Verhandlungen noch laufen: „Dabei dürfen wir mit Freude feststellen, dass von Seiten der zuständigen staatlichen Stellen unser Anliegen in der letzten Zeit eine positive Würdigung erfährt. So haben bislang bereits vier Bundesländer den orthodoxen Religionsunterricht an allgemeinbildenden staatlichen Schulen offiziell eingerichtet, nämlich Nordrhein-Westfalen, Bayern, Niedersachsen und Hessen, also die Bundesländer mit dem größten Anteil orthodoxer Gemeinden und Gläubigen in Deutschland. Auch die Länder Rheinland-Pfalz und Baden-Württemberg, mit denen wir in Verhandlung stehen, zeigen sich prinzipiell bereit, den orthodoxen Religionsunterricht einzuführen.

Inzwischen können wir auch mit Freude feststellen, dass sich Möglichkeiten zur Ausbildung von Religionslehrern aus allen orthodoxen Nationen, die in Deutschland leben, bieten, und zwar gilt dies für Lehrerinnen und Lehrer, die in diesem Lande ausgebildet werden, die die Situation der Orthodoxen Kirche in Deutschland verstehen und auch die Lebenswirklichkeit ihrer Schülerinnen und Schüler gut kennen. Solche Möglichkeiten gibt es an der Universität München wie auch an der Universität Münster.

Ebenfalls weisen die Bischöfe in dem zitierten Brief die Länder betreffend, in denen die gesetzliche Lage die Einrichtung des Religionsunterrichts noch nicht erlaubt, darauf hin, dass man nicht nur darauf warten darf, dass der Staat Lösungen anbietet: „Wir dürfen hier nicht nur auf den Staat verweisen und allein von ihm Lösungen erwarten: Im Blick auf die religiöse Bildung unserer Kinder sind der volle Einsatz und das Engagement aller orthodoxen Christen in Deutschland gefordert.“ (lt Hirtenwort der Orthodoxen Bischofskonferenz in Deutschland zum Religionsunterricht, im Internet auf der Homepage der Griechisch-Orthodoxen Metropolie von Deutschland, gelesen am 1. Februar 2016).

Übersetzt ins Deutsche: Antuza Scholz Nicolescu

Învățământul religios în școlile din Austria

Cezar Marksteiner-Ungureanu

Atitudinea Austriei față de religie și învățământul religios este, istoric, semnificativ marcată de moștenirea habsburgică. Austria este, prin tradiție, o țară majoritar romano-catolică. Dacă, după Reformă, Imperiul s-a declarat deschis susținător al Bisericii Romano-Catolice, sprijinind Contrareforma, inclusiv militar, după cea de-a doua Conflagrație mondială, Austria adoptă o atitudine prietenoasă față de religii, de libertatea religioasă și, firește, față de învățământul religios, valabilă, în linii mari, până astăzi.

Despre învățământul religios ortodox din Austria se poate discuta din cel puțin trei perspective, și anume: 1. Ora de religie confesională propriu-zisă, din clasele 1-12/13; 2. Formarea profesorilor de religie ortodoxă într-un studiu post-liceal (6 Semestre, „Bachelor of Education”); 3. Specializarea profesorilor de religie într-un masterat la Universitatea Viena, dedicat predării religiei ortodoxe în școli, condus chiar de către un român, în persoana părintelui profesor Ioan Moga (4 Semestre, „Master of Arts”).

În articolul de față mă limitez la a schița pentru publicul românesc principalele repere organizatorice și metodologice ale orei de religie, proprii primilor 12-13 ani de școală. Însă, pentru a putea intra în subiect, mai este necesară o scurtă precizare despre sistematizarea învățământului austriac. În primul rând, în absolvirea primelor nouă clase este prevăzut învățământul obligatoriu. Ca arate, sistemul educațional este împărțit în: Treapta primară – clasele 1-4; Treapta secundară I – clasele 5-8; Treapta secundară II – clasele 9-12/13. Prima mare decizie pe care un copil trebuie să o ia, evident împreună cu părinții, este chiar la vârsta 10 ani, după terminarea școlii primare. Dacă acesta are note bune, prima variantă e să opteze pentru o școală gimnazială care include clasele 5-12, cu scopul de a susține Bacalaureatul. Dacă notele nu sunt suficient de mari, ori copilul nu urmărește obținerea diplomei de bacalaureat, urmează o școală cu învățământul „mijlociu”, care presupune absolvirea claselor 5-8. Ulterior există posibilitatea ori să mai studieze un an la o școală politehnică – pentru a avea minimul necesar de 9 ani de școală obligatorii, urmați de frecventarea unei școli de meserii –, ori de înscrierea la o școală profesională superioară, care cuprinde clasele 9-13, având posibilitatea de a susține examenul de Bacalaureat.

Cadrul legislativ al predării religiei în Austria

Legea de bază care reglementează învățământul religios pe teritoriul Austriei datează din 13 iulie 1949 și consemnează, la articolul 1, următoarele: „Ora de religie aparținând confesiunii [pe care o reprezintă] este obiect obligatoriu („Pflichtgegenstand”) pentru toți elevii care fac parte dintr-o Biserică sau asociație religioasă recunoscută în mod legal de către stat...”. Treptele școlare la care se aplică legea aceasta sunt cele din treapta primară (clasele 1-4) și cea secundară I (5-8), cu excepția gimnaziilor. Până la 14 ani împliniți, părinți decid pentru copil dacă acesta urmează sau nu să participe la ora de religie. De la 14 ani însă, elevul sau eleva poate opta în nume propriu pentru retragerea de la ora de religie. Aceas-

ta este posibilă doar în primele cinci zile ale anului școlar, prin depunerea unei cereri scrisă de mână de către părinți sau de către copil la direcțiune. În lipsa acestei cereri, copilul este automat înregistrat de către stat la ora de religie.

După cum spuneam deja, în gimnaziu religia nu este obiect obligatoriu, ci are un dublu statut: între clasele 5-8 are statutul de obiect aflat la libera alegere („Freigegenstand") a părinților copilului, iar pentru clasele 9-12 cel de obiect facultativ („alternatives Pflichtgegenstand"), la alegere cu etica. În această etapă, elevul trebuie să se decidă pentru una dintre cele două materii obligatorii. În cazul în care se dorește participarea la ora de religie, aparținătorii legali ai elevului (sau elevul însuși) trebuie sa depună la începutul anului școlar o cerere de înscrie la ora de religie. Altminteri, elevului nu-i revine nicio obligație privind participarea la ora de religie. La sfârșitul anului școlar, elevii înscriși la ora de religie primesc o notă egală în valoare cu oricare altă notă primită la celelalte materii.

Constituirea unei ore de religie ortodoxă

Pentru a putea fi organizată o oră de religie într-o școală este necesar numărul minim de 3 elevi înscriși, iar începând de la 10 elevi înscriși se poate organiza o a doua ora de religie în școala respectivă. Astfel elevii pot fi împărțiți în două grupe, în funcție de vârstă. Limba de predare este, bineînțeles, cea germană. Responsabilul organizatoric pentru orele de religie dintr-o zonă administrativă din Austria e un inspector de religie, care, la rândul său, se află în jurisdicția unui oficiu de învățământ. În cazul învățământului religios ortodox, acesta este coordonat în acest moment de Înaltpreasfințitul Părinte Arsenios Kardamakis, Mitropolit Ortodox grec al Austriei și exarh pentru Ungaria și Europa Centrală. Practic, statul austriac, de tradiție catolică, susține din fonduri proprii organizarea și funcționarea unei linii de învățământ ortodoxe, fără ca în vreun fel să se amestece în chestiunile interne ale acesteia. Ca un ultim aspect organizatoric ar mai fi de amintit că, o dată pe an, se organizează Întâlnirea Tineretului Panortodox din Austria, în anul 2016 având loc ce-a dea șasea ediție de acest fel. Cu acest prilej, episcopii ortodocși din Austria, împreună cu elevii, slujesc Sfânta Liturghie, urmând ca, după-amiază, elevi de diferite naționalități să se cunoască între ei, să socializeze și să participe la diferite activități ortodoxe.

Aspecte organizatorice și metodologice privind ora de religie

Toți episcopii din Bisericile Ortodoxe surori din Austria, întruniți într-o adunarea bianuală, discută într-o comisie situația orei de religie și decid împreună asupra materialelor didactice și planurilor metodologice ce urmează să fie constituite și recunoscute oficial de Biserică în actul de predare al religiei ortodoxe. Aici trebuie specificat că pentru Austria există două manuale oficiale, aprobate de către toate Bisericile ortodoxe, după care se predă religia. Primul instrument didactic este o Biblie cu imagini și povestiri pentru ciclul primar, iar al doilea este o primă traducere a Evangheliilor și a Faptelor Sfinților Apostoli în limba germană, împreună cu câțiva psalmi, rostiți mai des în cadrul liturgic al Bisericii, pentru ciclul secundar. Tipărirea și distribuirea acestora într-un număr egal cu elevii înscriși în anul respectiv la ora de religie sunt suportate în integralitate de Asociația Biblică Austriacă. Atât manualele, cât și planurile de învățământ au fost editate de părintele profesor Dr. Johann Kramer, sub auspiciile unui consiliu științific compus din profesori universitari de teologie ortodoxă și aprobate în ședința adunării episcopale din Austria, după care au fost implementate în școli. Pentru articolul de față mă limitez la a preciza că scopul principal al acestor planuri de învățământ este sensibilizarea și apropierea elevilor de credința și Biserica Ortodoxă.

În concluzie, învățământul religios din Austria e organizat de către Biserică și finanțat de către stat. Acest fapt reprezintă o șansă imensă pentru o misiune mai eficientă a Bisericii Ortodoxe și pentru educarea tinerilor de către dascăli școliți sau specializați în Austria. Aceștia pot, înainte de toate, aplica mai bine valorile Ortodoxiei realităților societății austriece (diferite de cele românești!) și astfel să contribuie la promovarea idealului Bisericii față de societatea în care i-a fost dat să existe, prin cultivarea dimensiunii religios-ecleziale a elevilor educați strict secular de către școli.

Der Religionsunterricht in den Schulen von Österreich

Cezar Marksteiner-Ungureanu

Die Haltung des Österreichischen Staates gegenüber Religion und religiöser Erziehung ist bedeutend vom historischen Erbe der Habsburger geprägt. Österreich ist traditionell ein mehrheitlich römisch-katholisches Land. Aufgrund der historischen Emanzipation des Staates gegenüber der Kirche nahm Österreich vor allem nach 1948 eine freundliche Haltung gegenüber den staatlich anerkannten Religionen, der Religionsfreiheit und der religiösen Erziehung ein. Diese Haltung gilt im Großen und Ganzen bis heute.

Der orthodoxe Religionsunterricht in Österreich kann mindestens von drei Perspektiven diskutiert werden: 1. Der konfessionelle Religionsunterricht, welcher vom 1. bis 12. (bzw. 13) Schuljahr angeboten wird; 2. Die Ausbildung der LehrerInnen in den Kirchlich-Pädagogischen Hochschulen (6 Semester, „Bachelor of Education"); 3. Die Spezialisierung der ReligionslehrerInnen durch ein Masterstudium an der Universität Wien, speziell gewidmet der Lehre der orthodoxen Religion in den Schulen (4 Semester, „Master of Arts"), welches von Vater Dr. Ioan Moga geleitet wird.

In diesem Artikel werden die Hauptzüge des orthodoxen Religionsunterrichts innerhalb des österreichischen Schulbereichs für das rumänische Publikum vom deutschsprachigen Raum in Kürze vorgestellt.

Bevor das Thema behandelt wird, ist aber noch eine kurze Erklärung über das österreichische Bildungssystem notwendig. Zunächst wird in den ersten neun Klassen Schulpflicht vorgesehen. Das allgemeine Bildungssystem ist wie folgt unterteilt: Die Primarstufe, d.h. die Volksschule – die Klassen von 1.-4.; Sekundarstufe I – die Klassen von 5.-8.; Sekundarstufe II – die Klassen von 9.-12. bzw. 13. Die erste große Entscheidung, die ein Kind treffen soll, natürlich zusammen mit seinen Eltern, präsentiert sich schon im Alter von 10, nach dem Ende der Primarstufe. Wenn es sehr gute Noten hat, ist die erste Option in eine „Allgemein bildende höhere Schule Unterstufe und dann Oberstufe" (AHS) mit den Klassen 5.-12. einzusteigen, mit dem Endziel, das Abitur abzulegen. Wenn sein Abschluss das nicht ermöglicht, oder das Kind nicht beabsichtigt, die Maturaprüfung zu schreiben, kann es seine weitere Schulbildung in einer Neuen Mittelschule (NMS), mit den Klassen 5.-8, fortsetzen. Anschließend ist es möglich, in eine Polytechnische Schule (PTS) zu wechseln, oder eine Lehre kombiniert mit dem Besuch einer Berufsschule (BVJ/BMS) zu absolvieren und die Anmeldung an einer berufsbildenden höheren Schule oder AHS Oberstufe, welche die Klassen von 9.-13. umfasst, wieder mit dem Ziel der Abitur-Prüfung.

Das gesetzliche Statut des Religionsunterrichtes in Österreich

Das Grundgesetz des Religionsunterrichts in Österreich vom 13. Juli 1949 bestätigt im 1. Artikel das Folgende: „Der Religionsunterricht ist Pflichtgegenstand an den öffentlichen und an den mit Öffentlichkeitsrecht ausgestatteten Volks- Haupt- und Sonderschulen, Mittelschulen (Gymnasien, Realgymnasien, Realschulen, Frauenoberschulen) und Lehrer- und Lehrerinnenbildungsanstalten, einschließlich der Bildungsanstalten für Arbeitslehrerinnen, ferner an sonstigen öffentlichen oder mit dem Öffentlichkeitsrecht ausgestatteten Schulen, an denen am 13. März 1938 Religionsunterricht durch die vergangenen fünf Jahre auf Grund von gesetzmäßig erlassenen Rechtsvorschriften Pflichtgegenstand war, für alle einer gesetzlich anerkannten Kirche oder Religionsgesellschaft angehörige Schüler".

Die Schulniveaus, auf welche sich dieses Gesetz bezieht, sind die Primarstufe (Klassen 1.-4.) und die Sekundarstufe I (Klassen 5.-8.), außer AHS Unterstufe. Mit 14 Jahren, entscheiden die Eltern für das Kind, ob es den Religionsunterricht besucht oder nicht. Ab 14 Jahre jedoch kann der Schüler / die Schülerin selbst entscheiden, sich vom Religionsunterricht abzumelden. Dies ist nur möglich in den ersten fünf Tagen des Schuljahres, durch einen von den Eltern oder dem Kind handgeschriebenen Antrag an die Schulleitung. Ohne diesen Antrag wird das Kind automatisch durch den Staat für den Religionsunterricht angemeldet.

Wie bereits erwähnt, ist der Religionsunterricht im Gymnasium kein Pflichtfach, sondern er hat einen doppelten Status: in den Klassenstufen 5. bis 8. hat Religion den Status des „Freigegenstandes"; in den Klassenstufen 9.-12. ist es „alternativer Pflichtgegenstand", mit der Option, Ethik auszuwählen. In dieser Phase muss sich der Schüler für eine der zwei alternativen Pflichtfächer entscheiden. Wenn die Teilnahme am Religionsunterricht erwünscht ist, müssen die rechtlichen Betreuer des Schülers / der Schülerin oder der Schüler / die Schülerin selbst zu Beginn des Schuljahres einen Antrag zur Anmeldung in den Religionsunterricht einreichen. Andernfalls hat der Schüler / die Schülerin keine Verpflichtung, am Religionsunterricht teilzunehmen. Am Ende des Schuljahres bekommen die TeilnehmerInnen am Religionsunterricht eine wie die anderen Pflichtfächer zu bewertende Note.

Errichtung eines orthodoxen Religionsunterrichtes

Die notwendige Mindestzahl von SchülerInnen, um eine orthodoxe Religionsstunde in der Schule organisieren zu dürfen, erfordert 3 angemeldete SchülerInnen. Ab 10 angemeldete SchülerInnen darf eine zweite Religionsstunde in derselben Schule abgehalten werden. Somit können die SchülerInnen in zwei Gruppen je nach Alter unterteilt werden. Die Unterrichtssprache ist lt. Gesetz Deutsch. Die organisatorische Verantwortung für den Religionsunterricht in einem Gebiet von Österreich hat der Fachinspektor für Religion, der wiederum unter der Jurisdiktion des „Orthodoxen Schulamtes" steht. Der gesamte Orthodoxe Religionsunterricht wird derzeit von S. E. Arsenios Kardamakis, griechisch-orthodoxer Metropolit von Österreich und Exarch von Ungarn und Mitteleuropa, als Leiter des Orthodoxen Schulamtes von Österreich geleitet. Grundsätzlich unterstützt der österreichische Staat von seinen eigenen Mitteln das Organisieren und Funktionieren der christlichen-orthodoxen Bildung in Schulen, ohne sich in innere Angelegenhei-

ten einzumischen. Abschließend ist auch wichtig daran zu erinnern, dass das Panorthodoxe Jugendtreffen von Österreich einmal im Jahr stattfindet. In 2016 wird das Treffen zum sechsten Mal in Wien organisiert. Bei dieser Gelegenheit nehmen die orthodoxen Bischöfe von Österreich, zusammen mit den SchülerInnen, an der Heiligen Liturgie teil. Am Nachmittag lernen SchülerInnen verschiedener Nationalitäten einander kennen, knüpfen Kontakte und nehmen an verschiedenen orthodoxen Aktivitäten teil.

Organisatorische und methodische Aspekte des Religionsunterrichtes

Alle Bischöfe der orthodoxen Schwesterkirchen in Österreich versammeln sich zweimal im Jahr und besprechen in einem Ausschuss die Situation des Religionsunterrichtes. Dort wird gemeinsam über die Unterrichtsmaterialien und die methodologischen Pläne entschieden, die zukünftig offiziell von allen orthodoxen Kirchen anerkannt und im Religionsunterricht eingeführt werden. Hier ist zu beachten, dass es in Österreich zwei offizielle Lehrbücher für den Religionsunterricht gibt, die von allen orthodoxen Kirchen genehmigt worden sind. Das erste Lehrmittel ist eine Bibel mit Bildern und Geschichten für die Volksschule. Das zweite, der Sekundarstufe I und II gewidmete, ist eine deutsche Erstübersetzung der Evangelien und der Apostelgeschichte mit häufiger in der Liturgie der Kirche benutzten ausgewählten Psalmen. Der Ausdruck und die Verteilung der Lehrmittel wird von der Österreichischen Bibelgesellschaft finanziell unterstützt. Die beiden Lehrbücher und die Lehrpläne wurden nach Bearbeitung von Priester Prof. DDr. Johann Kramer, und der Betreuung eines wissenschaftlichen Rates der orthodoxen Professoren der Theologie herausgegeben und vom orthodoxen Bischofsrat von Österreich genehmigt, bevor sie in den Schulen eingesetzt wurden. In Rahmen dieses Aufsatzes beschränke ich mich klarzustellen, dass der Hauptzweck dieser Unterrichtspläne das Bewusstsein und das Annähern der SchülerInnen an den orthodoxen Glauben und die Kirche ist.

Zusammenfassend, ist in Österreich der Religionsunterricht von der Kirche organisiert und vom Staat finanziert. Dies ist eine große Chance für eine effektivere Mission der orthodoxen Kirche und für die Jugendbildung von Lehrern, die in Österreich studiert oder eine Spezialisierung erhalten haben. Sie können vor allem die Werte der Orthodoxie besser auf die österreichischen Realitäten (die ganz anders als z.B. die rumänischen sind!) umlegen, und damit helfen, das Ideal der Kirche in der hier-und-jetzigen Gesellschaft zu fördern. Das bedeutet die Entwicklung der religiös-kirchlichen Dimension der SchülerInnen, die sonst streng weltlich in den Schulen erzogen werden.

Hinweis: Die ursprüngliche Variante dieses Artikels wurde auf Rumänisch in der Zeitschrift „Lumina de Duminică“ am 22.5.2016 veröffentlicht. Der vorliegende Text wurde für das deutschsprachige Publikum übersetzt und überarbeitet. Ich bedanke mich auf diesem Weg bei Vater Ioan Popoiu für die Hilfe bei der Übersetzung ins Deutsche.

Übersetzung: Hierodiakon Ioan Popoiu

Poziția copilului sau despre cum ne îngrijim a ridica deșarte hambare urmașilor noștri

Pr. Sebastian Schipor

România e o țară a contrastelor – asta am ajuns repede să înțeleg, chiar înainte de a urmări filmul lui Călin Peter Netzer. Pelicula a venit doar să-mi confirme o temere, scoțând în evidență, cu claritate, elementele acestei realități. Prăpastia dintre cele două categorii de oameni care trăiesc la poalele Carpaților – bogații și săracii – se adâncește pe zi ce trece, și tot mai greu este să găsești o punte de legătură între maluri.

Pentru cei care au reușit să urmărească filmul, sunt sigur că acțiunea acestuia, laolaltă cu toate replicile și personajele, nu a reușit cu nimic să surprindă. Nu a fost nimic fantastic, nimic ieșit din comun, ci doar o frescă detaliată a unei stări de fapt, pe care, deși anormală, o trăim resemnați. Suntem o societate divizată pe caste. O țară în care doar unii au dreptul la un zâmbet de la funcționarul din spatele tejghelei, una în care doar unii își permit să privească cu aroganță, de la înălțimea roților unui jeep, spre trecătorii prea înceți de pe trecerea pentru pietoni, una în care ceilalți trebuie să-și șteargă stropii de noroi băltit de pe hainele second-hand, lăsați de graba acelorași mașini, una în care principiile fac loc intereselor, iar performanța se premiază doar de la tată la fiu.

Într-o astfel de țară, așadar, se petrece toată acțiunea acestui film, în care băiatul răzgâiat (de acum, paradoxal, bărbat la casa lui) al unei mame din „lumea bună”, din simplu teribilism, apasă pedala de accelerație mult peste normal și, orbit de concurența închipuită cu un alt șofer (la fel de orgolios), ucide un copil nevinovat.

„Să-l scăpăm cumva pe bietul băiat de necaz! La urma urmei, și el suferă…”

Copilul trece imediat în planul al doilea, căci intriga filmului stă tocmai în încercarea deculpabilizării cu orice preț a „sărmanului” șofer neatent. Încrengături de relații, telefoane către prefecți și șefi de poliție, intimidări și promisiuni – toate fac parte din scenariul unei fărădelegi privite ca normalitate în lumea celor care nu cunosc grija zilei de mâine. Iar în România se poate orice. Dintr-o dată, viteza automobilului, declarată de inculpat și atestată de „experți”, nu mai iese din limita permisivității legii. Dintr-o dată, polițiștii atât de scandalizați de gravitatea faptului devin, printr-un simplu telefon, docili servanți ai mamei care, îmbrăcată-ntr-o haină scumpă de blană, vine să rezolve problema fiului „inocent”. Dintr-o dată, într-un efort unanim, toți cei angrenați în ancheta incidentului respectiv ajung să-l compătimească pe bietul șofer, și nimeni nu-și mai amintește, ca în seara incidentului, că sărmana victimă a fost aruncată zeci de metri de pe capota bolidului grăbit. Toți caută soluții, toți au și ei o problemă de rezolvat printr-un cuvânt bun la un șef oarecare, toți devin intimidați de telefonul mamei îndurerate a răzgâiatului vitezoman. Vi se pare a fi ceva anormal în asta? Poate, la nivel de principiu, da. În realitate însă, niciun element nu iese din cadrul unei „normalități” de secol XXI în colțul nostru de lume.

Totul e aranjat în cel mai mic detaliu, totul e calculat, cu excepția unui mic amănunt: familia copilului ucis. Prima

măsură se ia, desigur, fără probleme: banii pentru înmormântare. A doua, ceva mai dificilă: întâlnirea cu părinții acestuia. Prin gesturi de bunăvoință, prin mici atenții care să le ușureze grija zilei de mâine, se încearcă o îmbunare a lor, o mică și „normală” corupere.

În altă ordine de idei, un nou conflict (sau doar reaprins) pornește în familia bărbatului „copil nevinovat”: incapabil să-și poată asuma vreo responsabilitate (căci mama l-a salvat întotdeauna printr-o vorbă spusă acolo unde trebuie), ignorant și laș, neînțelegând fapta comisă decât în măsura în care îl poate scoate din aria lui de protecție, el refuză cu înverșunare să apară înaintea părinților victimei sale. Nici rugămințile mamei lui, nici sfaturile tatălui său medic, mai echilibrat și echidistant, nu-l determină a se răzgândi. Mai mult, asaltat de obligațiile ce i se cuveneau, de rugămințile și îndemnurile părinților, îi jignește pe aceștia în cel mai oribil mod cu putință, îi repudiază, îi alungă din viața lui, fără a se mai gândi la consecințe. Nu voi mai insista asupra acțiunii, deoarece n-ar fi un lucru prea greu să ne închipuim cum au decurs lucrurile; fără să ne dăm seama, am prins firul unor astfel de situații, ghicindu-le deja rezultatul.

Față-n față la masa conștiinței

Momentul culminant e acesta: în casa copilului mort, de o parte și de alta a mesei din bucătărie, stau mama acestuia și mama celui care, din inconștiență, i-a răpit atât de repede suflarea vieții. Episodul e, pe cât de dramatic, pe atât de sugestiv. De o parte, mama copilului își amintește ultimele cuvinte ale acestuia, gingășia lui, nevinovăția și puritatea prea tânărului său chip, amintind mereu că acesta „s-a dus la Domnul”, a plecat dintre oameni.

Suferința e mare, însă, pe lângă amarele lacrimi ale mamei, se întrevede o mică nădejde, un licăr de credință. Iar plânsul ei e reținut și supărarea ei nu e cu totul deznădăjduită.

De cealaltă parte însă, lacrimile de mamă ale doamnei cu palton de blană sunt mult mai grele și fără de speranță: copilul ei e mort sufletește, pentru totdeauna, iar suferința pierderii sale iremediabile e cu mult mai mare. Și ea își amintește de clipele frumoase ale copilăriei fiului, de anii în care i-a purtat de grijă, de răsfățurile cu care l-a crescut, de oportunitățile pe care i le-a deschis, de greșelile pe care i le-a acoperit, ș.a.m.d. Și nu înțelege unde a greșit. Și nu înțelege unde l-a pierdut pe drumul acesta.

„Nebune, în noaptea aceasta se va lua de la tine sufletul tău! Și toate acestea ale cui vor fi?”

Nici noi nu vom înțelege de ce copiii noștri ne vor disprețui, de ce se vor comporta întocmai invers față de cum îi vom îndemna, de ce vor șterge cu buretele tot binele pe care ne străduim să-l facem? Pentru că le construim hambare deșarte. Pentru că ne îngrijim de școli, de cariere, ne străduim ca nu cumva să rămână în urma colegilor care și-au cumpărat ultimul telefon, îi trimitem în excursii

și-i încurajăm să ia note cât mai mari, dar nu cercetăm în niciun fel inima lor, nevoile sufletelor care strigă după Dumnezeu. La strânsul recoltei, când aceștia vor trebui să devină oameni în toată puterea cuvântului, bărbați și femei la casele lor, statorniciți în bine și conștienți de responsabilitățile ce li se cuvin, nu se vor mai bucura de roadele îngrămădite în hambare, ci, sufocați de greutățile și întunecimile acestei lumi, vor pierde ce e mai de preț: sufletul. Moartea acestuia este (și trebuie să conștientizăm acest lucru) mult mai dureroasă pentru părinți decât orice altceva pe lume.

Filmul „Poziția copilului” reliefează cu delicatețe etapele acestui proces tragic. Doar lacrimile unei mame mai pot, în astfel de cazuri, să trezească morții, căci, în finalul filmului, ca un licăr de lumină în întunecimea unei peșteri, fiul sărmanei mame din „lumea bună” își cere iertare de la tatăl copilului ucis. Dar s-ar putea ca asta să apară doar în filme...

Mutter und Sohn[1] *oder wie wir uns bemühen, leerstehende Scheunen für unsere Nachkommen zu bauen*

Pr. Sebastian Schipor

Auch wir werden nicht verstehen warum uns unsere Kinder verachten werden, warum sie sich trotz der von uns erteilten, gut gemeinten Ratschläge genteilig verhalten werden, warum sie all unsere mühevoll vollbrachten Taten einfach wie mit einem Schwamm wegwischen werden.

Rumänien ist das Land der Kontraste, das habe ich schnell begriffen, noch bevor ich den Spielfilm von Călin Peter Netzer gesehen habe. Durch diesen Film wurde letztendlich meine Befürchtung bestätigt, indem die elementaren Bestandteile dieser Realität mit Klarheit zum Ausdruck kamen. Die Kluft zwischen den zwei Kategorien der am Fuße der Karpaten lebenden Menschen – der Armen und der Reichen – wird von Tag zu Tag tiefer und es wird immer schwieriger, eine Brücke zwischen den beiden Ufern zu finden.

All jene die diesen Spielfilm gesehen haben werden sicherlich über die Handlung, die Dialoge und die dargestellten Figuren nicht besonders überrascht gewesen sein. Wir sehen nichts Außergewöhnliches, Phantastisches, sondern lediglich ein detailliertes Fresko eines abnormalen, mit Resignation ertragenen Tatbestandes.

Wir leben in einer gespaltenen Gesell-

1 Die genaue Übersetzung des rumänischen Titels lautet „Die Stellung des Kindes“.. Der Regisseur und Drehbuchautor Călin Peter Netzer spielt lt. eigener Aussage auf eine Yoga Stellung an, die der Stellung des Kindes im Mutterleib gleicht. Natürlich ist damit auch der Stellenwert des Sohnes in seiner Beziehung zu seiner dominanten Mutter gemeint. Der hier vorgestellte Spielfilm lief in Deutschland als „Mutter und Sohn“.

schaft, in einem Land in dem nur einige wenige ein Recht auf das Lächeln des Beamten haben, der uns am Schreibtisch gegenübersitzt. Es ist ein Land in dem manche es sich erlauben können arrogant aus einem Geländewagen heraus auf die zu langsamen Passanten am Fußgängerübergang herabzuschauen, an diesen vorbeizurasen und deren „Second Hand“ Kleidung mit Schmutz zu bespritzen. Die Interessen haben die Prinzipien ersetzt, die Leistungen eines jeden werden lediglich vom „väterlichen“ Gönner und Unterstützer anerkannt.

In solch einem Land spielt sich die ganze Handlung dieses Kinofilmes ab. Der verzogene Junge (der paradoxerweise inzwischen ein Mann mit Heim und Familie geworden ist), dessen Mutter zur „guten Gesellschaft“ gehört, tritt aus purer Wichtigtuerei übermäßig auf das Gaspedal. Er bildet sich ein, mit einem anderen, genau so hochmütigen Fahrer einen Wettkampf auszutragen und tötet ein unschuldiges Kind.

„Bewahren wir irgendwie den armen Jungen vor diesem Unglück! Letztendlich leidet ja auch er….“

Die Ereignisse um das „Kind“ verlagern sich danach auf die zweite Ebene, die weitere Handlung des Spielfilms besteht aus dem Versuch, den „armen“, unaufmerksamen Fahrer von seiner Schuld zu befreien.

Das nun folgende Beziehungsgeflecht umfasst Telefonate an Präfekten, Polizeipräsidenten, Einschüchterungen und Versprechungen. All dies gehört zum Drehbuch der Gesetzlosigkeit – einer Regellosigkeit, die für jene Menschen zur Normalität geworden ist, denen die Zukunftssorgen fremd sind. Aber in Rumänien ist alles möglich. Die von dem Beschuldigten angegebene und von den „Experten“ bestätigte Geschwindigkeit überschreitet plötzlich nicht mehr den gesetzlich erlaubten Rahmen. Die Polizeibeamten waren noch vorerst empört über die Tat. Doch auf einmal, nach einem einfachen Telefonanruf werden diese zu ganz gehorsamen Dienern dieser Mutter die – mit einem teuren Pelzmantel bekleidet – herbeigeeilt war um das Problem ihres „unschuldigen“ Sohnes zu lösen. Und alle, die mit der Untersuchung des Vorfalls beauftragt waren, haben nun schlagartig Mitleid mit dem armen Fahrer, niemand erinnert sich mehr an die Erkenntnisse vom ersten Abend, und zwar dass das arme Opfer dutzende Meter weit von der Motorhaube des rasenden Projektils geschleudert wurde. Alle suchen nach Lösungen, alle haben ein Problem, das durch einen passenden Einspruch bei irgendeinem Vorgesetzten gelöst werden könnte, alle sind durch das Telefonat, das von der Mutter des verzogenen Rasers veranlasst wurde, total eingeschüchtert. Ist hier etwas Abnormales festzustellen? Vielleicht im Prinzip, ja. In Wirklichkeit aber gehören die dargestellten Gegebenheiten – in unserem Winkel dieser Welt – zur „Normalität“ des 21. Jahrhunderts.

Alles wird bis ins kleinste Detail eingefädelt und einkalkuliert, nur ein unbedeutendes Detail wird überhaupt nicht berücksichtigt: die Familie des getöteten Kindes. Zuerst wird das Geld für die Beerdigung natürlich problemlos aufgetrieben. Dann folgt die etwas schwierigere Aufgabe: die Begegnung mit den Eltern des Opfers. Durch Gesten des guten Willens und Vorschläge zur Güte findet auch hier eine kleine, „normale“ Bestechung statt.

Im Folgenden bricht ein neuer (oder wieder entflammter) Konflikt in der Familie des Mannes aus. Dieser wird „unschuldiges Kind“ genannt, ist aber ein Ignorant und Feigling, unfähig auch nur irgendeine Verantwortung zu übernehmen (die Mutter hat ihn ja immer durch ein gut platziertes Eingreifen gerettet). Seine Wahrnehmung bezgl. der begangenen Tat bezieht sich nur auf die Gefahr seinen persönlichen Schutzbereich zu verlieren. Er weigert sich hartnäckig den Eltern des Opfers zu begegnen; weder die Bitten seiner Mutter, noch die Ratschläge seines Vaters, ein eher ausgeglichener und ausgewogen handelnder Arzt, können ihn dazu bewegen seine Haltung zu ändern. Je mehr er mit seinen diesbezüglichen Verpflichtungen konfrontiert und durch die Bitten und Anregungen seiner Eltern unter Druck gesetzt wird, beleidigt er diese auf die abscheulichste Art

und Weise, er weist sie zurück, er verjagt sie aus seinem Leben, ohne an die Folgen zu denken. Ich werde nicht darauf bestehen, die weitere Handlung darzulegen. Wir können es uns leicht vorstellen, wie die Dinge weiterhin stattfinden werden. Unbewusst haben wir den Ablauf der Handlung verfolgt, und demzufolge können wir das Ergebnis erahnen.

Von Angesicht zu Angesicht bei der Tischrunde des Gewissens

Der Höhepunkt ist folgender: Im Hause des toten Kindes sitzen am Küchentisch einerseits dessen Mutter und anderseits die Mutter des Gewissenlosen, der dem Kind so schnell den Lebenshauch nahm. Das Geschehen ist überaus dramatisch und überzeugend zugleich. Einerseits erinnert sich die Mutter des Kindes an dessen letzte Worte, an seine Zärtlichkeit und Unschuld, an die Makellosigkeit seines noch so jungen Antlitzes und weist immer wieder darauf hin dass dieses weg von den Menschen, „zum Herrn“, gegangen ist. Doch jenseits des großen Leids und der bitteren Tränen der Mutter ist auch ein bisschen Hoffnung, ein Funken Glaube spürbar. Ihr Schluchzen ist zurückhaltend, in ihrem Kummer ist sie nicht hoffnungslos. Anderseits sind die Tränen der mit dem Pelzmantel bekleideten Mutter schwerer und ohne Hoffnung: ihr Kind ist für immer seelisch tot, das Leid um diesen endgültigen Verlust ist noch viel größer. Auch sie erinnert sich an die schönen Momente aus der Kindheit ihres Sohnes, an die Jahre als sie ihn umsorgt und verwöhnt hat, an die Möglichkeiten die sie ihm geschaffen hat, an die Fehler die sie ihm verdeckt hat, usw. Doch sie ist sich ihrer Verfehlungen nicht bewusst und versteht nicht wo sie ihn auf diesem Weg verloren hat.

„Du Tor, noch in dieser Nacht wird man dein Leben von dir fordern; was du nun aufgespeichert hast, für wen wird es sein?“[2]

Auch wir werden nicht verstehen warum uns unsere Kinder verachten werden, warum sie sich trotz der von uns erteilten, gut gemeinten Ratschläge gegenteilig verhalten werden, warum sie all unsere mühevoll vollbrachten Taten einfach wie mit einem Schwamm wegwischen werden. Der Grund dafür ist, dass wir ihnen leerstehende Scheunen bauen. Wir sorgen uns um gute Schulen, eine erfolgreiche Karriere, wir bemühen uns darum dass unsere Kinder nicht hinter ihren Kollegen zurückbleiben, die sich das neueste Mobiltelefon gekauft haben, wir ermöglichen ihnen Ausflüge, wir ermutigen sie je bessere Schulnoten zu erzielen, erforschen aber auf keine Art und Weise ihr Herz, die Bedürfnisse ihrer Seelen, die nach Gott rufen. Zur Zeit der Ernte müssen diese zu Männern und Frauen mit einem eigenen zu Hause herangereift sein, sie müssen standhaft im Guten und ihrer Verantwortung bewusst sein. Doch sie werden sich nicht der Ernte erfreuen können, die in den Scheunen angehäuft ist. Die Schwierigkeiten und die dunklen Seiten dieser Welt werden sie ersticken, sie werden das Wertvollste, die Seele, verlieren. Wir müssen uns dessen bewusst sein: Der Tod der Seele ist für die Eltern schmerzhafter als alles andere in der Welt.

Der Spielfilm Mutter und Sohn ergründet mit viel Feingefühl die Etappen dieses tragischen Vorgangs – nur die Tränen einer Mutter können in einer solchen Lage die Toten erwecken. Denn am Ende erscheint ein Leuchten in der Dunkelheit einer Höhle: der Sohn der armen Mutter aus der „guten Gesellschaft“ bittet den Vater des getöteten Kindes um Vergebung.

Möglicherweise ereignet sich aber so etwas nur in Spielfilmen …

Übersetzung ins Deutsche: Günter Pflanzer

2 Lk. 12.20.

ÎPS Părinte Mitropolit Dr. Serafim Joantă, distins cu cel mai înalt ordin bavarez

Pr. prot. Alexandru Nan

ÎPS Părinte, Arhiepiscop și Mitropolit Dr. Serafim Joantă, a primit ieri, 14 octombrie 2015, în sala „Antiquarium” a Muzeului Rezidențial din München, **Ordinul de merit bavarez** (***Bayerischen Verdienstorden***), oferit de către Primul-ministru al landului Bavaria, domnul Horst Seehofer (CSU). Ceremonia oficială de acordare a celui mai înalt ordin conferit de către landul bavarez este organizată în fiecare an, în luna octombrie. Anul acesta, 38 de personalități din diverse domenii de activitate ale landului Bavaria au fost distinse cu această distincție de mare onoare.

În scrisoarea în care sunt înșirate argumentele pentru care i-a fost conferit acest ordin sunt menționate doar câteva dintre realizările Înalpreasfinției Sale, din cei peste 21 de ani de când este Întâistătătorul Mitropoliei pentru Europa Centrală și de Nord: cumpărarea bisericii evanghelice din Nürnberg și transformarea ei în Catedrală mitropolitană și Sediu episcopal, înființarea Școlii de pictură, activitatea social-filantropică desfășurată, creșterea numărului parohiilor de la 9 la 70, dar și angajamentul în plan ecumenic și la nivel interortodox. Trebuie remarcat faptul că doar două dintre cele 38 de personalități distinse ieri cu acest ordin au altă naționalitate decât cea germană: ÎPS Părinte Mitropolit Serafim și președintele Academiei grecești din München.

Ordinul de merit bavarez a fost instituit prin lege în anul 1957 și este conferit personalităților care s-au evidențiat prin „merite deosebite aduse Statului și poporului bavarez”. Momentan, 1.654 de persoane dețin acest ordin, numărul lor fiind limitat prin lege la maximum 2000 în viață. Între cele 38 de personalități decorate s-a numărat și Arhiepiscopul Georg Gänswein, secretarul privat al papei Benedict al XVI-lea.

La acest moment festiv, ÎPS Părinte Mitropolit Serafim a fost însoțit de către PS Dr. Sofian Brașoveanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române pentru Germania, Austria și Luxemburg, și de către pr. Alexandru Nan, protopop al Bavariei.

Landul Bavaria este cel mai mare land din Germania, având o suprafață de 70.550 km2 şi o populație de 12.700.000 locuitori. Mitropolia a primit în acest land statutul de Corporație de Drept public („Körperschaft des öffentlichen Rechts”), în anul 2006, recunoaştere urmată şi în alte landuri germane. Potrivit statisticilor de la 31.12.2014, în Bavaria locuiau 96.057 cetățeni români. Aceste date nu includ pe românii care nu mai posedă un act de identitate românesc. Românii din Bavaria sunt deserviți de 15 parohii şi 3 filii.

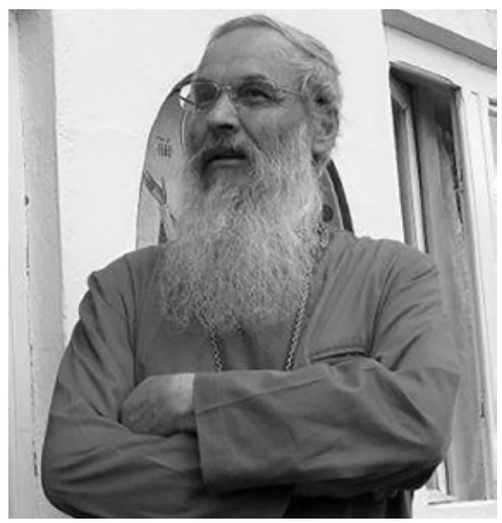

S. E. Metropolit Dr. Serafim Joantă erhielt den Bayerischen Verdienstorden

Dekan Alexandru Nan

Am 14. Oktober 2015 hat der Bayerische Ministerpräsident Horst Seehofer (CSU) S. E. Metropolit Dr. Serafim Joantă von Deutschland, Zentral- und Nordeuropa, im „Antiquarium“ der Residenz von München **den Bayerischen Verdienstorden** verliehen. Im Rahmen eines Festaktes wurden 38 Persönlichkeiten aus verschiedenen Wirkungsbereichen des politischen, sozialen und gesellschaftlichen Lebens mit dem höchsten Orden des Freistaats Bayern ausgezeichnet. In dem Urkunde zur Begründung der Verleihung werden nur einige der vielen Verdienste des Metropoliten erwähnt, der seit mehr als zwei Jahrzehnten Vorsteher der Rumänischen Orthodoxen Metropolie für Deutschland, Mittel- und Nordeuropa ist: so etwa der Erwerb der evangelischen Kirche in Nürnberg und des Gebäudekomplexes in der Fürther Straße, die in den folgenden Jahre zur Kathedrale und zum Sitz der Metropolie wurden, die Einrichtung der Werkstatt für Ikonenmalerei, die Erhöhung der Zahl der Kirchgemeinden von neun auf siebzig, die karitative Tätigkeit der Metropolie und seinen Einsatz in der Ökumene und auf interorthodoxer Ebene.

Es sei hier erwähnt, dass von den 38 Persönlichkeiten, die mit diesem Orden geehrt wurden, nur zwei keine gebürtige Deutsche waren: Metropolit Serafim und der Präsident der Griechischen Akademie in München.

Der Bayerische Verdienstorden ist durch das Gesetz über den Bayerischen Verdienstorden vom 11. Juni 1957 geschaffen worden. Er wird „als Zeichen ehrender und dankbarer Anerkennung für hervorragende Verdienste um den Freistaat Bayern und das bayerische Volk“ verliehen. Derzeit gibt es 1.654 lebende Träger des Bayerischen Verdienstordens. Eine Besonderheit des Bayerischen Verdienstordens ist, dass die Zahl der lebenden Ordensträger auf 2.000

begrenzt ist. Zu den diesjährigen Preisträgern gehörte unter anderem der langjährige Privatsekretär des emeritierten bayerischen Papstes Benedikt XVI., Erzbischof Georg Gänswein.

Metropolit Dr. Serafim Joantă, Erzbischof von Deutschland, Österreich und Luxemburg und Metropolit der Rumänischen Orthodoxen Metropolie für Deutschland, Mittel- und Nordeuropa, wurde bei diesem Festakt vom S. E. Dr. Sofian Patrunjel, Weihbischof des Erzbistums für Deutschland, Österreich und Luxemburg, und Pfarrer Alexandru Nan, Dekan der Rumänischen Orthodoxen Kirche in Bayern, begleitet.

Der Freistaat Bayern ist mit rund 70.500 Quadratkilometern das flächenmäßig größte Land der Bundesrepublik Deutschland und mit 12,7 Millionen Einwohnern das nach Einwohnerzahl zweitgrößte Bundesland. Im Jahre 2006 wurde die Rumänische Orthodoxe Metropolie für Deutschland, Mittel- und Nordeuropa als „Körperschaft des öffentlichen Rechts“ im Freistaat Bayern anerkannt. Dieser Anerkennung folgten andere in mehreren Bundesländern. Gemäss der Statistik vom 31. Dezember 2014 leben 96.057 Rumänen in Bayern. In dieser Statistik wurden diejenigen Rumänen nicht mitgezählt, die keinen rumänischen Pass mehr haben. Die orthodoxen Rumänen, die in Bayern leben, werden von 15 Kirchengemeinden und drei Filialen betreut.

Übersetzung: Dekan Alexandru Nan

A opta întâlnire ATORG (Thüringer Wald, 2.–4. 10. 2015)

Ierodiacon Ioan Popoiu

120 de tineri ortodocși români din Germania și Austria, dar și invitați din Belgia, Spania și România, s-au adunat, în primul sfârșit de săptămână al lunii octombrie (2-4 oct.), în satul de vacanță din Rauenstein (Turingia), la cea de-a opta întâlnire anuală a Asociației Tinerilor Ortodocși Români din Germania. Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Serafim, invitatul din acest an, le-a vorbit tinerilor despre importanța ascezei în urcușul către Dumnezeu și a răspuns întrebărilor. Convorbirile duhovnicești, atmosfera tinerească, promovarea cântului și portului tradițional românesc, focul de tabără, dar și rugăciunea și Liturghia, au completat programul întâlnirii. Asociația Tinerilor Ortodocși Români din Germania (ATORG) a fost înființată în noiembrie 2008 la inițiativa Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit Serafim și a Preasfințitului Părinte Episcop-Vicar Sofian, având ocrotitori pe Sfinții Martiri Brâncoveni, mărturisitori a credinței și exemple de statornicie pentru poporul român. Sub sloganul „Mărturie prin prietenie”, tinerii români din centrul Europei se adună anual, la începutul anului universitar, pentru a petrece un sfârșit de săptămână în rugăciune și convorbiri duhovnicești, legând prietenii și depănând amintiri.

Anul acesta, 120 de tineri de diferite vârste, stabiliți în diferite orașe din Germania și Austria (Augsburg, Bad Wurzach, Bamberg, Berlin, Bielefeld, Bochum, Braunschweig, Bremen, Dresden, Düsseldorf, Ebersberg, Esslingen, Frankfurt, Gießen, Hamburg, Heidelberg, Hof, Hoyerswerda, Jena, Kempten, Konstanz, Leonberg, Mainz, Mannheim, Marburg, München, Münster, Neuendettelsau, Neu-Ulm, Nürnberg, Offenbach, Plauen, Salzburg, Salzgitter, Schenefeld, Siegburg, St. Pölten, Stuttgart, Tübingen, Viena, Villingen-Schwenningen, Wiesbaden, Wildenspring, Wuppertal), dar și din Belgia (Bruxelles) și Spania (Valencia), sau invitați din țară (Iași), au răspuns invitației de a participa la o sărbătoare a Ortodoxiei românești în țările de limbă germană.

Întâlnirea a fost organizată de către tinerii ATORG din München, alături de părintele Nicolae Gilla de la parohia „Sf. Gheorghe” din Tübingen, delegatul Preasfințitului Părinte Sofian. Locul întâlnirii, satul de vacanță „Thüringer Wald”, situat la marginea orășelului Rauenstein, în munții ce despart Bavaria de Turingia, într-o vale pădurosă și liniștită, a fost o alegere excelentă, oaspeții bucurându-se de mult soare și admirând frumoasele culori de toamnă de la începutul lui Brumărel. După-amiaza de vineri s-a încheiat prin rostirea rugăciunii de seară, pe care părintele Nicolae Gilla a împletit-o cu exercițiul spiritual al Rugăciunii inimii.

Sâmbătă, după rugăciunea de dimineață, Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Serafim le-a vorbit tinerilor despre importanța vieții ascetice în urcușul omului spre Dumnezeu. Pornind de la realitatea învățăturii duhovnicești ca dialog viu între părinte și învățăcei, care aproape neagă posibilitatea de a vorbi despre o „conferință” în înțelesul academic, Mitropolitul le-a împărtășit tinerilor din experiența sa de pelerin pe scara mântuirii și de părinte spiritual: în urcușul duhovnicesc este nevoie de multă rugăciune, post și smerenie, care se sprijină reciproc și care își găsesc sensul numai împreună, toate practicate nu ca scop în sine, ci pentru Dumnezeu și în dragoste față de semeni. În „gimnastica” rugăciunii, creștinul trebuie să nu se teamă de lipsa de exercițiu, împrăștierea gândurilor sau rigorile impuse de tradiția trăită în Biserică, ci să caute să se roage cât poate mai bine și mai des de-a lungul zilei, după învățătura marilor duhovnici, căci rugăciunea se învață tocmai prin rostirea ei. Postul, văzut astăzi mai degrabă ca o privațiune de la diferite lucruri plăcute, va deveni cu timpul bucurie duhovnicească și sentiment al libertății față de lucrurile materiale. Smerenia se câștigă atât prin nevoința rugăciunii și a postului, prin iubirea și nejudecarea celui de lângă noi, dar și prin metanii, care implică atât exercițiul duhovnicesc, cât și pe cel fizic, amintindu-i omului că este zidit de Dumnezeu din pământ. Cuvintele părintești ale ierarhului au fost întregite de răspunsurile sale la întrebările tinerilor, în special legate de practicarea credinței în viața de zi cu zi, în mijlocul lumii, care, deseori, socotește străine învățăturile credinței creștine.

După-amiaza însorită a fost dedicată discuțiilor în natură, în cadru a șapte grupe, având ca tematică „revoluția digitală” a societății moderne, depresia și stresul cotidian, societatea de consum, fericirea propusă de lumea de astăzi, toate văzute în paralel cu fericirea vieții creștine, adică bucuria de a fi alături de Hristos și de sfinții Săi, în Biserică. O grupă specială a fost organizată de Ierom. Athanasie Ulea pentru adolescenții prezenți la întâlnire. Seara, după Vecernia la care au slujit părinții participanți la întâlnire (Pr. Nicolae Gilla – Tübingen, Prot. Marius Cristea – Bremen, Ierom. Athanasie Ulea – Chem-

nitz, Pr. Cătălin Soare – St. Pölten și ierod. Ioan Popoiu – Nürnberg), toți s-au bucurat de un program artistic minunat, în care s-au combinat poezia (Luciana Oprea, Andrada Bacără, Pr. Nicolae Gilla, Rodica Plășoianu) cu cântecele populare românești (grupul de copii ATORG München, conduși de Claudia Cătană și Elena Jurca) și virtuozitatea vioarei (Luiza Antonescu, Tudor Andrei și Andrei Ciobanu), apreciate în mod deosebit de ÎPS Serafim, care a lăudat numeroasele talente pe care le au tinerii români. Focul de tabără, chitara și cântecele românești vechi și noi au încheiat o zi minunată și plină de bucurii duhovnicești și tinerești, târziu, către miezul nopții.

Sfânta Liturghie duminicală a fost săvârșită de soborul de preoți prezenți la întâlnire, răspunsurile liturgice fiind date de către toți cei prezenți, într-un cor al prospețimii duhovnicești. În sala de conferințe, devenită biserică prin prezența creștinilor, a icoanelor, a mirosului de tămâie, a cântului bizantin și a straielor românești, Părintele Nicolae Gilla a predicat despre iubirea vrăjmașilor, care este mai ușoară atunci când fiecare se limitează pe el însuși și își dă seama de propriile neputințe. Împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului a copiilor și a tinerilor a fost cununa unei întâlniri aflate sub semnul bu-

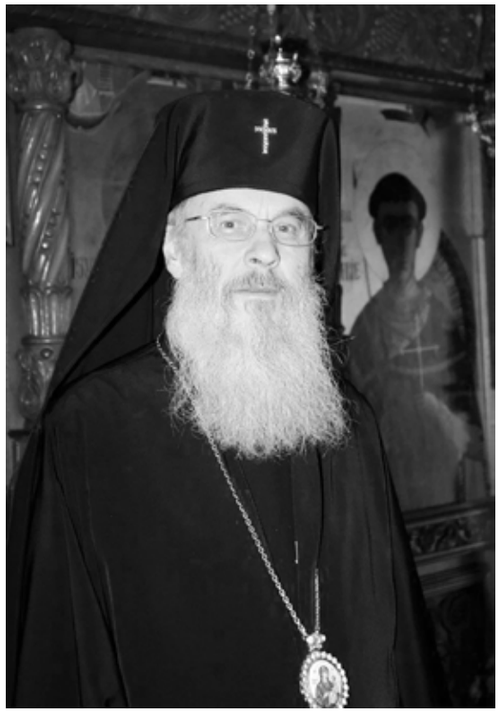

curiei și comuniunii. La sfârșit, toți cei care au participat la Sfânta Liturghie în costume tradiționale au făcut o fotografie comună, încurajând pe toți cei de față ca, în anii ce vin, să facă tot mai viu portul românesc. Pentru anul viitor sunt propuse anumite obiective, precum înmulțirea activităților locale, vizitele între grupurile parohiale ATORG, precum și organizarea unei tabere de vară în țară, la Mănăstirea Oașa.

Das 8. Treffen der Jugendverband ATORG (Thüringer Wald, 2.–4. 10. 2015)

Hierodiakon Ioan Popoiu

120 rumänische orthodoxe Jugendliche aus Deutschland und Österreich, zusammen mit Gäste aus Belgien, Spanien und Rumänien versammelten sich in der ersten Wochenende im Oktober (2. bis 4.) im Feriendorf Rauenstein (Thüringen) an die die achte Jahrestagung des Rumänisch-orthodoxen Jugendverbandes in Deutschland (ATORG). Der eingeladene Vortragender in diesem Jahr war Seine Eminenz Metropolit Serafim. Sein Vortragsthema war „Die Bedeutung der Askese in den Aufstieg zu Gott". Das Programm des Treffens enthielt, in einer jugendlichen Atmosphäre, spirituelle Gespräche, Lieder, Gedichte, Lagerfeuer und traditionelle rumänische Trachten, aber auch Gebet und Liturgie.

Der Rumänisch-Orthodoxe Jugendverband in Deutschland (ATORG) wurde im November 2008 auf Initiative von SE Metropolit Serafim und SE Weihbischof Sofian gegründet und steht seitdem unter dem Schutz der Heiligen Märtyrer Brâncoveanu, Bekenner des Glaubens und Beispiele der Standhaftigkeit für alle Rumänen. Unter dem Motto „Bekenntnis durch Freundschaft" sammeln sich die rumänischen Jugendlichen von Mitteleuropa jährlich zu Beginn des akademischen Jahres. Das Wochenende zusammen ist im Gebet und spirituelle Gespräche verbracht, indem neuen Freundschaften verknüpft werden und Erinnerungen nacherzählt werden.

In diesem Jahr reagierten 120 Jugendliche unterschiedlichen Alters von verschiedenen Städten in Deutschland und Österreich (Augsburg, Bad Wurzach, Bamberg, Berlin, Bielefeld, Bochum, Braunschweig, Bremen, Dresden, Düsseldorf, Ebersberg, Esslingen, Frankfurt, Gießen, Hamburg, Heidelberg Hof, Hoyersweda, Jena, Kempten, Konstanz, Leonberg, Mainz, Mannheim, Marburg, München, Münster, Neuendettelsau, Neu-Ulm, Nürnberg, Offenbach, Plauen, Salzburg, Salzgitter, Schenefeld, Siegburg, St. Pölten, Stuttgart, Tübingen Wien, Villingen-Schwenningen, Wiesbaden, Wildenspring, Wuppertal), aber auch von Belgien (Brüssel), Spanien (Valencia) und Rumänien (Iași) an die Einladung und versammelten zu einem Fest der rumänischen Orthodoxie in den deutschsprachigen Ländern.

Das Treffen wurde von der Gruppe ATORG-München, zusammen mit Vater Nicolae Gilla von „Hl. Georg" Pfarrei in Tübingen, den Delegierten von Weihbischof Sofian, organisiert. Als Veranstaltungsort wurde das Feriendorf Rauenstein ausgewählt, welches in einem Tal in der „Thüringer Wald" Berge (an der Grenze zwischen Bayern und Thüringen) sich befindet. Dies war eine ausgezeichnete Wahl, welche die Wärme der Sonne und die Farben des Herbstes zu Beginn Oktobers zusammenbrachte. Der Freitagnachmittag beendete mit dem Abendgebet, welches zum Vorschlag Vaters Nicolae Gilla, mit der geistige Übung des Gebets des Herzen (Jesusgebets) gewoben war.

Das Samstag-Morgengebet wurde von der Konferenz Seiner Eminenz Metropolit Serafim gefolgt, der an den Jugendlichen über die Bedeutung des asketischen

Lebens in den Aufstieg des Menschen zu Gott sprach. Metropolit Serafim ging von der Realität des geistigen Unterrichts als lebendigen Dialog zwischen geistigen Vater und Schülern aus. Diese Perspektive fast verweigert die Idee einer „Konferenz“ im akademischen Sinne. Stattdessen teilte Metropolit Serafim den Jugendlichen seine Erfahrungen als Pilger auf der Leiter des Heils und als geistiger Vater mit. Der geistliche Aufstieg benötigt viel Gebet, Fasten und Demut, welche sich gegenseitig unterstützen und nur in Zusammenhang miteinander ein Sinn finden. Alle Tugende sind nicht als Selbstzweck praktiziert, sondern um Gottes willen und für die Nächstenliebe. Der Christ soll keine Angst wegen der Erfahrungsmangel in der „Gymnastik“ des Gebets haben, wegen den Verstreuen Gedanken oder wegen der zu höheren Ziele. Stattdessen soll er eher versuchen, besser und häufiger im Laufe des Tages zu beten. Laut der Lehr der großen geistlichen Väter lernt man zu beten, indem man gerade betet. Das Fasten wird heute mehr als eine Entziehung aus verschiedenen angenehmen Dinge gesehen. Aber mit der Übung wird es sich in geistige Freude das Gefühl der Freiheit von materiellen Dingen verwandeln. Die Demut wird sowohl durch Gebet und Fasten gewinnt, als auch durch die Nächstenliebe und Nicht-Beurteilung der anderen. Dazu spielt eine große Rolle auch die „Metanien“ (Niederwerfungen), welche gleichzeitig geistigen und körperlichen Übungen sind und erinnern uns, dass der Mensch von Gott aus der Erde geschaffen wurde. Die väterlichen Worte des Metropoliten wurden durch seine Antworten an den verschiedenen Fragen abgeschlossen. Es ging vor allem um die Praxis des Glaubens im täglichen Leben, in der Mitte einer Welt, welche die Lehren des christlichen Glaubens oft als fremd hält. Der sonnige Nachmittag wurde zu Diskussionen gewidmet. Sieben verschiedenen Gruppen haben verschiedenen Subjekten

thematisiert, darunter: die sogenannte „digitale Revolution” der modernen Gesellschaft, die alltägliche Depression und Stress, die Konsumgesellschaft, die von der heutigen Welt vorgeschlagene Glück, alle diese durch die Freude des christlichen Leben gespiegelt, das heißt die Freude in der Kirche mit Christus zusammen mit seiner Heiligen. Eine spezielle Gruppe wurde von Hieromönch Athanasie Ulea für die anwesende Teenagers organisiert. Abends nach der Vesper (an welcher zelebrierten zusammen: Vater Niolae Gilla -. Tübingen, Dekan Marius Cristea - Bremen, Hieromönch Athanasie Ulea - Chemnitz, Vater Catalin Soare - St. Pölten und Hierodiakon Ioan Popoiu - Nürnberg) alle TeilnehmerInnen haben einen künstlerischen Abend genossen. Gedichte (Luciana Oprea, Andrada Bacără, Vater Nicolae Gilla, Rodica Plăşoianu) wurden mit Rumänischen Volkslieder (die Kindergruppe von ATORG München, unter der Leitung von Claudia Cătană und Elena Jurca) und virtuöse Geigenmusik (Luiza Antonescu, Tudor Andrei Andrei Ciobanu) kombiniert. Metropolit Serafim hat sich darüber sehr gefreut und lobte die vielen Talente der rumänischen Jugendlichen. Das Lagerfeuer, die Gitarre und viele rumänische alte und neue konkurrierten zu einem wunderschönen Ende eines Tages voller spiritueller und jugendlicher Freude bis spät in der Mitternacht.

Die sonntägliche Göttliche Liturgie wurde bei allen anwesenden Geistlichen gefeiert und die liturgischen Antworten von allen Jugendlichen in einem Chor der geistigen Frische gegeben. Der Konferenzraum wurde Kirche durch die Anwesenheit von Christen, Ikonen, Geruch von Weihrauch, byzantinischen Gesang und rumänische volkstümliche Kleidung. Vater Nicolae Gilla hat über die Feindesliebe gepredigt, welche einfacher zu üben ist, wenn jeder begrenzt sich und sieht seiner eigenen Schwächen. Die Kommunion mit dem Leib und Blut Christi war der Kranz eines Treffens unter dem Zeichen der Freude und der Gemeinschaft. Schließlich gruppierten alle diejenigen, die an der Liturgie den traditionellen Kostümen trugen, und nahmen ein gemeinsames Bild. Dadurch ermutigten sie alle, damit in den kommenden Jahren der rumänischen Tracht mehr und mehr lebendig wird.

Für das nächste Jahr wurden Vervielfachung lokaler Aktivitäten und Besuche unter ATORG-Pfarrgruppen vorgeschlagen, sowie die Organisierung einer Sommerwoche in das Kloster Oașa (Rumänien).

Übersetzung: Hierodiakon Ioan Popoiu

Sub un alt cer… Arca mântuirii din Apele Nordului

Pr. Daniel Dascălu

La finele anului 2015, la editura Felicitas a Episcopiei Ortodoxe Române din Europa de Nord, de la Stockholm, Suedia, din inițiativa și cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Macarie Drăgoi, a apărut albumul *„Arca mântuirii din apele Nordului”*. Lucrarea aceasta prezintă osteneala pe care comunitatea românească din Sölvesborg, Suedia, a depus-o de peste 5 ani în vederea construirii unui locaș de cult propriu în partea de sud-est a regatului scandinav, fiind primul locaș ridicat de la firul ierbii în această parte a Europei.

Cuvântul de încurajare al Preasfințitului Părinte Macarie surprinde grija părintească pentru păstoriți, de a-i conduce

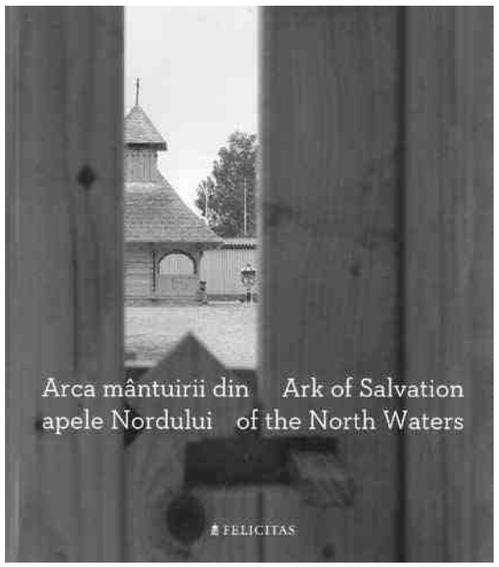

pe toți spre mântuire: „Vă îndemn cu toată stăruința, preaiubiții mei fii și fiice sufletești, să veniți în toată vremea aici, la altarul euharistic din Sölvesborg, să vă împărtășiți din harul Preasfintei Treimi, care se revarsă în chip deplin de la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie; să vă împărtășiți din harul pe care Îl revarsă Preaiubitorul Iisus atunci când ne închinăm la icoana Sa, a Veșnicului Arhiereu, dar și la icoana lui Iisus copilul, Iisus Emanuel, care stă cu atâta dragoste, gingășie și bucurie pe brațele călduroase ale Maicii Sale…”.

Acest album inedit conține imagini deosebite de la momentul sfințirii (realizate de dl. Eugen Vasile), dar și detalii arhitecturale și stilistice ale chivotului, realizat din lemn bucovinean, în stil oltenesc, de către meșteri din Maramureș. Textul acestor imagini a fost scris de cunoscutul ziarist Răzvan Bucuroiu, prezent la acest eveniment.

„Aceasta este Biserica vie, aceasta este comunitatea Cuminecării, acesta este pâlcul celor aleși pentru a pregusta Împărăția, prin Hristos euharistic, aici, pe pământ. Oamenii au venit la slujba de sfințire cu încredințare și au plecat cu bucuria în suflet că cineva le-a dăruit exact ceea ce le-a promis. Le-a dăruit o biserică, le-a dăruit o comunitate, le-a dăruit instrumentele concrete ale păstrării identității lor. Iar faptul că acum își pot ridica cu onoare capul, având un sălaș al rugăciunii numai

al lor, îi face să se simtă puternici, uniți, încrezători. Viitorul sună bine, mântuirea e posibilă!” – după cum notează domnul Răzvan Bucuroiu în rândurile albumului.

La acest moment deosebit pentru Episcopia Europei de Nord și pentru parohia ortodoxă română din Sölvesborg s-a pus gândul ca ceea ce s-a concretizat în 12 septembrie 2015, prin târnosirea acestei biserici, chivot scandinav, să se imprime nu doar în amintirea și în mintea celor care au participat la eveniment, ci în ale acelora care vor dori să ofere o mărturie frumoasă a ceea ce s-a întâmplat acolo într-un frumos album.

„Arca mântuirii neamului din apele Nordului” suprinde în textul autorului ceea ce au simțit el și cei prezenți, pentru ca fotografii invitați să imprime ceea ce au văzut, ca noi să avem parte de o mică fărâmă din arca ce îi conduce la mântuire pe românii care locuiesc în apele reci și înghețate ale Nordului. Importanța unui astfel de album, carte de vizită și mărturie vie a lucrării comunităților românești din diaspora, rezidă și din aceea că oprește și înveșnicește pentru o vreme clipa dăruirii noastre către Dumnezeu. Viteza cu care toate evenimentele se derulează, robia tehnologică sub care ne așezăm voluntar și măsura greșită a lucrurilor pe care ne-o impune de multe ori societatea de consum sunt anulate de chipurile și făcliile de lumină, de detaliile lemnului și de culoarea portului popular pe care le purtau oamenii în acele momente ale așezării lor în preajma sfântului prestol.

Acest album este mărturia comunității din Sölvesborg, dar și a celor din diaspora, pentru a arăta celorlalți cine sunt românii. Albumul-mărturie, editat bilingv, în limba română și în engleză, oferă detalii ale sculpturii lemnului pe care ochiul grăbit al omului de azi nu le mai vede, dar și imagini ale slujbei de sfințire, cu emoții vădite pe chipurile celor prezenți.

Unter einem anderen Himmel… Die Arche des Heils in den Gewässern des Nordens

Pfr. Daniel Dascălu

Am Ende des Jahres 2015 ist im Verlag Felicitas der Rumänisch-Orthodoxen Diözese von Nordeuropa und mit dem Segen Seiner Eminenz Macarie Dragoi der Bildband „Die Arche des Heils in den Gewässern des Nordens“ erschienen. Das Werk präsentiert die fünfjährige Arbeit der rumänischen Pfarrgemeinde in Sölvesborg (Schweden) beim Bau einer eigenen Kirche im Süden Schwedens. Die Holzkirche stellt den ersten, von den Fundamenten eigens errichteten, rumänisch-orthodoxen Kirchenbau in diesem Teil Europas.

Das Vorwort des Bischofs Macarie bringt die väterliche Fürsorge für die auf dem Weg zum Heil sich befindenden Gläubigen dieser Pfarrgemeinde zum Ausdruck: „Liebe geistliche Söhne und Töchter, ich rufe euch auf, immer an den Gottesdiensten dieses eucharistischen Altars in Sölvesborg teilzunehmen und an der Gnade der Hl. Dreieinigkeit teilzuhaben. Diese gießt sich auf uns in vollkommener Form bei jeder Heiligen und Göttlichen Liturgie. Habt Anteil an der Gnade, die der allliebende Jesus auf uns überströmt wenn wir Seine Ikone verehren, die Ikone des Ewigen Hohenpriesters, aber auch die Ikone Jesu-Emmanuel als Kind, der mit so viel Liebe, Sanftmut und Freude in den Armen Seiner Mutter sitzt…“

Der Bildband beinhaltet wunderschöne Fotos vom Tag der Kirchenweihe (Fotograph: Eugen Vasile), aber auch Bilder mit Details der Architektur dieser Holzkirche. Das Holz stammte aus Bukowina (Nord-Ost-Rumänien), wobei die Kirche im Oltenia-Stil (Oltenia: Süd-Rumänien) von Handwerkern aus Maramuresch (Nord-Rumänien) gebaut wurde. Der Text zu den Fotos wurde vom renommierten

rumänischen Journalist Razvan Bucuroiu verfasst. Er schreibt an einer Stelle des Buches: „Dies ist die lebendige Kirche, dies ist die Gemeinschaft der sakramentalen Kommunion, dies ist die Schar der Auserwählten, die das Reich hier auf Erden durch den Empfang des eucharistischen Christus vorweg erfahren. Die Menschen sind zu diesem Gottesdienst der Kirchenweihe mit Glaubensgewissheit gekommen und sind nach Hause gegangen erfüllt von der Freude, dass Jemand ihnen das geschenkt hat, was sie sich erhofft haben. Er hat ihnen eine Kirche, eine Gemeinde geschenkt, mit anderen Worten die konkreten Instrumenten womit sie ihre Identität bewahren können. Sie empfinden die Ehre, eine eigene Gebetsstätte zu haben, und dies macht sie stark, dies eint sie und gibt ihnen Vertrauen. Die Zukunft klingt gut, das Heil ist möglich!“

Der Entschluss zum Verfassen eines Bildbandes entstand selbst am Tag der Weihe dieser innigen Kirche – eine wahre „skandinavische Bundeslade“ – am 12. September 2015. Damit können die unvergesslichen Eindrücke jenes wunderbaren Tages wie ein Erinnerungszeugnis auch an diejenigen weitervermittelt werden, die nicht dabei sein konnten.

Der Text des Buches „Die Arche des Heils in den Gewässern des Nordens“ gibt die Gefühle des Autors wieder; die Fotografien geben dafür einen kleinen Eindruck davon wieder, was diese Kirche denen vermittelt, die in ihr beten und den Weg des Heils suchen: eine Arche, die auf den eisigen Gewässern des Nordens schwimmt… Der Bildband ist auch eine Visitenkarte und ein lebendiges Zeugnis des gemeinschaftlichen Werkes einer rumänischen Pfarrgemeinde in Diaspora. Als solches, ist das Buch auch der Versuch, ein Moment aus unserer Hingabe zu Gott zu verewigen. Die Schnelligkeit womit all die Ereignisse unseres Lebens fortgehen, die technologische Unterordnung unserer Existenz aber auch der falsche Maß der Dinge, den eine Konsumgesellschaft uns aufdrückt: all dies wird aufgelöst von den Ikonenbildern und den Kerzenlichtern, den Holzdetails und den Farben der Volkstrachten, die die Menschen an diesen Tag trugen.

Der Bildband ist das Zeugnis der Pfarrgemeinde in Sölvesbörg, und damit all derjenigen die in der Diaspora leben, um den Anderen zu zeigen, wer die Rumänen sind. Der Bildband ist zweisprachig verfasst (Rumänisch und Englisch) und es zeigt bei einem flüchtigen Blick kaum zu bemerkende Details aus der Schnitzereien der Holzkirche, sowie bewegende Bilder von Menschen beim Gottesdienst der Kirchenweihe.

Übersetzung ins Deutsche: Pfr. Ioan Moga

Împărăția din regat

Răzvan Bucuroiu

„Biserica parohiei ortodoxe române din orașul suedez Sölvesborg, având hramul „Sfinții Martiri și Mărturisitori Năsăudeni Atanasie Todoran din Bichigiu, Vasile din Mocod, Grigorie din Zagra și Vasile din Telciu”, a fost târnosită sâmbătă, 12 septembrie 2015. Slujba de sfințire a fost oficiată de către Preasfințitul Părinte Macarie, Episcopul Ortodox Român al Europei de Nord, înconjurat fiind de un sobor de preoți și diaconi”(Agenția de știri Basilica). O știre între altele, care nu face – probabil – pe nimeni să tresară. Da, însă pe nimeni dintre aceia care o citesc și nu știu ce este, de fapt, în spatele ei. Haideți să vă spun eu...

Un tricolor al faptei

Am aterizat la Copenhaga vineri seara, pe 11 septembrie. Obosit de drum, cu avioane schimbate la Amsterdam, credeam că mă trântesc într-un pat de hotel și, gata, cad într-un somn adânc. Nici vorbă! Direct la drum, cu destinația Suedia. A, da, uitasem că mă aflam pe teritoriul eparhiei Europei de Nord, acolo unde românii – asemeni gazdelor lor – aproape că nu-și dau odihnă nicicând. Mai ales preoții, după exemplul neobosit al Episcopului lor, Preasfințitul Macarie Drăgoi. E drept, acesta beneficiază de atuul vârstei (rămâne cel mai tânăr Episcop din Sinod), însă dinamica lui are și altă sursă, despre care voi vorbi mai târziu.

Zis și făcut: pe la unu și jumătate noaptea ajungem în Sölvesborg, la un hotel vechi și șarmant, păstrând un îmbufnat aer scandinav de secol 19. În hol cine era? Episcopul Macarie, care a ținut să ne dea îmbrățișarea frățească și binecuvântarea arhierească. Am primit-o cu bucurie, dimpreună cu sfatul că „la chiuveta din baie este cea mai bună apă plată din Suedia”, așa că m-am dus glonț la culcare. Dimineața însă lucrurile arătau altfel, după somnul odihnitor. Am pornit veseli spre biserica cea nouă, care urma să fie târnosită. Nu îmi imaginam nimic despre loc, despre oameni, despre ambianța generală – așadar, m-am lăsat cu totul purtat de evenimentele în derulare. Și bine am făcut. Căci surprizele s-au ținut lanț: locul neted și curat unde creștea un mugur de biserică de lemn, aerul tare, limpede, oamenii prezenți în număr mare (peste 300 de creștini, ceea ce pentru Suedia este chiar mult), copiii – la greu: presă, sobor de preoți, autorități locale suedeze, reprezentanți ai ambasadei României. Ce

mai, era prezentă în mic, la scară, întreaga umanitate românească din diaspora!

Acum exact cinci ani, la 12 septembrie 2010, se punea în acest loc piatra de temelie a viitoarei biserici ortodoxe românești, prima ctitorie ridicată „de la iarbă” pe pământ scandinav. Dar cum? Proiectul urma modelul bisericilor de lemn din Oltenia, meșterii sunt din Maramureș – mai exact, din Ieud –, iar lemnul vine direct din Bucovina. Așadar, cele trei provincii românești s-au unit în mod simbolic, ca într-un tricolor al faptei, și au ridicat în înghețata Suedie o bisericuță de lemn, frumos mirositoare, cu icoane pictate în culori calde (realizate de Camelia Munteanu), cu ambianță umană și liturgică deosebită. Frumos dar făcut Nordului, remarcabilă realizare a ctitorilor și purtătorilor de grijă, tenace lucrare a Episcopului care dezgheață prejudecățile și clatină zidurile neîncrederii. Asta e condiția românului care și-a părăsit țara în căutarea unui loc mai bun sub soarele prosperității: aceea de a confirma permanent bunele sale intenții, de a lucra mai mult ca alții, de a fi cu un pas înaintea tuturor doar pentru a le fi egal... Un paradox, ai zice, dar e un paradox al integrării într-o altă lume, al efortului de a-ți depăși propria condiție. Paradoxul cel mare însă acesta este: ceea ce statul român împrăștie pe drumurile Europei, Biserica adună. Toată acea energie umană creatoare pe care o alungă în lumea largă politicienii români – prin nepăsare, nepricepere, lăcomie sau rea intenție – o adună și o restaurează Biserica lui Hristos sub acoperământul ei! Țara îi risipește, Biserica îi adună. Statul dizolvă și împrăștie, preoții – ca niște câini ciobănești ai românismului – adună oile risipite. Politica dezbină, Hristos reface comuniunea. Exact asta am simțit la Sölvesborg, cu ocazia târnosirii bisericii, iar cuvintele de la predică ale P.S. Macarie mi-au întărit

convingerea că altarul este singurul loc unde românii vor să stea laolaltă. Sub ocrotirea sfinților, sub privirile Maicii Domnului (Episcopul a relatat, în predică, o frumoasă poveste și o pildă, totodată), în adierea harului sfințitor, oamenii devin oameni, iar românii noștri parcă învie. De altfel, frumosul port popular, tricolorul și toate celelalte semne de recunoaștere a identității au fost prezente (inclusiv nelipsitele sarmale de la agapa frățească). Preotul paroh Alin-Ioan Popa a fost hirotesit iconom stavrofor pentru tot efortul depus, iar părintele Gheorghe Brădățean, președintele Asociației Proprietarilor de Păduri din Protopopiatul Fălticeni, a primit distincția eparhială „Crucea Nordului” pentru preoți. Interesant acest preot moldovean, cu o abordare narativă în stilul lui Ion Creangă, dublată de teologie și tact pastoral. Corul eparhiei scandinave a completat fericit ambianța acelei zile

de neuitat, în care s-a adeverit că fiecare dintre cei prezenți a avut o contribuție decisivă la bunul mers liturgic şi cultic al comunității de acolo.

La Jönköping am văzut o biserică-bijuterie!

Macarie Episcopul m-a îndemnat să văd şi alte fațete ale ortodoxiei boreale, aşa că imediat după agapa comunitară am luat drumul oraşului Jönköping (se citeşte Ionşoping), alături de părintele Ovidiu-Theodor Băncilă, care este şi purtătorul de cuvânt al eparhiei. Preotul acesta are o poveste foarte frumoasă şi palpitantă, „debarcând" acum câțiva ani în Suedia cu familia, pe o iarnă adevărată, de minus 25 de grade, în plin necunoscut, doar cu obiectele liturgice ale viitorului altar ortodox în bagaje. Aşa se face că a nimerit – providențial! – într-o comunitate de români bănățeni, dintre care mulți provenind din... Banatul sârbesc (eu însumi am fost dat în grija lui Petrică, un român din Vîrşeț, Serbia). Părintele însuşi are legături puternice cu Reşița, dar şi cu Bucureştiul, şi cu Constanța... Este foarte bucuros că păstoreşte această comunitate, este mândru că se integrează în viața socială şi culturală a locului, mai ales că Jonkoping are o intensă viață universitară, animată de tineretul studios (11.000 de studenți), de aici fiind şi Agnetha Falstkog, blonda din faimosul grup Abba. Oraşul este foarte frumos, situat pe malul unui lac enorm (Vattern, al doilea ca mărime din Suedia), iar tot acolo funcționează şi binecunoscuta firmă Husqvarna. În rest, cer apăsător, plumburiu, oameni amabili, restaurante scumpe...

Biserica românilor este o bijuterie! Cumpărată cu bani din donații făcute de această comunitate mică, dar inimoasă, biserica a avut alți proprietari cultici în trecut, dovadă şi forma ei tipic protestantă. Înconjurat de un fost cimitir pentru copiii care au murit de o epidemie în perioada interbelică, aşezământul este pur şi simplu fermecător, iar transformarea lui într-unul ortodox a presupus totuşi un efort minimal. Biserica aşteaptă să fie târnosită, acest lucru putându-se face oricând – cel mai probabil primăvara viitoare, înainte de Marele Post. Printre membrii comunității se numără şi o cântăreață de muzică populară din Maramureş (care a venit la slujbă în frumosul port de Rozavlea), oameni de toată mâna, de toate profesiile şi vârstele. Îi leagă credința şi... muzica, aici făcându-se auzite cele mai frumoase pricesne bănățeneşti, acea muzică tânguită, care-ți merge direct la suflet! La biserică, duminica, vin între 30 şi 50 de credincioşi de pe întreaga rază a localității, dar şi de la distanțe mari. Şi acestea în Suedia chiar sunt mari...

Aici am avut ocazia să cunosc tânăra familie Drăgan, stabilită de vreo cinci ani în Suedia. Constantin este un fost ziarist din România (Realitatea TV, RFI etc.), actualmente profesor de franceză la o şcoală de aici (dar încă asigură diferite corespondențe de presă; recent a fost la Budapesta, pentru a face un reportaj despre refugiații din Orient), cu soția medic stomatolog şi cu doi copii gemeni. Integrați de minune, fără a-şi pierde amprenta personală şi comunitară (şi nici umorul), cei doi braşoveni nu regretă pasul făcut, cu atât mai mult cu cât biserica le asigură acea gură de oxigen identitară, care este garanția bunului mers al lucrurilor în plan sufletesc.

Locul unde plouă 300 de zile pe an

Familia Drăgan m-a condus la Borås (se citeşte Buros), acolo unde trebuia să-l cunosc pe părintele Alin-Silviu Iosif. Şi aici am avut parte de o surpriză extrem de plăcută, tânărul paroh fiind un om cald, prietenos şi deschis. Slujeşte în frățietate cu grecii, într-o biserică improvizată cu mult bun gust, la demisolul unei grădinițe. Caldă, această arcă subterană a salvării ne-a primit cu ospitalitate chiar de ziua Sfintei Cruci (14 septembrie). Trei grecoaice şi o mână de români au participat în acea dimineață de luni la Liturghie. Cântarea a asigurat-o o profesoară de muzică, originară din Banatul sârbesc, care se necăjea foarte tare când greşea; de fapt, noi nici nu sesizam greşelile – cânta chiar foarte bine –, însă acribia interpretării nu-i dădea linişte femeii. „Sufletul" acelei dimineți a fost Andrei, copilul de trei anişori al familiei Iosif, care se va rotunji cât de curând cu un nou-născut. Şi viața acestui tânăr preot, de loc din Arad, este una interesantă... Inițial, deşi făcuse Facultatea de Teologie, nu s-a mai gândit multă vreme să devină slujitor al altarului. Şi aşa se face că a plecat la lucru în Suedia, având o meserie foarte clară, complet diferită de chemarea preoției: vopsitor auto. Mai exact, tehnicianul care prepară culorile. Însă anul trecut, după o convorbire cu Episcopul Macarie, acesta l-a convins să nu-şi uite destinul sacerdotal şi să revină pe drumul inițial, cel al preoției. Ceva extrem de important şi tainic s-a redeşteptat în sufletul tânărului, şi din acel moment a primit gândul respectiv cu mare entuziasm. A fost hirotonit preot exact în oraşul în care şi muncea şi locuia: Boras. Acum viața lui se desfăşoară între atelierul auto şi altar, cu regretul de a nu avea o biserică proprie, numai a românilor, din acest motiv trebuind să slujească sâmbăta. Dar fiind la început de drum, cu energiile intacte, suntem siguri că va găsi, alături de comunitatea de români de aici, calea spre visul lor cel mai de preț: o bisericuță românească numai a lor!

Părintele m-a purtat prin orășelul suedez în care plouă aproape 300 de zile pe an, dar care acum mima o bizară bunăvoință meteo, cu ceva soare. Lumea se plimba pe străzi ziua în amiaza mare, emigranții vorbeau tare și fumau, copiii blonzi ai vikingilor aveau o energie debordantă (deși mănâncă dulciuri doar în weekend!), bătrânii erau veseli, iar România părea așa de departe... Ea s-a mai apropiat puțin de noi în timpul mesei, când doamna preoteasă – gazdă desăvârșită – a scos „arma secretă": un cârnat bănățean adevărat! Și nu știu cum se face că România noastră prinde gust și viață oriunde am fi, orice am face. Ceva mai presus de voința noastră, de rațiune și de context ne amintește – când dureros, când vesel – că avem o țară și că, totuși, ea nu ne mai are pe noi...

Pentru mine, „lecția suedeză" arată astfel: România e o stare de spirit, o stare sufletească, iar cei care acceptă finalmente asta trăiesc liniștiți, oriunde s-ar afla. Mai precis, dacă ești român și te comporți firesc, purtându-ți identitatea cu naturalețe, traumele depărtării de casă sunt atenuate. Asta în plan personal, sufletesc. Iar ca preot în diaspora, ei bine, acolo poate fi întâlnită adevărata preoție, adevărata jertfă! Să alergi distanțe colosale pentru fiecare suflet, cu timp și fără timp, să stai tot timpul printre străini căutându-i pe ai tăi, să te smerești fără să-ți vină, ci doar prin natura împrejurărilor, să faci misiune reală printre oameni veniți la lucru și nu la hram este deosebit de dificil. Te mângâie însă gândul că refaci, cumva, Împărăția Cerurilor în regatul pământesc al Suediei, că însămânțezi căldura credinței în solul uman rece al Nordului, că dai pâinea Vieții celor plecați în căutarea pâinii celei de toate zilele.

Das Gottesreich im Königreich

Răzvan Bucuroiu

„Die rumänisch-orthodoxe Pfarrkirche in der schwedischen Stadt Sölvesborg, wurde mit dem Patrozinium „Hl. Märtyrer und Bekenner von Nasaud Atanasie Todoran aus Bichigiu, Vasile aus Mocod, Grigore aus Zagra und Vasile aus Telciu" am Samstag, dem 12. September 2015 eingeweiht. Der Kirchweihegottesdienst wurde zelebriert von seiner Eminenz, dem Bischof Macarie, dem rumänisch-orthodoxen Bischof von Nordeuropa, umgeben von Priestern und Diakonen..."(Kirchliche Presseagentur Basilica).

Eine Nachricht unter vielen, die wahrscheinlich niemanden beeindruckt. Ja, das betrifft diejenigen, die eine solche Nachricht lesen aber nicht wissen, was alles dahinter steckt. Lasst mich euch erzählen worum es geht...

Das Trikolore der Tat

Ich bin Freitagabend, dem 11. September in Kopenhagen gelandet. Müde nach einer anstrengenden Reise, mit Zwischenlandung in Amsterdam, dachte ich nur daran, einen tiefen Schlaf in einem Hotelbett genießen zu können. Davon aber keine Rede! Wir sind direkt ins Auto gestiegen mit der Destination Schweden. Ah, ich hatte vergessen, wir sind hier auf dem Gebiet der Diözese von Nordeuropa, wo sich die Rumänen – genauso wie ihre Gastgeber – keine Ruhe gönnen. Vor allem die Priester nach dem Vorbild Ihres Bischofs, S.E. Macarie. Das stimmt, er hat den Vorteil des Alters (er bleibt der jüngste Bischof aus der rumänischen Synode), aber seine Dynamik hat auch eine andere Quelle, von der ich später berichten werde.

Gegen 1.30 Uhr in der Nacht kommen wir in Sölvesborg an, in einem alten aber charmanten Hotel, mit einem etwas verkommenen skandinavischen Flair des 19. Jh. Wer wartete auf uns im Flur, mitten in der Nacht? Bischof Macarie, der uns unbedingt brüderlich begrüßen und den Willkommenssegen geben wollte. Wir haben den bischöflichen Segen mit Freude empfangen, genauso wie seinen Rat, dass das „Leitungswasser im Bad das beste stille Mineralwasser in Schweden ist". Ich bin dann sofort schlafen gegangen. Nach einem guten Schlaf sahen die Dinge am Morgen für mich etwas anders aus. Froh und munter sind wir zur neuen Kirche gegangen, die eingeweiht werden sollte. Ich hatte keinerlei Vorstellungen über die Ortschaft, die Menschen, die Gesamtstimmung – so habe ich mich von den Ereignissen tragen lassen. Es war gut so. Denn die Überraschungen kamen eine nach der anderen: die flache und saubere Gegend wo die Holzkirche stand, die starke und klare Luft, die zahlreichen Menschen (über 300 Christen, was für Schweden sehr viel ist), die ganz vielen Kinder, die Presse, die Priesterschaft, die lokalen Behörden, die Vertreter der rumänischen Botschaft. Im Kleinen war die ganze rumänische Diaspora dort vertreten!

Vor genau 5 Jahren, am 12. September 2010, fand die Grundsteinlegung dieser rumänisch-orthodoxen Kirche statt, des ersten von den Fundamenten aus begonnenen Kirchenbaus auf skandinavischem Boden. Das Projekt folgt dem Modell der Holzkirchen in Oltenia (Süd-Rumänien),

die Handwerker kamen aus Maramuresch (Nord-Rumänien), genauer aus Ieud, das Holz kam direkt aus Bukowina (Nord-Ost Rumänien). Also, alle drei historischen rumänischen Landesteile haben sich symbolisch geeint in einer Trikolore der Tat und haben im eisigen Schweden eine Holzkirche errichtet, wohlduftend, mit warmen Ikonen ausgestattet (angefertigt von Camelia Munteanu), mit einer ganz besonderen menschlichen und liturgischen Atmosphäre. Ein schönes Geschenk an den Norden, ein beeindruckendes Werk der Stifter und Wohltäter, dabei auch harte Arbeit seitens des Bischofs, der die Vorurteile zerschmelzen lässt und die Mauer des Misstrauens niederreißt. Das ist das Schicksal des Rumänen, der sein Land verlassen hat, auf der Suche nach einem besseren Ort unter der Sonne des Wohlstands: seine guten Vorhaben ständig bestätigen zu müssen, mehr als die anderen zu arbeiten, ein Schritt vor denr Anderen sein, damit man mit Ihnen auf derselben Stufe sein kann… Ein Paradoxon, würde man sagen, aber das ist das Paradoxon der Integration in eine bessere Welt, der Bemühung die eigene Ausgangslage zu überholen. Aber das größte Paradoxon ist dies: das was der rumänische Staat auf die Straßen Europas streut, sammelt die Kirche. Die ganze menschliche, schöpferische Energie, die die rumänischen Politiker in die weite Welt streuen lassen – durch Fahrlässigkeit, Unfähigkeit, Habgier oder bösen Willen – wird von der Kirche Christi unter ihrem Schutzmantel gesammelt und wiederhergestellt! Die Heimat gibt sie aus, die Kirche sammelt sie wieder ein. Der Staat löst sie auf und zerstreut sie, die Priester – wie Schäferhunde des Rumänentums – sammelt die verlorenen Schafe. Die Politik trennt auseinander, Christus baut die Gemeinschaft wieder auf. Das habe ich in Sölvesborg gespürt anläßlich der Kirchweihe, und die Predigtworte von S.E. Macarie haben in mir die Gewissheit gestärkt, dass der Altar der einzige Ort ist, wo die Rumänen zusammenhalten. Unter dem Schutz der Heiligen, unter den Augen der Gottesmutter (der Bischof hat in seiner Predigt eine schöne Erzählung und Parabel zugleich wiedergegeben), im Windhauch der Gnade der Heiligen, werden die Menschen wieder zu Menschen und unsere Rumänen scheinen zu auferstehen. Die schönen Trachtkleider, die Trikolore und all die anderen Wahrzeichen der Identität waren anwesend (inklusive der unverzichtbaren Sarmale beim Essen danach). Der Pfarrer Alin-Ioan Popa wurde mit dem Titel „iconom stravrofor“ (kreuztragender Priester) geehrt und der Priester Gheorge Bradatean, Leiter des Förstervereins aus dem Distrikt Falticeni, hat das Diözesankreuz „Das Kreuz des Norden“ für Priester bekommen. Dieser moldauischer Priester – mit einer narativen Einstellung im Stil Ion Creangas, gepaart mit Theologie und pastoralem Feingefühl – hat auf mich einen interessanten Eindruck hinterlassen. Der Chor der Diözese von Skandinavien hat die Atmosphäre dieses unvergesslichen Tages schön ergänzt. Jeder der Beteiligten hatte wahrlich einen entscheidenden Beitrag zum liturgischen Vollzug und zum Gelingen dieses gemeinschaftlichen Festes.

Jönköping: eine Kirche wie ein Juwel!

Bischof Macarie hat mich ermuntert mir auch andere Seiten der skandinavischen Orthodoxie anzuschauen, so dass ich, gleich nach der Agape nach Jönköping gefahren bin, begleitet vom Pfarrer Ovidiu-Theodor Bancila, der zugleich der Pressesprecher der Diözese ist. Dieser Priester hat eine sehr schöne und spannende Lebensgeschichte hinter sich: er ist vor einigen Jahren mit der Familie nach Schweden gekommen, mitten im Winter, bei minus 25 Grad Celsius, in ein ihm völlig unbekanntes Land, nur mit den liturgischen Geräten des zukünftigen orthodoxen Altars im Gepäck. Er ist in einer Gemeinde von Banater Rumänen gelandet, wobei die meisten aus dem serbischen Banat stammten (ich selber wurde bei meiner Ankunft einem gewissen Petrica aus Varset, Serbien, anvertraut). Der Pfarrer selbst hat selber starke biographische Verbindungen mit der Stadt Resita, aber auch mit Bukarest und Constanta… Er ist sehr glücklich, dass er diese Gemeinde als Seelsorger leiten darf, er ist stolz, dass er im sozialen und kulturellen Leben der Ortschaft integriert ist, vor allem weil Jönköping ein intensives universitäres Leben hat, mit mehr als 11.000 Studenten. Aus dieser Stadt stammt übrigens auch Agnetha Falskog, die „Blonde“ aus der berühmten „ABBA“-Musikgruppe. Die Stadt ist sehr schön: sie liegt am Ufer eines großen Sees (Vattern, des zweiten der Größe nach in Schweden), dort hat ihr Zentrum auch die berühmte Firma Husqvarna. Sonst, ein bedrückender, grauer Himmel, freundliche Menschen, teure Restaurants…

Die Kirche der Rumänen ist dafür ein Juwel! Die Kirche war ursprünglich eine protestantische Kirche, sie wurde aber von der rumänisch-orthodoxen Kirche gekauft, mit dem Geld, das Spender aus dieser kleinen, aber herzlichen Gemeinde gegeben haben. Die Kirche ist umgeben von einem Friedhof wo Kinder begraben sind, die während einer Epidemie aus der Zwischenweltkriegszeit gestorben sind. Die ganze Lage ist rein und bezaubernd, die Umwandlung in eine orthodoxe Kirche hat jedoch eine gewisse Arbeit in Anspruch genommen. Die Kirche steht vor der Einweihung, dies scheint im Frühling

2016, vor der Großen Fastenzeit möglich zu sein. Unter den Mitgliedern der Gemeinde ist auch eine Volksmusikerin aus Maramuresch zu finden, aber auch Menschen unterschiedlicher sozialer Schichten, Berufe und Altersstufen. Das was all diese Menschen verbindet ist der Glaube… und die Musik. Hier hört man die schönsten Banater Kirchenlieder, eine sanft-traurige Musik, die direkt ins Herz geht! Sonntags kommen in die Kirche etwa 30 bis 50 Menschen aus der gesamten Ortschaft, aber auch von weiter Ferne. Die Entfernungen sind in Schweden nicht klein…

Hier durfte ich auch die junge Familie Dragan kennenlernen, die seit etwa 5 Jahren in Schweden lebt. Constantin ist Ex-Journalist aus Rumänien, zurzeit Französisch-Lehrer in einer hiesigen Schule, aber zugleich Presse-Korrespondent für Rumänien. Vor kurzem war er in Budapest, um eine Sendung über die Flüchtlinge aus dem Orient zu drehen. Seine Ehefrau ist Zahnärztin und sie haben Zwillinge. Sie sind wunderbar in der Gesellschaft integriert, ohne ihre persönliche und religiös-gemeinschaftliche Identität zu verlieren (auch nicht den Humor). Die zwei aus Brasov stammenden Eheleute bereuen nicht den Umzug nach Schweden, gerade auch weil die Kirche ihnen diejenige identitätsstiftende Sauerstoff-Quelle zur Verfügung stellt, die die Garantie einer guten Lebensführung auf seelischer Ebene darstellt.

Der Ort, wo es 300 Tage pro Jahr regnet

Familie Dragen hat mich dann nach Boras begleitet, wo ich Pfarrer Alin-Silviu Iosif kennenlernen durfte. Hier konnte ich wiederum eine schöne Überraschung erleben: der junge Pfarrer ist ein warmherziger, freundlicher und offener Mensch. Er zelebriert die Liturgie gemeinsam mit den Griechen, in einer improvisierten Kirche im Untergeschoss eines Kindergartens. Dieses unterirdische Schiff des Heils strahlt Wärme und Gastfreundlichkeit aus: wir haben dort das Fest der Kreuzerhöhung gefeiert. Drei Griechinnen und ein Handvoll Rumänen haben an jenem Montagvormittag an der Liturgie teilgenommen. Als Kantorin fungierte eine Musiklehrerin aus dem serbischen Banat, die sich sehr arg plagte, als sie den Kirchengesang falsch interpretierte; wir selber konnten kaum Fehler wahrnehmen – sie sang sehr schön – aber die Akribie der Interpretation konnte der Frau keine Ruhe geben. Die „Seele" jenes Vormittags war Andrei, das dreijährige Kind der Familie Iosif, die bald nun ein zweites Kind empfangen wird. Auch das Leben dieses jungen Priesters, der aus Arad stammt, ist sehr interessant… Ursprünglich, obwohl er Theologie studiert hatte, wollte er lange Zeit nicht Priester werden. So ist er nach Schweden ausgewandert, um einen ganz anderen Beruf als den Priesterberuf auszuüben: KFZ-Lackierer. Noch genauer: Techniker, der die Lacke vermischt. Aber letztes Jahr, nach einem Gespräch mit Bischof Macarie, hat dieser ihn überredet seine priesterliche Bestimmung nicht zu vergessen und zu dem ursprünglichen Weg zurückzukehren: das Priestertum. Etwas sehr tiefes und bedeutendes ist in der Seele des jungen Menschen wieder erwacht und ab diesem Moment hat er diesen Gedanken mit großer Begeisterung getragen. Er wurde zum Priester geweiht in der Stadt wo er arbeitete: Boras. Jetzt entfaltet sich sein Leben zwischen Autowerkstatt und Altar, mit dem einzigen Bedauern, dass er keine eigene Kirche hat, die nur den Rumänen gehört; deshalb muss er die Liturgien samstags zelebrieren. Aber er ist noch am Anfang seines Weges, mit unverbrauchter Energie. Wir sind uns sicher, dass er, gemeinsam mit der hiesigen Gemeinde, den Weg zu ihrem kostbaren Traum finden wird: eine kleine rumänische Kirche nur für sie!

Der Priester hat mich durch die kleine schwedische Stadt begleitet: hier regnet es 300 Tage pro Jahr. An dem Tag aber schien, mit etwas Sonne, ein ungewöhnlich schönes Wetter zu herrschen. Die Menschen flanierten auf der Straße: darunter Migranten die etwas lauter redeten und rauchten, Vikingerkinder mit blonden Haaren und einer überbordenden Energie (obwohl sie Süßigkeiten nur am Wochenende essen!), heitere Senioren… Rumänien schien so weit zu sein! Rumänien ist mir erst beim Essen wieder näher gekommen, als die Priesterehefrau, eine perfekte Gastgeberin, die „geheime Waffe" ans Tageslicht geholt hat: Banater Wurst! So bekam unser Rumänien auch dort Geschmack und Farbe. So geschieht das immer wieder, egal wo wir sind. Etwas über unseren Willen, über unsere Vernunft und über den Kontext hinaus erinnert uns – mal auf schmerzlicher Art, mal auf lockerer Art – dass wir dennoch eine Heimat haben, und dass sie uns aber nicht mehr hat…

Für mich, bestand die „schwedische Lektion" aus folgender Erkenntnis: Rumänien ist ein Zustand des Geistes, ein seelischer Zustand, und diejenigen die dies letztendlich akzeptieren, können in Ruhe leben, egal wo sie sind. Genauer: wenn du Rumäne bist und dich normal verhältst, indem du deine Identität mit Natürlichkeit trägst, werden die Traumata der Heimatferne abgeschwächt. Dies auf einer personalen, seelischen Ebene.

Als Diaspora-Priester: da kann man das echte Priestertum finden, die echte Aufopferung! Es ist außerordentlich schwierig endlose Entfernungen zu laufen für jede einzige Seele, mit Zeit und ohne Zeit, ständig zwischen Fremden zu leben

und dabei „die Seinigen“ suchen, sich zu demütigen ohne das Tragen irgendeiner Schuld, sondern nur durch den gegebenen Kontext, echte Mission unter den Gastarbeitern zu machen... Tröstend ist dabei der Gedanke, dass man damit, irgendwie, das himmlische Gottesreich auf dem Boden des schwedischen Königreiches vollbringen lässt, dass man die Wärme des Glaubens wie ein Same im kalten menschlichen Boden des Norden einpflanzt, dass man das Brot des Lebens denjenigen gibt, die auf der Suche nach dem täglichen Brot weitgereist sind...

Übersetzung: Pfr. Ioan Moga

HRISOV

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

Astăzi, 12 septembrie, anul mântuirii 2015, la împlinirea a cinci ani de la punerea pietrei de temelie a acestui sfânt lăcaș din orașul Sölvesborg, Regatul Suediei, târnositu-s-a întru cinstea și pomenirea Sfinților Martiri și Mărturisitori Născăudeni: Atanasie din Bichigiu, Vasile din Mocod, Grigore din Zagra și Vasile din Telciu, de către Preasfințitul Părinte Episcop Macarie Drăgoi al Europei de Nord, înconjurat de un numeros sobor de preoți și diaconi.

Această biserică de lemn, în stil oltenesc, a fost ridicată în zilele păstoririi Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, între anii 2010-2015, prin jertfa și osteneala Chiriarhului Europei de Nord, Părintele Episcop Macarie Drăgoi, a Preotului Paroh Ioan-Alin Popa și a jertefelnicilor enoriași români din Sölvesborg, în frunte cu văduva Aglaia Corlan, și a binefăcătorilor din Scandinavia și din România. Lemnul pentru ridicarea acestui sfânt lăcaș a fost donat de către Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, prin purtarea de grijă a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Pimen Suceveanul, arhitect fiind Andi Cârligeanu, iar meșteri Vasile Hotico, cu ucenicii din Ieudul Maramureșului și Ioan Iosof și Ilie Mitric din Sölvesborg. Catapeteasma a fost sculptată de Preotul Petru Corduneanu din Fălticeni, icoanele fiind realizate de Camelia Munteanu, candelele și chivotul de Ovidiu Simionescu, iar acoperămintele și praporii de Carmen Paiu.

Înscrie, Doamne, în Cartea Vieții pe toți ctitorii, miluitorii, binefăcătorii și închinătorii acestei Sfinte Biserici!

† Macarie Drăgoi
Episcop al Europei de Nord

HRISOV

✤ ÎN NUMELE TATĂLUI ŞI AL FIULUI ŞI AL SFÂNTULUI DUH. ✤
ASTĂZI, 12 SEPTEMBRIE, ANUL MÂNTUIRII 2015,
LA ÎMPLINIREA A CINCI ANI DE LA PUNEREA PIETREI DE TEMELIE
A ACESTUI SFÂNT LĂCAŞ DIN ORAŞUL SÖLVESBORG, REGATUL SUEDIEI,
TĂRNOSITU-S-A ÎNTRU CINSTEA ŞI POMENIREA
SFINŢILOR MARTIRI ŞI MĂRTURISITORI NĂSĂUDENI:
ATANASIE DIN BICHIGIU, VASILE DIN MOCOD, GRIGORE DIN ZAGRA ŞI VASILE DIN TELCIU,
DE CĂTRE PREASFINŢITUL PĂRINTE EPISCOP MACARIE AL EUROPEI DE NORD ✠
ÎNCONJURAT DE UN NUMEROS SOBOR DE PREOŢI ŞI DIACONI.
ÎN ZILELE PĂSTORIRII PREAFERICITULUI PĂRINTE DANIEL, PATRIARHUL BISERICII ORTODOXE
ROMÂNE, A FOST RIDICATĂ ACEASTĂ BISERICĂ DE LEMN, ÎN STIL OLTENESC, ÎNTRE ANII
2010-2015, PRIN JERTFA ŞI OSTENEALA CHIRIARHULUI EUROPEI DE NORD, PĂRINTELE
EPISCOP MACARIE DRĂGOI, A PREOTULUI PAROH IOAN-ALIN POPA ŞI A JERTFELNICILOR
CHORIAŞI ROMÂNI DIN SÖLVESBORG, ÎN FRUNTE CU VĂDUVA AGLAIA CORLAN, ŞI A
BINEFĂCĂTORILOR DIN SCANDINAVIA ŞI DIN ROMÂNIA. LEMNUL PENTRU RIDICAREA
ACESTUI SFÂNT LĂCAŞ A FOST DONAT DE CĂTRE ARHIEPISCOPIA SUCEVEI ŞI RĂDĂUŢILOR,
PRIN PURTAREA DE GRIJĂ A ÎNALTPREASFINŢITULUI PĂRINTE ARHIEPISCOP PIMEN SUCEVEANUL,
ARHITECT FIIND ANDI CĂRLIGEANU, IAR MEŞTERI VASILE HOTICO CU UCENICII DIN IEUDUL
MARAMUREŞULUI ŞI IOAN IOSOF ŞI ILIE MITRIC DIN SÖLVESBORG. ✤
CATAPETEASMA A FOST SCULPTATĂ DE PREOTUL PETRU CORDUNEAN DIN FĂLTICENI, ICOANELE FIIND REALIZATE DE CAMELIA MUNTEANU, CANDELELE ŞI CHIVOTUL DE OVIDIU SIMIONESCU, IAR ACOPERĂMINTELE ŞI PRAPORII DE CARMEN PAIU.
✤INSCRIE, DOAMNE, ÎN CARTEA VIEŢII PE TOŢI CREŞTINII, MILUITORII, BINEFĂCĂTORII ŞI ÎNCHINĂTORII ACESTEI SFINTE BISERICI!✤
+Macarie Drăgoi
PĂRINTELE EPISCOP †MACARIE DRĂGOI AL EUROPEI DE NORD

URKUNDE zur Kirchweihe

Im Namen des Vaters und des Sohnes und des Heiligen Geistes.

Heute, den 12. September, im Jahr der Erlösung 2015, fünf Jahre nach der Grundsteinlegung dieses heiligen Gotteshauses in der Stadt Sölvesborg, Königreich Schweden, wurde diese Kirche geweiht zur Ehre und im Gedenken der Hl. Märtyrer und Bekenner von Nasaud: Atanasie aus Bichigiu, Vasile aus Mocod, Grigore aus Zagra und Vasile aus Telciu, durch den Hochgeweihten Bischof MACARIE DRAGAI von Nordeuropa umgeben von einer großen Schar von Priestern und Diakonen.

Diese Holzkirche, gebaut im Oltenia-Stil, wurde errichtet in der Amtszeit des Seligen Patriarchen Daniel der Rumänisch-Orthodoxen Kirche, in den Jahren 2010-2015, durch das Opfer und die Bemühung des Ortsbischofs von Nordeuropa, Bischof Macarie Dragoi, des Pfarrers Ioan-Alin Popa und der sich aufopfernden rumänischen Gläubigen von Sölvesborg, vor allem der Witwe Aglaia Corlan und der Spender aus Skandinavien und Rumänien. Das Holz für die Errichtung dieser Kirche wurde gespendet von der Erzdiözese von Suceava und Rădăuți, durch die Fürsorge des Hochgeweihten Erzbischofs Pimen von Suceava; Architekt der Kirche war Andi Carligeanu, Baumeister waren die Holzhandwerker Vasile Hotico mit seinen Mitarbeitern aus Ieud von Maramureș und Ioan Iosof und Ilie Mitric aus Sölvesborg. Die Ikonostase wurde geschnitzt vom Priester Petru Corduneanu aus Fălticeni, die Ikonen wurden gemalt von Camelia Munteanu, die Öllampen und der Tabernakel wurden angefertigt von Ovidiu Simionescu und die Paramente von Carmen Paiu.

Schreibe, Herr, ins Buch des Lebens alle Stifter, Wohltäter, Spender und Gläubiger dieser Heiligen Kirche!

† Macarie Dragoi
Bischof von Nordeuropa

Rugăciune pentru înălțarea unei biserici

Dumnezeule, Cel fără de început și veșnic, Care pe toate câte sunt le-ai adus dintru neființă întru ființă, Cel ce locuiești întru lumina cea neapropiată, Care ai cerul scaun și așternut picioarelor Tale pământul; Care ai dat lui Moise poruncă și pildă și ai pus Duhul Tău în Bețaleel, meșterul cel mare, îndestulându-l pe dânsul cu înțelepciune spre întocmirea și ridicarea Cortului Mărturiei, în care erau închipuirile și formele adevărului; Cel ce ai dăruit lui Solomon înălțimea cugetului și lărgimea inimii și printr-însul ai ridicat Biserica Ta cea veche, iar Sfinților Tăi Apostoli le-ai înnoit darul închinării în Duh și al slujirii cortului celui adevărat și printr-înșii în tot pământul ai sădit sfintele Tale biserici, ca să se aducă în ele prea-sfintele și cele fără de sânge jertfe.

Dumnezeule nemărginit, pe Care cerurile cerurilor nu Te pot cuprinde, cu atât mai mult un locaș zidit de mâini omenești; caută în nemăsurata Ta bunătate la rugăciunea noastră, a robilor Tăi, care într-un cuget ne rugăm Ție, credincioși cuvintelor Unuia-născut Fiului Tău, Domnul no-stru Iisus Hristos, Care a zis:

«Dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privința unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri; că unde sunt doi sau trei, adunați în numele Meu, acolo sunt și Eu în mijlocul lor».

Însuți, Doamne, Care ai întemeiat cu negrăită înțelepciune Biserica Ta, ascultă rugăciunea noastră în ceasul acesta și în orice zi Te vom chema; privește cu milostivire asupra noastră, a celor ce cu umilință și cu stăruință ne închinăm Ție și binecuvintează dorința noastră sfântă de a avea, spre slava Ta și spre mântuirea noastră, propria noastră biserică, al cărei prag trecându-l, împreună cu toți semenii noștri, să Te lăudăm pe Tine, Doamne. Trimite peste noi harul întru tot Sfântului Tău Duh, izgonește dintre noi duhul viclean, înșelător și pricinuitor de dezbinare, unește-ne într-o inimă și într-un cuget, binecuvintează-ne întru toate, dăruiește-ne putere și tărie, îmbărbătare și bună sporire întru împlinirea gândului nostru.

Trimite în ajutorul nostru pe îngerii Tăi, care să ne izbăvească de piedicile vrăjmașilor celor văzuți și nevăzuți și care să sădească în sufletele noastre îndemnul la dăruire și jertfă pentru casa Ta, Doamne. Cel ce ești nădejdea tuturor marginilor pământului, vino în ajutorul nostru, căci fără Tine orice trudă zadarnică este, după cum psalmistul zice:

«De n-ar zidi Domnul casa, în zadar s-ar osteni cei ce o zidesc»;

Că Tu Însuți ești Cel ce binecuvintezi, Cel ce împlinești și desăvârșești toate, Dumnezeul nos-tru, și Ție slavă Îți înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Amin.

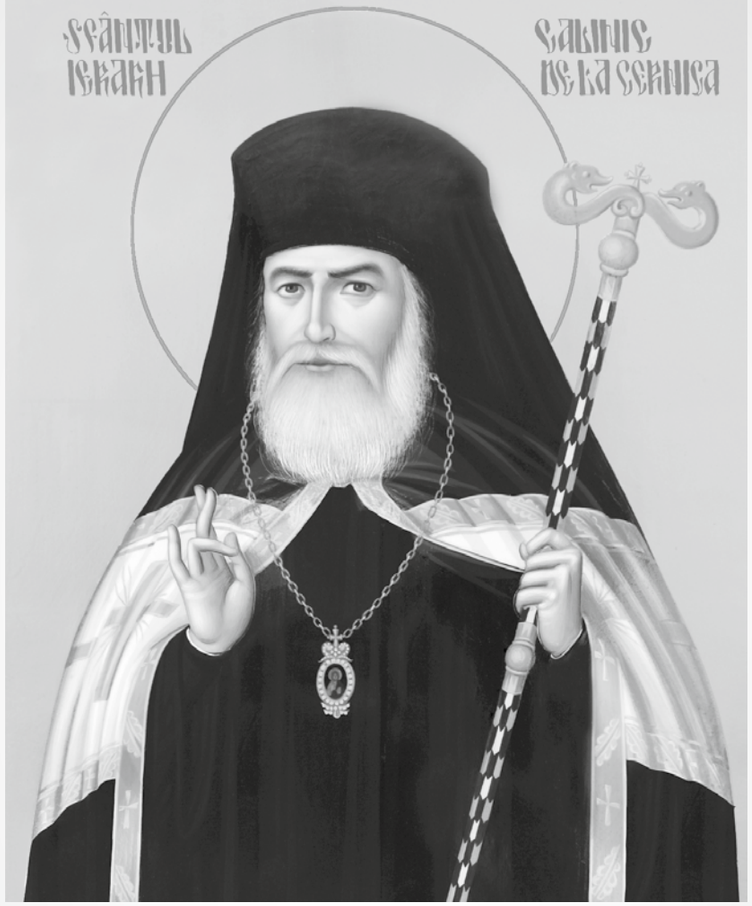

Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica

11 aprilie

Gebet um die Errichtung einer Kirche

Anfangloser, ewiger Gott, Du hast alles aus dem Nichtsein ins Dasein geführt. Du wohnst im unnahbaren Licht, Du hast den Himmel als Thron und die Erde als Schemel für Deine Füße. Du hast dem Mose geboten, das Zelt des Zeugnisses zu errichten und hast Bezaleel, den großen Künstler, mit Weisheit zu diesem Werk beschenkt. Du hast dem Salomon die Größe des Verstandes und die Weite des Herzens geschenkt und durch ihn Deinen Tempel errichtet. Du hast Deinen heiligen Aposteln die Gabe des geistlichen Betens erneuert, und durch sie auf der ganzen Erde Deine heiligen Kirchen errichtet, damit in ihnen heilige, unblutige Opfergaben dargebracht werden.

Unendlicher Gott, Dich fassen nicht die Himmel der Himmel, umso weniger ein von menschlicher Hand gemachtes Werk. Schaue in Deiner unbegrenzten Güte auf unser Gebet herab, denn wir beten einmütig zu Dir, getreu den Worten Deines einzig geborenen Sohnes, unseres Herrn Jesus Christus, der gesagt hat:

«Alles, was zwei von euch auf Erden gemeinsam erbitten, werden sie von meinem himmlischen Vater erhalten. Denn wo zwei oder drei in meinem Namen versammelt sind, da bin ich mitten unter ihnen».

ÎnDu selbst Herr, der Du mit unsagbarer Weisheit Deine Kirche gegründet hast, höre auf unser Gebet zu dieser Stunde und an jedem Tag, wenn wir zu Dir rufen. Schaue gnädig auf uns herab, die wir demütig und inbrünstig zu Dir beten, und segne unser heiliges Vorhaben, zu Deiner Ehre und um unserer Erlösung willen, unsere eigene Kirche zu haben, die wir zusammen mit unseren Mitmenschen betreten, um Dich, unseren Herrn, zu loben. Sende auf uns die Gnade Deines Heiligen Geistes, vertreibe von uns jeden listigen, verführerischen und zu Zwiespalt führenden Geist. Vereinige uns in einem Herzen und einem Sinn, segne uns in allem, schenke uns Kraft und Stärke, Ermutigung und guten Fortschritt zur Erfüllung unseres Vorhabens.

Sende uns zu Hilfe Deine heiligen Engel, die uns von allen Behinderungen durch sichtbare und unsichtbare Feinde befreien und in unseren Seelen die Bereitschaft zu Opfern für Dein Haus vermehren. Gott, Du bist die Hoffnung der ganzen Erde. Komm auch uns zu helfen, denn ohne Dich ist jede Mühe vergebens. Wie im Psalm gesagt wird:

«Wenn nicht der Herr das Haus baut, müht sich jeder umsonst, der daran baut»;

denn Du selber segnest, erfüllst und vervollkommnest alles, unser Gott, und Dir senden wir Lobpreis empor, dem Vater und dem Sohn und dem heiligen Geist, jetzt und alle Zeit und in alle Ewigkeit.

Amen.